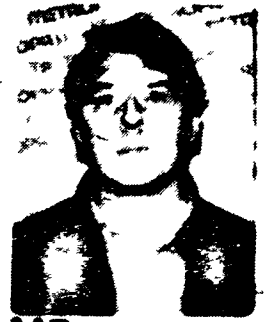

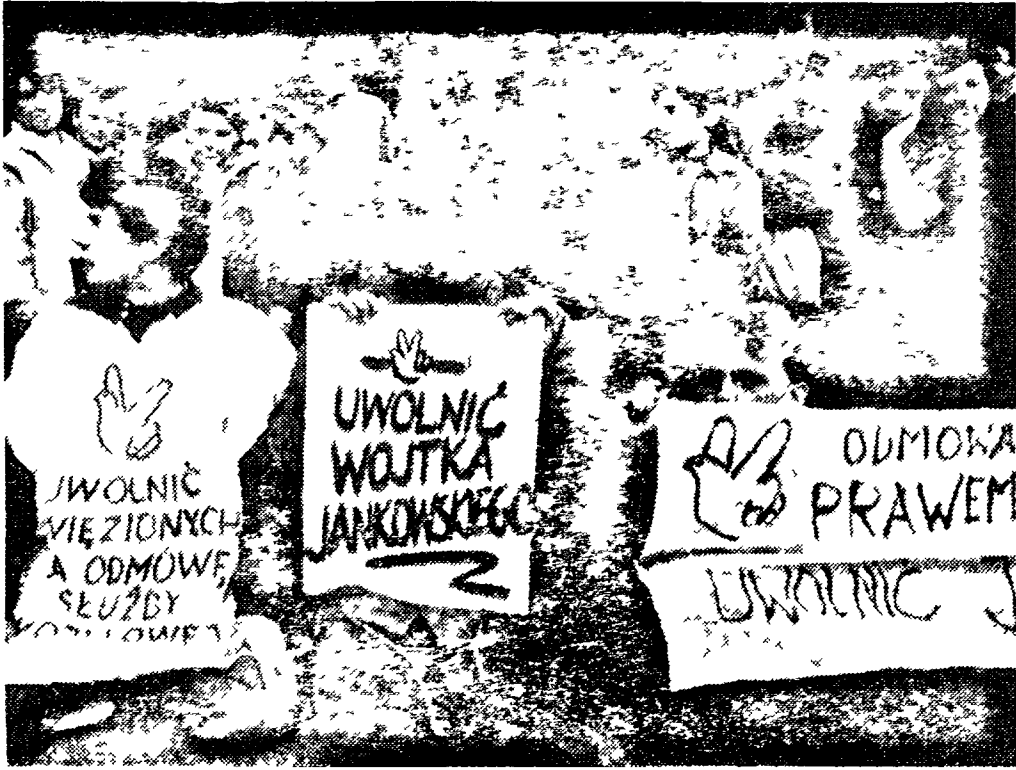
Ryszard Bugajski znowu w Echu Tygodnia - str. 11

Niezależny
magazyn
dla każdego**ECHO TYGODNIA**

MD 2222

Nr 220 Toronto 8 - 14 stycznia 1987

Cena \$ 1

Warszawska demonstracja ruchu Wolność i Pokój

UCHODŹCY W AUSTRII

W Wiedniu tamtejsza placówka ONZ dla spraw uchodźców dokonała podsumowania swej działalności na terenie Austrii za rok 1986

Dr Roland Weger, szef wiedeńskiej placówki ONZ dokonał podsumowania problemu uchodźców w Austrii. Pod ostrzałem krytyki znalazły się problemy główne, to jest przewlekłość procedury udzielania azylu i stosunek przeciętnego Austriaka do uchodźców politycznych

W oparciu o materiały statystyczne można bez błędu powiedzieć, że na 100 ubiegających się o przyznanie statusu prawnego uchodźcy w myśl Konwencji Genewskiej z 1951, obecnie 36% ten status otrzymuje. Liczba ta się kurczy, 20 lat temu 60% ubiegających się otrzymywało azyl polityczny

Austria nie jest tutaj wyjątkiem, proces ten obserwuje się na przestrzeni lat w całej Europie, gdzie ostatnio występuje tendencja spadkowa. Zjawisko dotyczy zwłaszcza uchodźców z bloku wschodniego. Proszący o azyl nie posiadają najczęściej, w ścisłym sensie, podstaw prawnych do tego, by ich uznano za uchodźców politycznych. Nie byli przesładowani ze względów politycznych, religijnych ani

rasowych w kraju ojczystym. Przyczyna wyjazdu były względy materialne, a te nie stanowią podstawy do przyznania uprawnień w myśl konwencji

W Austrii, w wyniku wieloletnich doświadczeń, początkowy entuzjastyczny prawie stosunek do uchodźców zmienił się. Austriacy nabrali nieufności do ludzi posługujących się obcym językiem czy językiem niemieckim, ale z akcentem cudzoziemskim. U podłoża leży nie tylko uprzedzenie, ale niestety fakty nadużywania uprzejmości gospodarzy, zawiedzione zaufanie oraz po części, sytuacja gospodarcza

Austriacy zaczęli odnosić się nieufnie do uchodźców, nierzadko z winy tych ostatnich. Zjawisko to przybrało takie rozmiary, że resortowy minister rząd austriackiego poczuł się zmuszony do zaapelowania, by ludność więcej czyniła dla uchodźców niż to czyni obecnie

Zróżel nieufności można dopatrywać się również w tym, że Austria jest tylko krajem przejściowym dla uchodźców, większość z nich wędruje dalej, do krajów swego wyboru. Austria nie jest dla nich ziemią obiecaną i szczęścia szukają gdzie indziej

**EMIGRANCY I WŁADZA
KOMUNISTYCZNA**

Oficjalne podejście komunistycznej władzy w Czechosłowacji do emigrantów nie zmienia się od lat i ma na celu odstraszenie

Gdy chodzi o emigrantów politycznych, to stosunek tej władzy wobec nich jest złośliwie wrogi, gdy chodzi o wybitne osoby z życia kulturalnego i literatury żyjące za granicą, próbuje się utrzymać z nimi jakies kontakty. Są one jednak z reguły ukrywane

W tych próbach zbliżenia do emigrantów władze rozróżniają między anty-

komunistycznymi, politycznie aktywnymi, a tymi których nazywa się "uwiedzionymi". Propaganda komunistyczna ma na celu wygrywać wybitne jednostki na emigracji przeciwko, jak to określa, zdezorientowanej masie uchodźczej i skompromitować je. Stara się następnie wygrywać czeskich emigrantów przeciwko słowackim oraz tych, którzy opuścili kraj po komunistycznym zamachu stanu w 1948 roku przeciwko tym, którzy udali się na Zachód po stłumieniu Wiosny Praskiej

Dokonczenie str 5

**SYLWESTER
NAD WISŁĄ**

Zachodniemiecki dziennik *Stuttgarter Zeitung* zamieścił obszerną korespondencję swego warszawskiego korespondenta Gerta Baumgartena o tegorocznym polskim Sylwestrze. Oto fragmenty

Zwyczaj zegnania starego i witania nowego roku wcale w Polsce nie zaginał. Noc sylwestrowa ma te same barwy co za dawnych, ponoc dobrych czasów

**Od Bałtyku po Tatry
jedno wielkie sylwestrowe szalenstwo**

Przed wszystkim młodzi ludzie z werwą się bawili, jakby nie dbając wcale o to, co dzień następny przyniesie. Pieniądz nie odgrywa tutaj żadnej roli, kto go ma ten się bawi, a kto go nie ma - też

W noc sylwestrową we wszystkich luksusowych hotelach i restauracjach od Wybrzeża po szczyty Karpat, od Odry po granicę polsko-sowiecką, dyrektorzy tych państwowych instytucji urządzili sylwestrowe party i bawiono się tak, jakby rok 1987 miał być początkiem złotego wieku w Polsce

Oczywiście prym wiodli tak zwani nowobogacy. Kimże są ci polscy nuworysze? A więc są to przedsiębiorcy prywatni, mający kontakty z zagranicą, podmiejscy budylnicy, właściciele sklepów, artyści, filmowcy, literaci lekkiej muzyki. Ich ozdoba są zazwyczaj dopiero co wschodzące gwiazdy lub gwiazdeczki filmu i teatru, nierzadko także kobiety piora

NIEUCHWYJNI POLSCY PRZEMYTNICY

Policja trzech krajów środkowej Europy usiłuje za wszelką cenę położyć kres zakrojonej na wielką skalę działalności bandy przemytników. Jak na razie wyniki tej operacji są nikłe

Banda przemytnicza, krążąca pomiędzy Austrią, Czechosłowacją i Polską zatrudnia dziesiątki osób, wielu kierowców ciężarówek na trasach międzynarodowych oraz całą ekipę taterników

**Atrakcyjna blondyna
hersztem przemytników**

Na czele bandy stoi atrakcyjna blondyna o wylakierowanych paznokciach. Przemytnicy przetrzucają skradzione w fabrykach, instytucjach państwowych i nierzadko kościołach srebro ze Wschodu na Zachód

Dotychczas aresztowano tylko kilka osób na terenie Czechosłowacji i Austrii. Wysłędzenie sprawców kradzieży w Polsce okazało się szczególnie trudne. Przestępcy ci umieją się świetnie ukrywać i kamuflować

Proceder przemytniczy, jak stwierdza londyński korespondent, trwa już od roku 1976 - prawie trzynastolatko. Z Polski, poprzez Tatry, pod osłoną nocy, przetrzuca się kawałki lub sztabki srebra

Bajonskie sumy za stół

Zamówienie stołu na kilka osób kosztowało bajonskie sumy, ale kogoż to interesuje. Hasło **zastaw się a postaw się** nadal w Polsce aktualne, chociaż nie wszyscy obecni na sylwestrowych balach i przyjęciach musieli się zastawic

**Węgorze i bazanty
wyborowa i szampan**

Coż dobrego i wspaniałego na tych *parties* podawano, jaka była sylwestrowa zastawa, jakie posiłki? Dosłownie było **wszystko, czego dusza zapagnie**, od węgorza po pasztecik zajęczy, od karpia w galarecie lub po zydowski po bazanta z sałatką z ananasa. Za napoje trzeba było **plcić dodatkowo, ale było też i co pic**, od polskiej wyborowej po rumuński 100-letni szampan

Od dwóch lat niewspółmiernie wzrasta liczba nowobogackich. Są to osoby związane głównie z firmami polonijnymi. Z zasady na czele polonijnej firmy stoi Polak mieszkający stale za granicą, resztą zajmują się jego zaufani w kraju. Na jakich zasadach i w jaki sposób bogacą się oni, jeden tylko Pan Bog wie. Zdecyduje raczej

Nowi polscy milionerzy

Niewiele zmieniło się w Polsce od czasu przejścia władzy przez generałów

Dokonczenie str 4

Przeciętny przemytnik polski przekracza granicę czechosłowacką co najmniej dziesięć razy na rok. Za przemycony kilogram srebra otrzymuje tam 300 dolarów

W ciągu minionego dziesięciolecia Polacy dostarczyli na teren Czechosłowacji co najmniej pięć ton srebra o wartości dwóch milionów dolarów

Z Czechosłowacji miejscowi kurierzy - a na ich czele owa atrakcyjna blondyna, której śladów nie udało się dotychczas wytropić - przetrzucają srebro do Bratysławy. Stamtąd już tylko mały skok do Austrii. Srebro wędruje przez most na Dunaju w specjalnych schowkach, bardzo trudnych do wykrycia. Policji austriackiej i czechosłowackiej milicji udało się złapać kilku szmuglerów, których następnie skazano na więzienie

gorzej z przemytnikami z Polski. Wszyscy się skutecznie maskują i wszyscy kryją się pod pseudonimami, są świetnie zorganizowani i zakonspirowani. Jednym ze szczególnie uzdolnionych przemytników jest mężczyzna pracujący pod niezbyt wdzięcznym pseudonimem Włochaty

Informacje o niewykrywalnej bandzie przemytników zamieścił ostatnio londyński *Times* w artykule swego warszawskiego korespondenta

● **Sowieckie manewry wojskowe przed 6 laty na granicy z Iranem** Według tajnych wiadomości Pentagonu, przed sześcioma laty Sowietci przeprowadzili niedaleko granicy z Iranem manewry wojskowe mające wykazać ich zdolność do inwazji na ten kraj. W manewrach tych dowódcy sowieckich wojsk sprawdzali nowe systemy łączności pomiędzy oddziałami, a wojska ćwiczyły różne wersje inwazji. Raport Pentagonu stwierdza, że nie było natychmiastowego zagrożenia inwazją wojskową. Manewry te miały dać znaczenie Iranowi, że "Związek Sowiecki wie, co się dzieje w ich kraju i w każdej chwili może kontrolować sytuację". Sowieckie manewry doprowadziły do debaty w łonie administracji prezydenta Cartera, w wyniku której do Moskwy wysłano stanowcze wezwania o konieczności utrzymania stabilizacji w tym regionie. Fakt ten był też przyczyną, iż Stany Zjednoczone rozpoczęły rozbudowę Sił Szybkiego Reagowania przeznaczonych głównie do militarnej interwencji w rejonie Zatoki Perskiej. Wiadomości ogłoszone przez Pentagon rzucają nieco więcej światła na aktualne oświadczenia byłych przedstawicieli administracji prezydenta Reagana uwikłanych w tajne dostawy broni dla Iranu. Byli doradca ds. bezpieczeństwa narodowego R. McFarlane wyjaśnił, iż administracja próbowała otworzyć "kanał" do umiarkowanych koł w Iranie, które obawiały się sowieckiej aktywności wojskowej przy granicy z tym krajem.

● **Bonn nie zmniejszy pożyczek dla Niemiec Wschodnich** Kanclerz Niemiec Zachodnich H. Kohl i opozycyjna partia socjaldemokratyczna jednogłośnie odrzucili sugestie

R. Perle, zastępcy amerykańskiego sekretarza obrony, iż Bonn powinno podnieść swe wydatki na obronę zmniejszając ilość udzielanych NRD pożyczek. Rzecznik rządu zachodniemieckiego F. Ost powiedział, że propozycja "amerykańskiego gościa wykazuje ignorancję na temat natury stosunków między dwoma państwami niemieckimi". "Kredyty dla NRD - podkreślił Ost - udzielane są przez banki handlowe. Tylko niektóre z pożyczek udzielonych w latach 1983-84 gwarantowane były przez rząd federalny". Rzecznik rządu RFN przypomniał, iż jego kraj pokrywa przeszło jedną czwartą wydatków NATO, prawie tyle samo, co Stany Zjednoczone i dlatego w najbliższym czasie nie przewiduje by rząd zachodniemiecki zwiększył sumy wydawane na obronę.

● **ZSSR wzywa Wietnam do przeprowadzenia reformy** Występujący na odbytym w grudniu ubiegłego roku VI zjeździe wietnamskiej partii komunistycznej delegat Kremla J. Ligaczow wezwał komunistów wietnamskich do niezwłocznego wprowadzenia reformy gospodarczej. Stwierdził on, że państwa komunistyczne wprowadzić muszą "nowe, nieszablonowe rozwiązania dla kluczowych problemów". Ligaczow ostrzegł, że jeśli Hanoi nie opanuje ciężkiego, wieloletniego kryzysu gospodarczego, marnotrawiona do tej pory pomoc sowiecka zostanie ograniczona. Wielu z delegatów na zjazd, włącznie z niektórymi członkami biura politycznego, zwróciło uwagę, że wyjście z kryzysu będzie oznaczało także uznanie przez partię małych przedsiębiorstw prywatnych oraz zachodnich inwestycji.

● **Amerykańskie AWACS zastąpią brytyjskie Nimrody** Rząd brytyjski zdecydował o zaprzestaniu produkcji rodzimego samolotu wczesnego ostrzegania Nimrod i zakupie na jego miejsce amerykańskiego samolotu AWACS. Zdaniem premiera Thatcher i brytyjskiego ministra obrony G. Youngera decyzja o zakupie AWACS jest słuszna ze względów militarnych. Przypuszcza się, że Wielka Brytania zakupi co najmniej 6 AWACS za sumę około 850 milionów dolarów.

● **Reprywatyzacja we Francji** Francuski minister finansów E. Balladur podał, że do czerwca br. w ręce prywatne sprzedanych zostanie 7 przedsiębiorstw państwowych. W lutym nastąpi reprywatyzacja banku Paribas, a w marcu sieci telewizyjnej TF1. Następnie w ręce prywatne przejdzie bank Credit Commercial de France, przedsiębiorstwo reklamowe Agence Havas i dwa mniejsze banki.

● **Pierwszy bank na Antarktydzie** Argentyna stała się pierwszym państwem na świecie posiadającym swój własny bank na Antarktydzie. Przedstawiciel Bank of The National Territory of Tierra del Fuego otworzył filię banku w argentyńskiej bazie wojskowej Esperanza na Antarktydzie. "Otwarcie naszego banku jest potwierdzeniem naszych praw do Antarktydy i zwiększa obecność argentyńskich instytucji cywilnych na tym kontynencie" - powiedział dyrektor banku M. Leon podczas ceremonii otwarcia. Bank będzie prowadził wymianę waluty zagranicznej na pieniądze argentyńskie oraz normalną obsługę kont oszczędnościowo-pożyczkowych miejscowych mieszkańców.

● **Modernizacja amerykańskich sił nuklearnych** Prezydent Reagan zapowiedział budowę kolejnych rakiet dalekiego zasięgu MX, które mają być umieszczone na pociągach i w razie konfliktu wojennego poruszać się po całych Stanach Zjednoczonych. Prezydent zapowiedział także kontynuowanie badań i budowę małych rakiet dalekiego zasięgu "Midgetman". Nie podał on dokładnej liczby rakiet, które będą wyprodukowane. Jednakże reprezentujący siły powietrzne USA na konferencji prasowej w Pentagonie generał C. May powiedział, że administracja ma zamiar zwrócić się do Kongresu o wyrażenie zgody na produkcję 30 rakiet MX z 10 głowicami nuklearnymi każda oraz około 500 rakiet "Midgetman". Podał on, że w roku fiskalnym 1988 i 1989 na produkcję rakiet oby typów "wydane zostaną miliardy dolarów". Rakiety MX umieszczone będą na 25 specjalnie do tego celu przeznaczonych pociągach, z których każdy składać się będzie z 6 wagonów. Na każdym wagonie znajdować się będą 2 rakiety. W razie konfliktu wojennego pociągi te poruszać się będą w ramach normalnej sieci kolejowej USA, liczącej przeszło 200 tysięcy mil. Według generała May'a "znajdujące się w ruchu

rakiety będą dla Sowieców bardzo trudnym celem, gdyż prawie niemożliwe będzie zlokalizowanie pociągu". Pociągi z rakietami mają być gotowe do końca roku 1991. Rakiety "Midgetman" osiągną zdolność operacyjną do roku 1994.

● **Irina Ratuszyska w Wielkiej Brytanii** W grudniu ubiegłego roku przybyła na leczenie do Wielkiej Brytanii czołowa dysydentka sowiecka, poetka polsko-ukraińskiego pochodzenia Irina Ratuszyska. Brytyjski minister spraw zagranicznych G. Howe z zadowoleniem przyjął przyjazd Ratuszyskiej do Londynu i zapewnił, że rząd brytyjski walczyć będzie nadal o uwolnienie pozostałych więźniów politycznych w Związku Sowieckim. Wkrótce po przyjeździe Ratuszyska spotkała się z premierem W. Brytanii M. Thatcher, którą poinformowała, że pragnie pozostać na Zachodzie. Podczas ponad półgodzinnego spotkania poruszone zostały problemy społeczeństwa Związku Sowieckiego i sowieckich środków masowego przekazu.

● **Więzien reżymu kubankiego na wolności** W grudniu ub. r. został zwolniony Eloy Gutierrez Menoyo, najdłużej przebywający w kubanckiej niewoli więzien polityczny, którego skazano na 30 lat za zorganizowanie zbrojnej grupy oporu przeciwko reżymowi Castro. Menoyo odleciał do Madrytu. Na lotnisku powitała go 24-letnia córka, która nigdy nie widziała ojca. Obok niej była grupa 100 kubanckich uchodźców, którzy wznosili okrzyki "Kuba zwycięży" i "Śmierć komunizmowi Fidele!" "Czułem w więzieniu, mimo izolacji waszą solidarność" - stwierdził Menoyo. Chce podziękować za pomoc wszystkim, od Krola i Filipa Gonzaleza po każdego Hiszpana. W czasie ostatniej wizyty na Kubie premier Hiszpanii Gonzalez otrzymał przyrzeczenie od Castro, że Menoyo wyjdzie na wolność przed końcem 1986 roku. Menoyo jest synem hiszpańskich osadników. Założył on samodzielny oddział partyzancki współdziałający z siłami Castro w ostatniej fazie rewolucji kubanckiej. Po obaleniu Batisty jego oddział jako pierwszy wkroczył do Hawany, co sprawiło, że stał się on jednym z najbardziej znanych osobistości stolicy. W 1961 roku będąc za rewolucją demokratyczną, a nie komunistyczną, popadł w miłość Castro i wyemigrował na Florydę, gdzie zorganizował kolejną grupę oporu "Alpha 66", która rozpoczęła działalność na Kubie 23 stycznia 1965 roku po walkach z oddziałami reżymu dostał się do niewoli. Został skazany na śmierć, ale w ostatniej chwili Castro zamienił mu wyrok śmierci na 30 lat więzienia.

● **"L'Osservatore Romano" potępił determinację płci dziecka** Dziennik watykański "L'Osservatore Romano" potępił stosowanie techniki, determinującej płeć dziecka przed jego urodzeniem. Komentując narodziny w drugiej dekadzie grudnia ub. r. w Neapolu

pierwszego takiego dziecka w Europie, artykuł redakcyjny określa to, jako "sprowadzenie człowieka do roli przedmiotu". Lekarze włoscy twierdzą, iż nowa technika, stosowana już w Japonii i USA, może być użyteczna dla uniknięcia chorób dziedzicznych, przenoszonych tylko przez jedną płć. Odpowiadając na krytykę niektórych gazet australijskich, podających, że koszt wizyty Papieża wynoszący 9 milionów dolarów US, przekroczył 12-krotnie koszty wizyty królowej Elżbiety, dziennik określił te zarzuty jako "krotkowzroczne, graniczące ze ślepotą". Podroz papieska, podkreśla "L'Osservatore Romano" winna być rozpatrywana w świetle jego posłannictwa szerzenia Chrystusowego przesłania pokoju i miłości.

● **W pożarze luksusowego hotelu Dupont Plaza w San Juan w Portoryko zginęło co najmniej 96 osób** Policja jest pewna, że do tragedii doszło na skutek podpalenia.

● **W wielu miastach komunistycznych Chin trwają nadal demonstracje studenckie** Studenci żądają wolności i demokracji. W Pekinie doszło do publicznego palenia egzemplarzy partyjnej gazety utrzymującej, że demonstracje studenckie są inspirowane i organizowane przez nacjonalistów tajwanskich.

GO

Narodową emocję w Kanadzie wywołała 20-minutowa bijatyka hokeistów kanadyjskich z sowieckimi podczas meczu odbywającego się w Czechosłowacji w ramach mistrzostw świata juniorów w hokeju na lodzie. Jak to z emocjami bywa często padają oceny skrajne. Jedni uważają kanadyjskich juniorów za narodowych bohaterów, drudzy za chuliganów, ciągnąc przy tym na szafot ich opiekunów za niemoc utrzymania zespołu w ryzach i idiotyczne przegranie mistrzostw (możliwe było złoto). Emocje ogarnęły także czytelników "Echa" - jak widzi zajście Swiatowit? - chcąc nie chcąc, zabieram więc głos na ten sportowy, ale i pozasportowy temat.

I Zaczęłam od tego, że całym sercem, ale i rozumem popieram przystąpienie kanadyjskich hokeistów do walki. Według wszystkich wiarygodnych relacji awanturę rozpoczęli zawodnicy sowieccy (taka jest również opinia sędziego głównego meczu w oficjalnym raporcie do Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie). Hokeiści kanadyjscy ruszyli na pomoc znajdującym się w mniejszości kolegom z drużyny. W sporcie tak silowym jak hokej i z taką masą cielesnych kontaktów napięcie i adrenalina muszą płynąć wysoko. Trudno się więc spodziewać, że w moralnie słabszej sytuacji udzielenia pomocy bitemu bliźniemu wszystko to zostało naraz hamowane na rzecz rozsądku polegającego na tym tylko, że jest szansa na zdobycie mistrzostwa świata.

ECHO TYGODNIA

JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat

862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT. M9W 2P2

TEL. 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł

766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400

● Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word

● Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

UWAGA - PLUSKWY

Zanosimy ten numer gazety do drukarni nocką 6 stycznia, na Trzech Krolu. Wypadałoby się wybrać z szopką na torontonską Ronceswolkę, albo przynajmniej zakoleдовать pod redakcyjną choinką. Ale czas bieży, życie nie czeka i trzeba dotrzymać kroku wydarzeniom i bieżącym informacjom.

Mamy zaczęta dziś na pierwszej stronie ET informację o tym, jak czechosłowacka bezpieka usiłuje skłócić emigrantów. Otoż przez całych 18 lat mego pobytu w Kanadzie nie mogę się oprzeć wrażeniu, że to samo robią tu władze PRL, niezależnie od tego, czy rządzi Gomułka, Gierek, czy Jaruzelski. Napuszczają się emigrantów starych na nowych, Polaków na Ukraińców, jedną organizację na drugą, pana X na panią Y, prezesa na sekretarza. Nie ma bardziej znanego w środowisku człowieka, o którym ktos, gdzie nie opowiada, jednym tchem, że to agent CIA i agent KGB, złodziej i pijak, dziwkarz i impotent, Żyd i antysemita oraz homoseksualista, który bije żonę.

Oczywiście, psy szczekają - karawana idzie dalej, ale dobrze jest mieć oczy otwarte i pamiętac, na jakim świecie żyjemy.

Jacek Adolf

ZAPALENIE OPON MOZGOWYCH NIE TAK GROZNE

Wielki niepokój wywołało pojawienie się w metropolii Toronto smiertelnego przypadku zapalenia opon mózgowych. Po śmierci 16 letniego studenta ze Scarborough Richarda Persauda wiele osób było bardzo zaniepokojonych możliwością pojawienia się epidemii.

W Guelph zmarło również na tę samą chorobę 4 miesięczne niemowlę.

W 1986 roku odnotowano w Toronto 75 przypadków zapalenia opon mózgowych. Przeciętnie choruje 60-70 osób nie mamy więc do czynienia z epidemią. Warto bliżej poznać kilka faktów dotyczących tej rzadkiej choroby.

Typowa droga zarazenia kropelkowa przez kichnięcie kaszel czy pocałunek.

Wzrost zachorowań zwykle w zimie, gdy młodzież i dzieci zmuszone są przebywać wspólnie przez dłuższy czas w zamkniętych pomieszczeniach. Dawniej częstsze były letnie epidemie w dziecięcych koloniach i obozach.

Choroba objawia się gorączką, silnymi bólami głowy, wymiotami i w niektórych przypadkach sztywnym kręgosłupem.

Czas wykluwania się przypadków ostrych 24 godziny, niekiedy przedłuża się do 12 dni.

Chorobie towarzyszą zmiany w zachowaniu, dezorientacja, irytacja, zawroty głowy, w ciężkich przypadkach następuje utrata przytomności.

90 procent pacjentów, którym podaje się antybiotyki, wychodzi cało z zapalenia opon mózgowych.

Aby zapobiec zarazeniu wprowadzono szczepionkę dla osób, które miały bezpośredni kontakt z chorymi. Szczepionka nosi nazwę RIFAMPIN i jest dostępna na receptę od rodzinnego lekarza lub w szkole, w której wystąpił przypadek choroby.

chorobę wywołują bakterie meningococci, które zdrowi nawet

ludzie noszą w jamie ustnej. Oblicza się, że 25 procent populacji może być nosicielem choroby. Nie jest jasne, dlaczego w pewnych okresach bakterie te uaktywniają się. Okresowy spadek odporności organizmu osłabionego atakiem wirusów jest silnie skorelowany z zachorowaniami. Szczepionka przeciw grypie uodparnia w 85 procentach przypadków. Można ją otrzymać za niewielką opłatą u domowego lekarza. Istnieją też inne naturalne środki uodparniające, o których piszemy na stronie 14 Echa.

Specjalnie dla naszych czytelników informujemy o możliwości uzyskania wizyt domowych na terenie Toronto w wypadku, gdy dojazd do lekarza jest utrudniony. Dotyczy to zwłaszcza osób starszych i małych dzieci. Zadzwońcie Państwo do ADVANCED HEALTH SERVICES GROUP 492 9999, 492 9111. Lekarz odwiedzi Państwa w domu i nie pobiera dodatkowych opłat. Należy przygotować numer OHIP. Blizszych informacji na ten temat udzieli lekarz rodzinny. Wszystkim nowo przybyłym radzimy, by jak najszybciej wybrali domowego lekarza.

DEMONSTRACJA PROAFGANSKA

Ponad 500 ludzi zebrało się w Toronto by zaprotestować przeciw trwającej już 7 lat sowieckiej okupacji Afganistanu. Zwazwszy iż w Ontario zamieszkuje jak pisaliśmy około 600 uchodźców afganskich, była to liczba ogromna.

W demonstracji przed City Hall, po parli Afganczyków, przedstawicieli innych okupowanych narodów, także i Polacy.

Przemawiał John Ostrom, poseł parlamentu federalnego z okręgu Wilowdale, który nazwał w swym wystąpieniu Związek Sowiecki imperium zła, znęcającym się nad bezbronnymi kobietami i dziećmi. Poseł do parlamentu prowincjonalnego z High Park, Swansea Jurij Szymko wezwał do pro-

wadzenia stałej akcji, która zwracałaby uwagę opinii publicznej na krwawą wojnę okupacyjną. System sowiecki określił jako sowiecki nazizm i wyraził niezadowolony, że rząd kanadyjski nie nałożył sankcji gospodarczych na kraj, który prowadzi działalność ludobojczą. Szymko spytał, dlaczego organizacje pokojowe i pacyfistyczne nie bronią Afganczyków i nie uczestniczą w manifestacjach. Było to w kontekście ogólnej uwagi, że kanadyjska opinia publiczna jest wciąż nieporuszoną tą wojną.

Radny pochodzenia polskiego CHRIS Korwin Kuczynski twierdził, że będzie domagał się od Rady Miejskiej Toronto, by wysłała grupę obserwatorów i ochotników do pracy w obozach uchodźców z Afganistanu w Pakistanie.

Uczestnicy demonstracji przeszli ulicami Toronto, by zatrzymać się na wiecu przy Nathan Phillips Square. Podczas wiecu spalono sowiecką flagę.

Według informacji uzyskanej z torentonskiej kwatery AMRO, do ruchu pomocy dla Afganistanu włączyła się aktywnie grupa ukraińska. Organizacja charytatywna AMRO udziela pomocy uchodźcom i ludności cywilnej w zakresie żywności, odzieży i lekarstw.

Organizatorzy twierdzą, iż w szeregach kanadyjskiej AMRO znalazło się kilku Polaków, ale ze znaczną energią i skutecznością działaniem polskiego środowiska emigracyjnego spodziewali się z ich strony większej aktywności. Czy nie nadszedł czas, by zainteresowały się tym organizacje polskie w Kanadzie?

POCZTA I MY

Wszystko na to wskazuje, że w lutym lub w marcu będziemy płacić za zwykły list 36 centów. Na podwyżkę cen po długich wahaniach zgodził się minister odpowiedzialny za kanadyjską pocztę Michael Cote. Ottawa nie zgodziła się natomiast na ograniczenie usług pocztowych na wsi i osiedlach

podmiejskich, o co poczta zabiegała, próbując pozbyć się tą drogą swego deficytu.

Poczta zwróciła się również o zezwolenie na opóźnienie przesyłek (co czyni jak nam się wydaje bez zezwolenia), jak również chciała się pozbyć subsydiów, jakimi darzy tygodniki rozsyłane w cenie około 10 centów za egzemplarz. Cote dopuścił niewielki wzrost cen przesyłek innych periodyków.

Warto przy okazji stwierdzić, że II klasa pocztowa działa w sposób fatalny. Ostatnio otrzymaliśmy list od czytelniczki z Calgary, która skarży się, iż dostaje gazetę po 8-10 dniach od dnia, kiedy widzi ją w swym mieście w sprzedaży. Podobne skargi są czytelnicy z Ottawy i Montrealu, ale także i z samego Toronto, gdzie gazeta podrozuje przez tydzień.

Echo wysyłane jest punktualnie w dniu wydania, o czym informujemy w specjalnej notatce na nagłówku gazety. W dniu tym również wysyłamy samolotami i autobusami paczki gazet, przeznaczonych do sprzedaży. Zdarza się często, że już po kilku godzinach mogą je odebrać nasi dystrybutorzy. Niestety, poczta dysponuje własną siatką selekcji i dystrybucji, stąd dramatyczne opóźnienia. Jak się okazało, ku naszemu oburzeniu numer wydany na tydzień przed świętami nie dotarł do prenumeratorów na święta, nawet w Toronto. W różnych przypadkach winę ponosi urząd pocztowy przy Front Street, pomniejsze urzędy, do których przesyłki są odsyłane i wreszcie niekiedy listonosze, którzy odkładają gazety na później. Prosimy o informowanie swych urzędów pocztowych o opóźnieniach. Według optymalnych kalkulacji, gazeta powinna docierać do adresata w Toronto i okolicy najpóźniej w poniedziałek, do adresatów w całej Kanadzie wtorek.

PRYMUSOWA WIGILIA PRZY ŚWIECACH

Burza gradowa, która nawiedziła Ottawę i okolice, narobiła wiele szkód. 22 tysiące domostw znalazło się bez prądu w sam wigilijny wieczór. Awaria trwała do wieczora następnego dnia dla większości domów. Reszta uszkodzonych linii, próbują naprawić ekipy z Ottawy i Montrealu.

Niektórzy z naszych czytelników byli nie tylko pozbawieni oświetlonej choinki, ale i świątecznych posiłków. Przydatne okazały się ogrodowe różnie i maszyny spirytusowe.

Pocieszymy się, że nieczęsto zdarzają się w Kanadzie takie wypadki. Specjaliści twierdzą, że tak poważnego zakłócenia nie pamiętają od lat. Tym razem nie było wypadków śmiertelnych.

KANADA POSTAWIŁA NA SWOIM (choc nie wszyscy to widzą)

Po długich i ciężkich utarczkach z USA wokół cła na eksportowane z Ka-

wojnie, choćby kilku żołnierzy NATO przypomni sobie tę bijatykę i zważając ruszy do boju, wielkie zadanie sportu w społeczeństwach zachodnich - utrzymywanie agresji na przyzwoitym poziomie zostanie spełnione.

IV A na koncu z beczki politycznej. Gdyby Związkowi Sowieckiemu - najbardziej rasistowskiemu państwu na świecie (patrz w historię ZSSR, jak komunisty rozwiązują tzw. kwestię narodowościową) zabroniono jak RPA udziału w międzynarodowych imprezach sportowych, nie byłoby całego incydentu. I z tym pobożnym życzeniem pozdrawiam wszystkich tych, którym dusza zagrała, gdy kanadyjscy chłopcy nie pozwolili się pobić. **ŚWIATOWIT**

nady drzewo tuż przed nowym rokiem, osiągnięto wreszcie porozumienie. Kanada zobowiązuje się do zmniejszenia konkurencyjności swego towaru przez nałożenie 15 procentowego podatku na przygotowany do eksportu towar. Pieniądze zostaną w kraju, a nie jak pierwotnie postulowali Amerykanie, nie wpłyną tytułem cła do ich kasy rządowej. Oznacza to, że rząd może spodziewać się 600 milionów dolarów rocznie z eksportu o wartości 4 miliardów, co nie jest bez znaczenia dla wciąż wysokiego deficytu. Opozycja ostrzega, że podatek może kosztować utratę miejsc pracy i jak zwykle o tym najwięcej czytamy w gazetach.

Warto w tym momencie zwrócić uwagę na unikanie przez prasę problemu ile miejsc pracy znikłoby, gdyby zamknął się dla nas lub przyszedł tyłko amerykański rynek. Sieć powiązań handlowych we współczesnym świecie jest znacznie silniejsza niż wczasy polityczne układy i w tym sensie nie należy mieszać suwerenności politycznej z samowystarczalnością gospodarczą. Amerykanie mieli prawo jako partnerzy handlowi bronić się przed subsydiowanymi przez Kanadę cenami. Niewiele się mówi o tym, że Kanadyjczy opuszcili wiele z wstępnie proponowanego cła. Mamy kolejny przykład dużej nieżyczliwości kanadyjskiej prasy wobec posunięć konserwatywnego rządu.

UCIECZKA OD REALIOW ZYCIA

W North York otwarto schronisko dla maltretowanych kobiet, nazwane imieniem Shirley Samaroo. Sama roo, mieszkanka Toronto, zginęła z ręką męża w 1984 roku. Schronisko sfinansowane z funduszy rządowych, prowincjonalnych i miejskich, zatrudnia pełnoetatowych pracowników opieki społecznej i ochotników. Można w nim znaleźć schronienie 28 osob.

W KIESZENI POSŁA

Ile zarobili nasi posłowie w 1986 roku? Mito wiedzy.

Brian Mulroney po zamrozeniu swej płacy zarobił 131 055 dolarów. Ministrowie gabinetu 111 330. Przeciętny poseł nie obciążony dodatkowymi pracami w komisjach zarabia 73 800 dolarów. Dochodzą do tego wolne od podatku wydatki reprezentacyjne i zwrot kosztów podróży rządu, ponad 20 tysięcy rocznie. Za pracę w komisjach parlamentarnych posłowie dostają średnio 37 tysięcy rocznie. Senatorowie zarobili po 64 tysiące z groszami i mniejsze są ich wydatki reprezentacyjne, nie przekraczające 10 tysięcy dolarów.

John Turner, przywódca opozycji, za swą pracę w parlamencie zarobił 116 600 dolarów. Pensja Ed Broadbenta, przywódcy NDP, nie przekroczyła 100 tysięcy. Należy dodać, że posłowie nie opłacają ze swych dochodów rachunków za prowadzone w parlamencie i w okręgu biura.

Jak pamiętamy, powyższe pensje ustalone zostały zgodnie z przyjętą po liberalach tradycją w budżecie na rok 1986. Konserwatyści podjęli się w ramach redukcji deficytu do ochotniczego obniżenia swych dochodów o 1000 dolarów.

KTO POSŁEM Z HAMILTONU?

Jan Deans z NDP pozostawił wolne miejsce poselskie w małym wielkoprzemysłowym mieście. Prezydent NDP, były burmistrz Ottawy Marion Dewar, zapowiedział, że będzie się ubiegał o to miejsce w wyborach uzupełniających. W Hamiltonie zamieszkuje wielu Polaków.

CANADA GO!

Powiem więcej, nie pojmuję osób mówiących, że rozumieją emocje kanadyjskich hokeistów, powinien jednak zatriumfować rozum. Moj np rozum mówi mi, że są sprawy daleko ważniejsze od sportu, i odpowiednio w tym kontekście, od medalu na hokejowych mistrzostwach świata.

Medal na zawodach sportowych, nie jest ważniejszy od moralnej zasady pomocy i solidarności. Kanadyjscy hokeiści - zdaje się jedynie instynktownie - dali wyraz tej hierarchii. Jest to optymistyczne, że znaleźli się ludzie sportu, którzy w największym ferworze sportowej walki i w obliczu najwyższej szansy nie zdradzili spraw wyższych.

Nie jestem ani za gwałtem w sporcie, ani za łamaniem sportowych przepisów. Ale z idei walki sportowej czy z idei przestrzegania przepisów sportowych nie należy czynić świętych krow. Są sytuacje, w których na sportowy rozboj nie ma innej odpowiedzi niż męska i w których zaniechanie akcji ze względu na przepisy sportowe jest hanbą. Jest oczywiste, że kanadyjscy juniorzy znaleźli siebie w takiej sytuacji. Ich odpowiedź i zachowanie są dla mnie krzepiące. A ich zapewnienie, że w obronie członków zespołu złamałby ponownie przepisy międzynarodowe świadczy, że Zachód nie zginął pod naporem eunuchów i kastratów.

II W przeciwieństwie do budującego zachowania się kanadyjskich juniorów, incydent

ujawnił szereg spraw, niezłownie sportowo smierdzących. Nie sposób ich tu wszystkich omówić, ale warto spytać, dlaczego mecz sędziowali obok Norwega, Fin (zainteresowany w jak najlepszym medalu dla Finlandii) i Polak (swoją chłop z obozu). Czy można się specjalnie dziwić, że gdy wywiązała się walka, dali po prostu (umownie?) drapak, przy czym sędzia Ronnig tłumaczy się, że zjechał kazał mu z lodu, czechosłowacki przedstawiciel Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie (dodatkowy smaczek). Dlaczego w ogóle tak kiepskim sędziom - jest to zgodna opinia ekspertów - przyznano tak ważny mecz? Parodią również było głosowanie MFHL, w efekcie którego zespoły otrzymały nie karę meczu, lecz całego turnieju. Jak w głosowaniu mogły brać udział zainteresowane strony? m in Finlandia (w efekcie dyskwalifikacji dostali złoto), Czechosłowacja (w efekcie dostali srebro) czy Szwecja (w efekcie dostali medal brązowy). Wielu znawców światowego hokeja i kulisów MFHL utrzymują, że Sowieci trzęsą MFHL, a jej prezes G Sabetzki jest ich kukiełką, słusznie, jak sądzę, twierdzi, że gdyby to Sowieci walczyli o złoto i gdyby to oni prowadzili, znaleziono by zdecydowanie lepsze rozwiązanie (np w związku z tym, że wszyscy zawodnicy zostali zdyskwalifikowani, wynik mógł zostać utrzymany taki jak był w momencie przerwania meczu, był taki precedens w piłce wodnej na olimpiadzie w Melbourne, gdzie przer-

wano mecz o złoto pomiędzy Węgrami i ZSSR z powodu ogólnej krwawej bijatyki, ale Węgrzy dostali złoto, gdyż prowadzili 4-0 w momencie przerwania meczu, zresztą rozwiązaniem politycznym mogło być masę). Dlaczego znajdująca się pod sowieckim pantoflem MFHL głosowała za dyskwalifikacją turniejową obydwu drużyn (tak głosował też delegat sowiecki)? Czy nie uprawdopodobnia to wypowiedzianą tu i owdzie hipotezę, że Sowieci z góry zaplanowali całą rozrobę, wiodącą do ostatecznej kary. Dlaczego? (padają różne odpowiedzi, jedna z nich, że zajmując jak na nich beznadziejnie niską szóstą pozycję, woleli w ogóle nie figurować w spisie mistrzostw). Dlaczego wreszcie jakiś idiota (pewnie z MFHL) wyłączył światło w hali i nad lodowiskiem? Czyżby komus zależało, żeby po ciemku zaczęto się kopac po głowach ostrymi lyżami?

III Jest oczywiste, że sensacja i gorączka są większe ze względu na to, że walczyła Kanada i ZSSR, a nie Kanada i USA czy Kanada i Szwecja. Warto jednak trzymać wszystko we właściwych proporcjach. Nie był to koniec świata. Nie była to wojna. Po prostu turniej hokejowy, jedno z wielu chwیلowo może rozrywkowych i relaksujących wydarzeń, ale w sumie przeciwieństwo jedno z tak wielu nieważnych. Pocieszające jest z pewnością to, że kanadyjscy chłopcy, chłopcy Zachodu nie wystraszyli się czerwonego robota. Jeśli kiedyś w ewentualnej

SYLWESTER

Ciąg dalszy ze str. 1

Także za ich rządów mnożą się letnie rezydencje, powstają luksusowe wille. Za Jaruzelskiego nie jest inaczej, niż było za Gierka. Kto ma pieniądze, przed tym otwiera się nawet sezam.

Polacy są przedsiębiorczy i nie brak w Polsce różnego rodzaju inicjatyw. Tyle tylko, że nie mają one stempla państwowego. U progu roku 1987, dokładnie na kilka dni przed Świętami Bożego Narodzenia, jeden z warszawskich młodych literatów, którego niektórzy krytycy, przedwcześnie być może, obwołali polskim Tomaszem Mannem, zaprosił warszawskich milionerów na wernisaz sztuki malarskiej. Celem tego spotkania miało być utworzenie prywatnego funduszu, wspierającego działalność młodych malarzy. Inicjator spotkania wyszedł z założenia, że w Polsce jest ponad tysiąc osób, których roczny dochód wynosi 10 milionów zł, w niektórych przypadkach nawet więcej. Miał nadzieję, że wernisazem sztuki swój cel osiągnie. Wynik zamierzonej akcji był raczej skromny, zjawili się wprawdzie i to bardzo licznie młodzi malarze, studenci Akademii Sztuk Pięknych, piękni playboye i ich gustownie ubrane towarzyski, byli też punkowie, byli brodacze, wścazy, ekscentrycy, hołdujący modzie zachodniej. Nie zjawili się tylko na wernisazu domniemani milionerzy.

Najbardziej ubolewano nad tym, że nie zjawili się na wernisazu właściciele prywatnego przedsiębiorstwa i zarazem milioner, u którego ci młodzi ludzie wystawiający swe dzieła zakupywali farby. Nie mogli mu tego darować. Owego milionera, produkującego na eksport do ZSSR farby, otrzymuje stamtąd drewno budowlane, z którego z kolei produkuje prefabrykowane domki wakacyjne. Te wysłała do Francji za twardą walutę. Zarabia więc krocie, a ma węza w kieszeni, mówili młodzi artyści.

REPRESJE

11 grudnia zatrzymany został na dworcze w Poznaniu Franiewicz, w dwa dni później kolegium orzekające skazało go na grzywnę 50 tys. zł i konfiskatę Fiata 126P. Franiewicza przyłapano z nielegalną literaturą. Mimo, iż nie miał samochodu, a jedynie kluczyk do niego, Fiata mu zabrano.

Kolegium rejonowe do spraw wykroczeń przy naczelniku miasta w Łęcznej koło Lublina wymierzyło 10 grudnia 86 Zbigniewowi Grucy grzywnę 30 tys. zł oraz orzekło przepadek samochodu Fiat 126P. Przy Grucy znaleziono nielegalne wydawnictwa. I egzemplarz *Zapisu* nr 7, I egzemplarz *Buletynu Informacyjnego* z 1983 r. oraz ulotkę *Poznan - Czerwiec 1956-86*.

W Puławach skazano 15 grudnia 86 Janusza Łodygę na karę 2 lat więzienia, grzywnę 200 tys. zł i konfiskatę 199 tys. zł na skarb państwa. Łodyga był przewodniczącym Regionu Solidarności.

Andrzej Myc, pracownik Instytutu Immunologii i Terapii Doswiadczałnej we Wrocławiu wysłał 15 grudnia list do ministra spraw wewn. Czesława Kiszczaka.

Proszę o wyjaśnienie mi okoliczności zdarzenia, które miało miejsce dnia 4 grudnia ub. r. we Wrocławiu. Tego dnia o godz. 15:30 wyszedłem z Instytutu Immunologii i Terapii Doswiadczałnej we Wrocławiu przy ul. Czeskiej 12, gdzie jestem zatrudniony na stanowisku adiunkta i udałem się w kierunku ul. Skierniewickiej. Będąc w połowie długości tej ulicy, tuż obok mnie, przy krawężniku zatrzymał się pomaranczowy Polonez, z którego wysiadło 3 mężczyzn. Jednego z nich rozpoznałem jako funkcjonariusza SB, dwaj pozostali oraz kierowca samochodu to osoby mi nieznane.

Bez okazania mi jakichkolwiek dokumentów poprosili mnie, abym wsiadł z nimi do samochodu i nie robił żadnych głupstw. Uczyniłem tak, sądząc, że są to pracownicy podległego panu ministrowi resor-

tu w trakcie wykonywania czynności służbowych. W samochodzie poprosiłem o wyjaśnienie. Przepraszając mnie za formę zatrzymania i poinformowano mnie, że nie jedziemy do siedziby WUSW, ale do Lesnicy do hotelu Perla. Tam, wedle wyjaśnienia, pewni panowie chcieliby ze mną porozmawiać. Nie pozwolono mi zawiadomić nikogo z moich bliskich o porwaniu.

W Olesnicy, w hotelu Perla, zaprowadzono mnie do jednego z pokoi hotelowych na 4 piętrze, gdzie zastałem nieznanego mi mężczyznę. Po chwili wszedł drugi mężczyzna, również mi nieznanymi. Panowie ci poinformowali mnie, że są z tak zwanej Dwojki, nie wyjaśniono mi tego bliżej, i prowadzą sprawę Solidarności Walczącej. Zadaniem ich jest zlikwidowanie organizacji i ujęcie jej szefa Kornela Morawieckiego.

W związku z tym przedstawiono mi propozycję: ja powiem, gdzie ukrywa się Kornel Morawiecki, a oni w zamian za to załatwią mi mieszkanie, samochód, wyjazdy zagraniczne lub coś w tym rodzaju. Oświadczyłem, że Kornela Morawieckiego widziałem raz w życiu, w 79 roku i nie wiem, gdzie on przebywa obecnie ani co się z nim dzieje. Moje mu wyjaśnieniu nie dano wiary i usiłowano mi wmówić, że jestem członkiem Solidarności Walczącej oraz, że wiem, gdzie jest Kornel Morawiecki. Rozmowa ta trwała około godziny, po czym zostałem odwieziony do Wrocławia i przepraszony za całe zdarzenie.

W związku z tym zwracam się do pana ministra z prośbą o wyjaśnienie mi, czy mężczyźni, którzy zorganizowali i przeprowadzili porwanie, byli etatowymi pracownikami podległego panu ministrowi resortu i jeżeli tak, to czy działali w ramach czynności służbowych i w zgodzie z obowiązującymi ich uprawnieniami. Pragnę podkreślić, że pomimo grzeźnego traktowania mnie w czasie całego zajęcia czuję się zagrożony i obawiam się, że podobne incydenty mogą mieć miejsce w przyszłości z mniejszą szczęśliwością dla mnie zakończeniem.

WIĘZIENNA GŁODÓWKA

"Czuje się ona dobrze" - powiedział pułkownik, komendant więzienia, zapytany o stan zdrowia 63-letniej Krystyny Iwaskiewicz, przymusowo odżywianej odkał przed sześciu miesiącami przystąpiła do głodówki protestacyjnej.

Według agencji Reutera rodzina uwięzionej informuje, że przebywająca w więzieniu Krystyna Iwaskiewicz, swego czasu związana z KOR-em i Solidarnością, ostatnio zatrudniona w sekretariacie Episkopatu, niebezpiecznie straciła na wadze, nie może się poruszać bez pomocy, nosi gorset chirurgiczny i jest przymusowo odżywiana.

Po 13 miesiącach pobytu w więzieniu śledczym skazana została na 4½ roku więzienia, za rzekome przestępstwo gospodarcze. Oskarzenie było oparte na fałszywym zeznaniu świadka, przyjętym przez sąd za dowód winy.

Krystyna Iwaskiewicz naraziła się władzom ujawniając, że wysi urzędnicy w Warszawie brali łapówki za przydział mieszkań. Obronca domaga się, dotychczas bez skutku, zwolnienia Krystyny Iwaskiewicz z powodu wieku i złego stanu zdrowia. Więziona działaczka domaga się rewizji wyroku. Jej rodzina jest przekonana, że padła ona ofiarą odwetu rządowego za działalność w szeregach polskiej opozycji demokratycznej.

APEL

3 stycznia, sobota. Byli więźniowie polityczni zwrócili się do Jaruzelskiego o zwolnienie osób przetrzymywanych jeszcze w więzieniach z powodów politycznych. Pod apelem podpisali się Czesław Bielecki, Jacek Kuron, Jan Józef Lipski, Jan Litynski, Adam Michnik, Leszek Moczulski, Zbigniew Romaszewski. Wezwali Jaruzelskiego do zastosowania pełnej amnestii, bowiem wartość amnestii wrzesniowej osłabiona jest faktem, że więzi nadal ludzi, którym nie udowodniono aktów terrorystycznych i osoby, które miały odwagę publicznie protestować przeciw bezprawiu.

Apel wymienia 14 takich więźniów. Są wśród nich oficerowie milicji w Gdańsku, których skazano za to, że Solidarnos-

ci przekazywali informacje, uczestnicy kontrmanifestacji pierwszomajowej, są skazani na długoletnie więzienie Robert Chechłacz i Tomasz Łupanow w sprawie o zaborstwo milicjanta Karosa w pierwszych dniach stanu wojennego, są dwaj pracownicy krakowskiego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Kazimierz Krauze i Eugeniusz Lewandowski.

Autorzy apelu piszą: "Jako ludzie, którzy spędzili w więzieniach wiele lat, zwracamy się do pana na początku 1987 roku i apelujemy o zwolnienie pozostałych więźniów. Byłby to akt humanitarny, stwarzający nową sytuację w Polsce bez więźniów politycznych".

STUDENCI

STUDENCI WROCLAWSCY WYSTOSOWALI LIST OTWARTY DO REKTORA

Władze rektorskie z nieznanymi nam przyczyn, uniemożliwiły przeprowadzenie wielu inicjatyw studenckich. Ostatni rok akademicki wykazał, że zarówno dla dobra studenckiej kultury jak i funkcjonowania uczelni niezbędne jest aktywne studenckie przedstawicielstwo.

Zapraszamy rektora na spotkanie ze studentami, na którym możnaby przedyskutować częste nurtujące nas problemy. Ponieważ sprawa samorządu studenckiego wykracza poza kompetencje rektora, prosimy Jego Magnificencję o przekazanie ministrowi postulatów przywrócenia samorządu w kształcie sprzed nowelizacji.

Pod listem otwartym podpisało się 12 studentów. Odpowiedź rektora była odmowna. Wobec tego wrocławscy studenci stwierdzają: Rektor nie wyraził zgody na otwarte, masowe spotkanie ze środowiskiem studenckim. W związku z tym studenci postanowili podjąć działania niezależne od władz uczelni, organizując akcję ankietową dotyczącą studenckiego przeglądu dydaktyki. Celem tej akcji ma być rozbudzenie wśród studentów Uniwersytetu Wrocławskiego aktywnego stosunku do programu nauczania i tego, co się dzieje na konkretnych zajęciach. 60% wszystkich studiujących na uniwersytecie otrzymało tę ankietę. Zaproponowano, żeby studenci ocenili wszystkie zajęcia ubiegłego roku, atmosferę na zajęciach, adekwatność ocen, dobór materiałów, atrakcyjność prowadzonych zajęć, przygotowanie do zajęć. Studenci mieli też napisać, jakich zajęć by chcieli, co leży im na sercu, jakie mają życzenia.

Oświadczenie to podpisało ponownie 12 studentów.

ZA WOLNOŚĆ NASZĄ I WASZĄ

Ostatnio Afganie i Polacy wspólnie manifestowali w Paryżu przed ambasadą sowiecką w 7 rocznicę wkroczenia Armii Czerwonej do Afganistanu.

Niedawno też nakładem miesięcznika *Kontakt* ukazał się pierwszy numer pisma *Buletyn Afganski*, które ma przybliżyć Polakom problematykę toczącą się w Afganistanie wojny.

Polsko-afganskie zbliżenie, tak w kraju jak i na emigracji (o Afganistanie wiele pisze prasa podziemna) coraz częściej zauważają francuska prasa, radio i telewizja. Pierwszy noworoczny numer tygodnika *L'Express* przyniósł obszerny artykuł w tej sprawie Bernard Lecomte, pisząc o polsko-afganskiej solidarności przedstawia Polaków, którzy walczyli z Sowietami w Afganistanie - Lecha Zondka i Jacka Winklera. Zondek walczył przeszło pół roku w szeregach mudżahedinów w okolicach Kandaharu i zginął w 1985. Jego grob znajduje się w Nuristanie, na pakistańskim pograniczu.

Winkler wraz z żołnierzami Massuda brał udział w walkach w dolinie Pandzir, przed niespełna rokiem wrócił do Paryża, gdzie utrzymuje kontakty z jedną z najbardziej znaczących partii afgańskich - Dżamat Islam i pracuje dla sprawy polsko-afganskiego zbliżenia. Jest jednym z redaktorów nowego *Buletynu Afgańskiego*. Wkrótce wybierze się ponownie w afgańskie góry.

Lecomte pisze też o zainteresowaniu sprawą afgańską w Polsce, o setkach artykułów o Afganistanie w prasie podziemnej, o inicjatywach niezależnych środowisk. Wspomina m.in. o tym, że liberalno-demokratyczna partia Niepodległość wraz z kilkoma innymi organizacjami ogłosiła dzień 1 maja dniem Solidarności z walczącym Afganistanem.

Kolejna informacja: ruch Wolność i Pokój wydał w ub. r. serię znaczków - cegiełek z których dochód, przez Międzynarodowy Czerwony Krzyż, przekazano na pomoc dla Afganistanu. Wszystko to, zdaniem francuskiego dziennikarza, jest dowodem nieklamanej sympatii Polaków dla walczących z Sowietami partyzantów i kontynuacją polskiej tradycji walki za wolność naszą i waszą.

MIĘSO

Dostawy mięsa na zaopatrzenie rynku w nowym roku mają wynieść 1770 tys. ton. W roku 1990 mają być o 100 tys. ton wyższe.

Będzie to wciąż jeszcze, jeżeli plany sprawdzą się w rzeczywistości, o 300 tys. ton mniej, niż w najlepszym 1979 roku, lecz w porównaniu z 1979 będzie w Polsce o parę milionów więcej konsumentów.

Niepokoje o zaopatrzenie w mięso powracają na łamy oficjalnej prasy krajowej coraz częściej. Najpierw wielką kampanię o zniesienie kartek prowadził *Tygodnik Ludowy*. Uruchomienie sprzedaży mięsa na targowiskach wywołało sporo spekulacji w prasie lokalnej i tygodniowej. Z koncem roku znów wrócono do tematu.

W prasie pojawiają się żądania pod adresem władz, by o rynku mięsnym wreszcie coś postanowić. Żądania i rady są sprzeczne. *Zycie Gospodarcze* z ubiegłego tygodnia zamieszcza jednocześnie dwa artykuły, jeden z nich opowiada się za wolnym rynkiem mięsa, tak w produkcji jak i w handlu. Drugi artykuł tonuje te twierdzenia i powtarza znane slogany o opiece państwa nad człowiekiem, poprzez monopol skupu i dystrybucji chroniącego go przed nadmiernym wzrostem cen.

W *Polityce*, w tym samym czasie, KTT zamieszczył felieton, w którym powiada, że dotacje do produkcji żywności w krajach EWG spowodowały, że dzisiaj Europa zachodnia zawałona jest gorami żywności, produkcja jej zas była tak opłacalna, że młodzi pozostali na wsi. W Polsce, powiada KTT, na podobnych zasadach dotuje się produkcję mleka, a efektów nie ma.

KTT nie wspomina, że w Polsce dotuje się i zawsze dotowało złe funkcjonujący państwowy monopol skupu, przetwarzania żywności i handlu. Na Zachodzie dotuje się tylko i wyłącznie producenta żywności, chłopca - farmera czy bauera.

Taka polityka udowodniła, że wystarczy kilka lat, by zaspokoic podstawowe potrzeby żywnościowe kraju, a potem jeszcze żywność eksportować. Ale tam od razu powiedziano sobie, że producentem żywności będzie rodzinne gospodarstwo rolne.

W Polsce władza od początku próbowała wyeliminować gospodarstwo chłopskie. Starła się ograniczyć dochody chłopów do minimum.

MROZY

3 STYCZNIA SOBOTA. W Polsce obfite opady śniegu spowodowały niebezpieczną sytuację na drogach, szczególnie na południu kraju.

W północno-wschodniej Polsce zanotowano mroźną temperaturę 25 stopni Celsjusza poniżej zera.

Z powodu mrozów w niektórych miastach zaczęła gorzej funkcjonować komunikacja miejska. W Łodzi co trzeci autobus jest niezdolny do użytku.

W CZECHOSŁOWACJI GROZBA POWODZI. 3 STYCZNIA SOBOTA. Na terenie Czechosłowacji wystąpiło niebezpieczeństwo powodzi. Poziom wody w największej rzece Czechosłowacji Łabie systematycznie się podnosi, obecnie jest on o 4 metry wyższy niż normalnie.

Fala powodziów dziś wiecz. m spodziewana jest w przemysłowym mieście Usti nad Labą. Wstrzymanie ruchu na Łabie spowodowało opóźnienia w dostawie węgla dla niektórych ślowni.

ZAGROŻENIE SOLIDARNOŚCI

Tygodnik Mazowsze, nr 189, drukuje artykuł Barbary Labudy o niebezpieczeństwie utraty tożsamości przez Solidarnosc

Teza Labudy Solidarnosc stoi wobec ryzyka utraty swej tożsamości organizacyjnej i ideowej Autorka pisze

Złożyło się na to szereg przyczyn. Po raz pierwszy od 6 lat zabrakło busoli w postaci nadrzędnej idei. Przed 13 grudnia była nią rozumiana dla wszystkich i obiecująca aktywność społeczną idea wolnych związków zawodowych, wyrażająca niejako zastępczo ideę wolnej Polski. Było to więc dążenie ku czemuś powszechnie uznanemu za wartościowe.

Po 13 grudnia taką naczelną ideą organizującą stał się opór, walka z represjami i wolność dla więźniów politycznych, a więc ogólnie zasada występowania przeciw czemuś generalnie ocenianemu jako zło. Solidarnosc zajmowała się oczywiście innymi sprawami, ale swój główny wysiłek skupiła na obronie ludzi.

Po raz pierwszy od 6 lat związek nie ma jednolitego kierownictwa. Do grudnia 81 była nim Krajowa Komisja z Lechem Wałęsą, zarządy regionów, komisje zakładowe. Po grudniu, znajdując się w podziemiu, TKK, RKSy, RKW, CZR, TKZy oraz zwolniony z internowania, naziemny Lech Wałęsa. Wydawane przez TKK wspólnie z przewodniczącym apele i oświadczenia dawały świadectwo jednoci celów i wspólności działania.

Zwolnienie niemal wszystkich więźniów politycznych, przyjęcie z ulgą i radością, zmieniło sytuację wewnątrz związku, przy czym sytuacja w kraju nie uległa zmianie. Automatycznie uniemożliwiło to normalny rozwój organizacji. Poza otwarciem bram więziennych władza niczego więcej nie otworzyła, natomiast w Solidarnosci rozpoczął się proces przewartosciowania i przemian organizacyjnych.

PRZEWARTOSCIOWANIA IDEOWE

Uwolnienie politycznych i depenalizacja niektórych zachowań społecznych przesunęły na dalszy plan priorytetową w ostatnich latach walkę z policyjną represją, a idea wolnego związku przestała być tak porywająca, by mogła mobilizować społeczeństwo w skali masowej. Mówiąc inaczej, związkowa postawa nadal jest ideologicznie dobra, ale już nie tak atrakcyjna. Poza tym, idea ta została częściowo zrealizowana. Mamy wprawdzie wolny związek zawodowy, który nie może wiele działać, ta niemożność wpływa z kolei paralizująco na nasze myślenie o sprawach społecznych. Skoro niewiele da się osiągnąć, to i pomysłów brakuje.

Jednocześnie powszechna stała się świadomość, że przyswieszcającego nam celu nie da się urzeczywistnić od razu, że należy do niego dążyć pokonując etapy pośrednie i na każdym z tych etapów musimy być zdolni do stawiania jasno określonej i powszechnie rozumianej idei przewodniej, która mogłaby wyzwalać ludzką energię i stać się impulsem organizującym działanie.

Takiej idei, takiego impulsu, dziś zabrakło. Ani deklaracje o wartościach, ani skądinąd słusznie wyrażana troska o upadek gospodarczy kraju nie spełniają takiej roli. Nie wiadomo, czy celem Solidarnosci jest obecnie walka o pluralizm związkowy czy reformę gospodarczą, o wolne wybory czy dodatek drożyzniany, czy mamy skupić się nad strategią wprowadzenia kraju z kryzysu, narazając się zresztą na oskarżenia o pograżenie kraju w chaosie, czy też przyjąć władzy i taktykę eksponowania błędów władzy.

Ponadto niepokoić zaczyna sposób w jaki stawiane są, tu i owdzie, w niezależnych środowiskach kwestie gospodar-

cze. Dokonuje się ideologizacji ekonomii, czyniąc z niej nową religię. Patrząc na marksizm-leninizm - prekursor tego kierunku.

Oczywiście wszyscy musimy przy czynić się do wypracowania głównych linii polityki związku, ale kierownictwo Solidarnosci, jeśli nie chce utracić swej przewodniej roli, powinno inicjować działania programotwórcze, scalać ich wyniki w uporządkowane propozycje programowe i przedstawiać je członkom Solidarnosci.

ZMIANY ORGANIZACYJNE

Były one potrzebne i zarazem nie do uniknięcia. Część działaczy już od jakiegoś czasu poszukiwała nowych form pracy. Proces ten był hamowany głównie przez fakt przetrzymywania więźniów politycznych i związaną z tym koniunkturę. Powołana została Tymczasowa Rada Solidarnosci z Lechem Wałęsą i jawne przedstawicielstwa w niektórych regionach, a nawet w jednym zakładzie Nowohucka Tymczasowa Komisja Robotnicza Hutników.

Z podziemia wyszli znani z nazwiska członkowie TKK. Ta ostatnia została więc bez nazwisk. Jednocześnie zachowano w podziemiu wszystkie lub prawie wszystkie ośrodki decyzyjne i wykonawcze. Jakich Solidarnosc dopracowała się w ciągu pięciu lat swego działania. Tak nakazywało postąpić gorzkie doświadczenie.

KTO KIERUJE SOLIDARNOSCIA ?

Ta dwoistość, wymuszona brakiem poczucia bezpieczeństwa, burzy dotychczasowy przejrzysty obraz kierownictwa związku. Działacze pytają, kto dzisiaj obok Lecha Wałęsy kieruje Solidarnoscia - TKK czy Solidarnosc? Ciało jawne czy tajne różnych szczebli?

Wydane oświadczenia niewiele wyjaśniają, a przecież brak ścisłego określenia funkcji i stosunków przyporządkowania czy form współpracy prowadzi do zjawiska groźnego dla spójności i sprawności działania każdej organizacji, rozmywania się odpowiedzialności. Wyzwała też mechanizm przetargowy o charakterze prestiżowym. Zamiast sporów ideotwórczych toczą się więc spory o zakres kompetencji, którym towarzyszą nieuniknione wadze personalne.

Nie chodzi tu o formalizowanie i biurokratyczne wytyczanie rozdziału zadań, lecz o podjęcie ważnej dla przyszłości związku decyzji politycznej. Można oczywiście kwestii tych nie rozstrzygać, licząc na to, że rozwiąże je, jak to często bywa, samo życie, zaś o sprawach z jakimi boryka się Solidarnosc decydować będą ci, którzy wykazą się większą energią, przedsiębiorczością i pomysłowością. Jednak obecny stan rzeczy ma swe praktyczne konsekwencje, które wkrótce będą wyraźnie widoczne. Szczupła baza materialna Solidarnosci.

OSTRZEZENIE

Zwłaszcza, że de facto znaczenie i autorytet podziemia spada. Jeśli do tego rady i inne jawne przedstawicielstwa nie będą działały w sposób ciągły i widoczny a zaistnieją głównie w świadomości swych twórców i w policyjnych kartotekach, to Solidarnosc przestanie być silną, prężną organizacją, skupioną wokół jasno wytykniętego celu.

W oczach polskiego społeczeństwa i Zachodu stanie się po prostu mozaiką luźno powiązanych grup i grupek o mocno zróżnicowanych poglądach politycznych.

Barbara Labuda
Działaczka Solidarnosci
Regionu Dolny Śląsk

O PLURALIZM ZWIĄZKOWY

Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ Solidarnosc regionu Mazowsze skierowała do związkowców regionu Mazowsze-Warszawa 11 grudnia 86 następujący apel.

Grupa pracowników wystosowała wniosek do Trybunału Konstytucyjnego PRL w sprawie pluralizmu związkowego. Przewodniczący związku i grono działaczy NSZZ Solidarnosc złożyło swe podpisy pod tekstem popierającym wniosek, inicjując w ten sposób ogólnopolską akcję związkową. Regionalna Komisja Wykonawcza Regionu Mazowsze wzywa wszystkich członków NSZZ Solidarnosc w naszym regionie do uczestnictwa w akcji zbierania podpisów pod tym tekstem.

Wniosek prawników ukazuje, że obecne przepisy są niezgodne zarówno z konstytucją PRL jak i z obowiązującymi w Polsce konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz paktem praw człowieka i obywatela. Podpisy popierające wniosek będą dowodem, że nie zrezygnowaliśmy z przysługujących nam praw, że z praw tych zamierzamy aktywnie korzystać. Będą one też wyrazem woli i przekonania, że harmonijny rozwój naszego kraju odbywać się może tylko w oparciu o wartości, które stały u podstaw Sierpnia 80.

Idea pluralizmu związkowego jest jedną z nich.

Tekst poparcia, wraz z zebranymi pod nim podpisami należy przesłać na adres Sejmu PRL do prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Jednocześnie dostępną sobie drogą, poprzez znanych działaczy związku lub wykorzystując sieć kolportażu, prosimy o nadesłanie informacji o miejscu, czasie i ilości zebranych podpisów. Szczególną wagę przywiązujemy do organizowania tej akcji na terenie zakładów pracy, bowiem może ona stać się impulsem do znacznego rozszerzenia działań w obronie konkretnych interesów załóg.

Apel podpisali Konrad Bielinski, Zbigniew Bujak, Wiktor Kulerski, Ewa Kulik, Jan Litynski i Henryk Wujec.

EMIGRANCY

Dokonczenie ze str 1

kiej przez czołgi sowieckie w sierpniu 1968.

Mimo to dziennik *Zemedske Noviny* oświadczył, że "dawni i nowi emigranci polityczni w Czechosłowacji bez wyjątku przyłączyli się do najbardziej agresywnych sił współczesnego imperializmu".

Propaganda stara się wykorzystać dla reżimu każdego emigranta powracającego do Czechosłowacji. Gdy przeprowadza się z nimi wywiady, narzuca im się konieczność malowania Zachodu w jak najczarniejszych barwach - zwracanie uwagi na bezrobocie i niepewność jutra, na nostalgię za opuszczoną ojczyzną i na rozczarowanie kapitalizmem. Ponieważ tego rodzaju chwyt propagandowy nie potrafiły nakłonić obywateli czechosłowackich, pragnących emigrować, do pozostania w kraju, państwo kaze surowo tych, którzy starają wydostać się z jego strzeżonych granic nielegalnie.

W 1977 rząd w Pradze zaproponował tak zwanym lojalnym emigrantom unormowanie ich stosunku z reżimem przez legalizację pobytu za granicą. Kto korzystał z tej oferty, może uzyskać pozwolenie na wizytę w ojczyźnie bez ryzyka narazenia się na kary czy represje oraz, jeżeli tego zapragnie, odzyskać czechosłowackie obywatelstwo. Większość emigrantów uznała ten krok Pragi za próbę skłócenia emigracji przez wzbudzenie nieufności wzajemnej między tymi, którzy przyjmą ofertę a tymi, którzy ją odrzucają.

Krok ten miał również pokazać rządowi zachodnim humanitarne nastawienie Pragi wobec emigrantów i jej stosowanie się do Układów Helsińskich. Praga liczyła też na korzyści finansowe, gdyż emigranci za tak zwane uregulowanie swej pozycji prawnej wobec ojczyzny muszą sporo płacić w dewizach. Ponadto kwestionariusz w sprawie odzyskania paszportu czy przyjazdu do ojczyzny zawiera pytania, na które udzielanie odpowiedzi dostarcza czechosłowackiej służbie bezpieczeństwa informacji o życiu emigracji i poszczególnych emigrantów.

Zostają agentami bezpieki

Idąc dalej po tej drodze, niektórzy regulujący swą pozycję zostają na stałe agentami bezpieki. W wyniku tego niektóre rządy zachodnie wprowadziły utrudnienia dla uchodźców z Czechosłowacji, ubiegających się o azyl polityczny.

A teraz przykłady traktowania przez reżim czechosłowacki kilku wybitnych uchodźców nie politycznych.

Wybitni uchodźcy

Martina Navratilova, tenisistka. Do niedawna stosunek władz do niej był bezwzględnie wrogi. Dopiero w lipcu 86, w 11 lat po opuszczeniu swego kraju, otrzymała zgodę na przyjazd do Czechosłowacji. Okazją do tego były międzynarodowe zawody tenisowe o mistrzostwo świata w Pradze, w których Navratilova reprezentowała Stany Zjednoczone. Nigdy nie krytykowała ona publicznie rządów komunistycznych w Czechosłowacji, jedynie w ogłoszonych ostatnio w Ameryce wspomnieniach wyraziła kilka zastrzeżeń. Jej decyzja pozostania w Stanach Zjednoczonych w 1975 nie miała zasadniczo motywów politycznych. Jednak jedynie pod silnym naciskiem zachodniej prasy i opinii publicznej, praskie władze wybaczyły

Navratilovej występowanie w turnieju w barwach amerykańskich w Pradze.

Milos Forman, znany reżyser filmowy. Od 1968 władze czechosłowackie nie wyrażają sprzeciwu wobec kręcenia filmów w Stanach. W 1979 Forman poprosił o obywatelstwo amerykańskie i je otrzymał. W cztery lata później Praga pozwoliła mu na nakręcenie w Czechosłowacji wielu sekwencji filmu *Amadeusz*, który stał się sukcesem światowym.

Tymczasem emigracyjna prasa czechosłowacka wielokrotnie krytykowała Formana nie tylko za jego filmy, krytyczne wobec Zachodu, jak głośne *Ragtime* i *Hair*, lecz również za jego wygodne urządzenie się z reżimem w Pradze. Zwłaszcza, że przeprowadzając z nim wywiady prasa czechosłowacka podkreślała zaangażowanie polityczne filmów Formana na rzecz tak zwanej polityki pokoju, antywojennej, i na rzecz mas ludowych całego świata.

Ponadto Praga ma duże korzyści, nie tylko dewizowe, z filmów Formana.

Rafael Kubelik, dyrygent o światowej sławie. Odrzucił on wszystkie zaproszenia reżimowe do prowadzenia orkiestry w Czechosłowacji.

Reżimowa prasa, radio i telewizja w Czechosłowacji prowadzą kampanię przeciw emigrantom, pracującym w zachodnich radiostacjach. Głoszą też, że żyjący na Zachodzie krewni obywateli czechosłowackich stanowią ideologiczne zagrożenie. Zarzucają wreszcie rządowi zachodnim, że udzielając pomocy politycznej emigrantom wypaczyły pojęcie praw ludzkich i wolności, proklamowane w Deklaracji ONZ o Prawach Człowieka z 1948 r.

"Wszystko, co przychodzi z Zachodu - napisał dwutygodnik partyjny *Zivot Strany* - stanowić może ideologiczną dywersję i powinno być traktowane jako akcja zmerząca do podważenia wiary obywateli w socjalizm".

PRZYSZŁOŚĆ STOSUNKÓW POLSKO- UKRAIŃSKICH

Po przeszło 4 ch tygodniach i opublikowaniu przez Redaktorów polskich pism komentarzy mniej lub więcej prawdziwych na temat panelu dyskusyjnego odnośnie problemu Polska Ukraina który miał miejsce w Toronto dnia 7 11 86 chciałbym w tym liście zwrócić uwagę czytelników na niektóre aspekty tego zagadnienia na które w ogóle w dyskusji nie zwrócono uwagi lub je celowo pominięto

Robię to nie w formie artykułu bo intencją tych wszystkich którzy o napisanie tych spostrzeżeń mnie prosili (by listów nie było za dużo) wierzę że w myśl wolności słowa list ten Pan Redaktor zamieszczy

Po pierwsze politycznie uswiadomiona Polonia łącznie z jej najwyższymi władzami kongresowymi zastanawia się po co w ogóle taki panel został zorganizowany i czy faktycznie paneliści są wystarczająco w tym zagadnieniu zorientowani. Być może to wcale nie znaczy że ma się wiedzę polityczną no historyczną. Mam wielki szacunek do panelu dyskusyjnego ale jak na sali zauważono żaden z nich nie jest z dyscypliny politycznej

Po drugie co przyswiewało organizatorom by ten problem (jeśli on jest większość Polaków i Ukraińców twierdzi że go nie ma) on jest tylko pod sycany) poruszać. Dyskusja taka przysparza zawsze więcej niezadowolenia i denerwuje obie strony aniżeli miałaby wytykać lepsze kierunki współpracy. Przecież na litosć Boską od lat już walujemy sprawę polsko ukraińską i dziś trudno mi znaleźć Polaka a rozmów przeprowadziłem 273 żeby Polak nie chciał wolnej i niepodległej Ukrainy czy też Litwy złączonej przyjazną z Polską. Nawet kategorycznie brew uprzedzeniem Związków Ziemi Wschodnich R P za takim przyszłym ustrojem się wypowiada

Po trzecie dlaczego członkowie panelu nie poruszyli sprawy że zasadniczą troską nas wszystkich na emigracji jest rozłożenie Rosji Sowieckiej i tu główny kierunek winien być skierowany. Nie ma bowiem innego wyjścia z sytuacji by nasze narody uwolnić jak trzecia wojna lub rozkład wewnętrzny w Rosji

Nikt nie chce wojny pozostaje więc druga możliwość to zmiany strukturalne w samym systemie sowieckim i nad tym trzeba pracować. Pierwsze podwaliny i zamiar rozsadzenia systemu sowieckiego kielkuje w zorganizowanej na terenie Toronto i w innych miastach Kanady i świata Grupie Narodów Ujarmionych i Black Ribbon Committee. Tam się spotykają przedstawiciele narodów ujarzmionych łącznie z Polakami Ukraińcami Litwinami i zgodnie nad tym zagadnieniem pracują

Po czwarte myślący Polak i Ukraińiec wie że tak jak w roku 1920 gdy zaistniała potrzeba będzie my wszystkimi sposobami dążyć a może i walczyć by wolność i niepodległość Narod Ukraiński otrzymano. Piłsudski tego dokonał nie są to czasy tak odległe by tego nie pamiętano. Niestety Wolna Ukraina nie została na długo wolną ale to już inne zagadnienie. My Polacy wtedy pierwsi uznaliśmy niepodległość Ukrainy podczas kiedy inne narody tego nie uczyniły

Po piąte profesorowie z Panelu w swojej dyskusji nadmieniali że nas Polaków stać na wyrozumiałość bo niby jesteśmy kulturalni. I znowu można przytoczyć masę przykładów wyrozumiałości i tolerancji ze strony polskiej. Czy profesorowie przypominają sobie o istnieniu klubu poselskiego mniejszości narodowych w niepodległej Polsce który nienawistnie patrzył na wolne państwo polskie. Proszę przeczytać dokumenty lub zapoznać się z historią 20-lecia Polski niepodległej. A mordowanie ministra Pierackiego i Tadeusza Hołowno? Jakież to inne państwo w świecie darzyło wolnością szkolnictwa z przymusowym nauczaniem języka grup mniejszości. Wolność religii i troskliwa opieka nad wszystkimi którymi w granicach Rzeczypospolitej mieszkali i byli jej obywatelami. Pytam profesorów Panelu czy Rząd ma prawo wy magać od obywatela wierności dla kraju który go chroni i w którego granicach mieszka? A dalej od nosnie tolerancji jeszcze jeden przykład z tutejszego terenu. Już co najmniej od 10-ciu lat urządził się w czasie karawanu pawilon Wilno i Lwów jeden

przez Litwinów a drugi przez Ukraińców. I po co? Czy to nie drażni? Gdzie tu jest dobra wola? Rozumielibyśmy gdyby to na płaszczyźnie międzynarodowej odnosiło dla tych narodów jakiś skutek ale oprócz podtrzymywania nienawiści niczego nie za latwa

Po szóste jeden z prelegentów prof Kawczak poruszył że wschodnie granice powinny być pozostawione do rozstrzygnięcia przez wolne narody. Na pewno to zdanie i taką opinię należy przyjąć pozytywnie. Drugi panelista prof Wojciechowski zaznaczył że w przyszłości żadne państwo nie będzie niezależne. To zależy kwestia co najmniej do dyskusji której tu rozwijać nie będę. Jakkolwiek to były może dwie wypowiedzi idące po linii rozsądnej myślenia to jednak dodac trzeba że w obronie swoich granic i obywateli Polska w 1939 roku stała się zbrojnie bronić tych podstawowych zasad. Granice na wschodzie są zagwarantowane układem Ryskim i zatwierdzone układem międzynarodowym z podpisem tak samo Stanów Zjednoczonych w roku 1923. Czyli ta sprawa w żadnym wypadku nie może być dyskutowana szczególnie przez emigrację i to w Kanadzie. Inaczej wyglądałoby to tak my Polacy przywłaszczamy sobie Londyn bo o wolność Anglii walczyliśmy Anglię obroniliśmy i tam ciągle mieszka tysiące Polaków albo Paryż od 150 lat do nas należy. Tam się bowiem formowała emigracyjna kultura polska od 1831 r.

Po siódme i końcowe po co i dla kogo się starać przekonywać gdzie przekonywać nie trzeba że od nas zależy jak ułożą się przyszłe stosunki między narodami. Wcale nie od nas. Bo gdyby nawet stał się cud to nikt albo mało z nas wróci do kraju a pozatem dialog polityczny będzie prowadził kto inny i na zupełnie innym poziomie i z innymi ludźmi. Co my mamy tu na emigracji robić to uswiadamiac narody że stała się wielka niesprawiedliwość która przez Jaltę oddała Europę wschodnią pod panowanie Rosji Sowieckiej zniewolila kraje zabrala im wolność i skreśliła z mapy

Dziwne i zastanawiające że Polacy nie mają żadnych nieudomowien w przyjaźni z Czechosłowacją Węgry Rumunią Wolną Jugosławią Lotwą Estonią czyżby zacierzenie było aż tak wielkie że Litwa i Ukraina rezygnują ze swojej niepodległości o ile Wilno nie będzie litewskie a Lwów ukraiński? W to tak mnie jak i milionom Polaków uwierzyć trudno

Zdaje mi się że prelegenci zorientowali się że zainteresowanie Poloni tym zagadnieniem jest naprawdę małe. Około 50 osób na sali więc wniosek nie robic takich prelekcji w przyszłości bo to nie na powagę profesorską i zupełnie bez pożytku dla społeczności tak ukraińskiej jak i polskiej. Wszystkie siły winny być obrocone przeciw Sowieciom skąd całe zło pochodzi a do tego służy jak wspomniano Grupa Narodów Ujarmionych i Black Ribbon Committee

W panelu dyskusyjnym dano się zauwazyc kompletny brak znajomości faktów historii co okropnie raziło

Mam niezłomną nadzieję jak i Ci w których imieniu piszę że listem tym zakończymy niepotrzebne udowadnianie sobie win. Spierac się o granice i dzieląc wschodnią część Polski z miastami Wilno i Lwów. Żeby to robić trzeba mieć mandat prawny i zgodę naszych narodów a nie mają tego ani Polacy ani Ukraińcy ani Litwini. Kto myśli inaczej jest na złej drodze i może nieswiadomie ale popiera Jaltę

Nie zamierzam w przyszłości tego zagadnienia dyskutować i udowadniać historię bo uważam że walka z Jaltą i ZSSR jest sprawą dużo ważniejszą Polacy przyjaźnie patrzy na Litwinów i Ukraińców i tego nie należy psuć

Łączę wyrazy poważania

Członkowie Związku
Ziemi Wschodnich
w Toronto

HAMILTON, Ont. Grad. 6 '1586

J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik
J. A. Michnik

Władysław Kozłowski
Jerzy Dobrowolski
W. Wygodna

Jacek SKOCZKOWSKI

GDYBYŚ NAWET POZOSTAŁ SAM...

W piątą rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce ottawski Klub studentów polsko kanadyjskich zorganizował w miasteczku uniwersyteckim wystawę pamiątek i różnorodnych form ilustrowanych informacyjnych o okresie polskiej historii posierpniowej. Współorganizatorami wystawy w Ottawie był Kongres Polonii Kanadyjskiej oraz Groupe d'Action pour Solidarité z Montrealu

Wystawę rozmieszczono w kilku planach ekspozycyjnych. Dział główny wystawy to 'Początek podziemnej Solidarności'. Na 22 tablicach planach umieszczono serię znaczków pocztowych kopert kart i listów pisanych w różnych miejscach internowania członków Niezależnego Związku Solidarności w okresie po wprowadzeniu stanu wojennego. Jest to nowy rodzaj podziemnej poczty polskiej zrodzonej w warunkach więziennych. Po raz pierwszy tego typu form znaczków pocztowych wyprobowano w Łupkowie gdzie na sali wspólnego pobytu internowani wygrawerowali na linoleum znaczki z portretami Lecha Wałęsy

Początek podziemnej Solidarności rozpoczęła swoją działalność od roku 1983. Od tego czasu ukazały się liczne serie i kolekcje filatelistyczne. Na wystawie mieliśmy okazję zobaczyć różne serie np. W obronie pomordowanych pamięci Grzegorza Przemyskiego maturalisty oraz Piotra Bartoszczyka młodego rolnika smiertelnie pobitych. Znaczkę z cytatami zaczerpniętymi od św. Mateusza. Nie boicie się tych którzy zabijają ciało lecz duszy zabić nie mogą. Słowa te często powtarzał w swoich homiliach porwany i bestialsko zamordowany 19 października 1984 roku kapelan Solidarności ks. Jerzy Popiełuszko

Seria znaczków Przewodniczący i członkowie Związku to 11 portretów znanych członków Solidarności w tym 4 członków ex Komitetu Obrony Robotników. Wśród nich m.in. Andrzej Gwiazda Seweryn Jaworski Marian Jurczyk Jacek Kuron Adam Michnik i Zbigniew Romaszewski

Seria Hold Patriotom ' pamięci Józefa Piłsudskiego Jana Pawła II Papieża Karynała Stefana Wyszyńskiego. Inna seria to Historia grawerowana w sercach pamięci wojny z bolszewikami w roku 1920 pamięci pomordowanych w Katyniu epoka Solidarności. Powstanie Warszawskie znaczki koperty karty z portretami generałów Bora Komorowskiego Roweckiego Okulickiego Tokarzewskiego

Wczoraj i dzisiaj znaczki pamięci Romka Strzałkowskiego zamordowanego na ulicach Poznania w roku 1956. Seria dla kolporterów oddająca hold bezimiennym bohaterom podziemnej prasy i kolportażu bo przecież do polskiej historii współczesnej na zawsze teraz wszedł bibuła i wojenny kolportaż

Ten wielotematyczny pokaz podziemnej poczty solidarnościowej spotkał się z dużym zainteresowaniem fizycznie przybyłych filatelistów z Ottawy i Hull

Odrębny dział wystawy to plakaty dotyczące Solidarności i stanu wojennego. Plakaty wydane w obiegu podziemnym w Polsce. Liczne reprodukcje zdjęć z albumów Wojna z Narodem to wstrząsający zapis dramatycznej historii dni jakie w noc od 13 grudnia 1981 zawisły nad Polską

Na wystawie prezentowano liczne znaczki i plakietki koszulki foldery. Zwracały uwagę szczególnie reprodukcje z Galerii autorskiej Andrzeja Mleczki (Kraków ul. Jana 14)

Dział piosenki i poezji stanu wojennego to tasmoteka z nagraniami Jacka Kaczmarskiego Jana Kelusa homiliami ks. Jerzego Popiełuszki poezją Teatru Osmeo Dnia

W dwóch salach wystawowych zgromadzono 90 tytułów książek w j. polskim angielskim francuskim i rosyjskim. Tematyka związana z sierpniem 81 ruchem Solidarności stanem wojennym oraz z wcześniejszą historią Polski (Jalta wypadki poznańskie grudniowe (m.in. Jerzy Holzer Solidarnosc 1980-1981 Adam Zagajewski Solidarite solitu de Spasowski Romuald The liberation of One Adam Michnik Z dziejów honoru w Polsce)

Prezentowano miesięczniki i inne periodyki kulturalno polityczne ukazujące się na emigracji albo poza obiegiem cenzury w Polsce. Zeszyty Literackie ' Archipelag Kontakt Puls Libertas oraz przedruki z dwóch najlepszych pism ukazujących się w Polsce Arka (Kraków Paryż) Wezwanie (Warszawa Sztokholm)

Większość zgromadzonych książek na wystawie pochodziła ze zbiorów bibliotek uniwersyteckich Ottawy inne pozyczone ze zbiorów prywatnych

W czasie wystawy można było kupić zarówno książki jak i też wydawnictwa

Wystawa była ruchomym spektaklem o Polsce posierpniowej i nieustającym przywracaniem porządku i trwającą normalizacją nad Wisłą. Wystawa zorganizowana przez Klub studentów polsko kanadyjskich na Uniwersytecie Ottawskim wzbudziła zainteresowanie wśród kanadyjskich studentów i ich profesorów (z filozofii psychologii nauk politycznych). Wykładowcy na tych kierunkach za mierzają w następnych semestrach wprowadzić tematy o Polsce o osobowościach rządzących nad Wisłą o ruchu Solidarnosc w swoich wykładanych kursach

W czasie wystawy pokazywano film (video kaset) Kalendarz wojny przedstawiający naj

ważniejsze wydarzenia w Polsce od 13 grudnia do pogrzebu ks. Jerzego Popiełuszki w listopadzie 1984. Na tle wystawy film z całą siłą wdzielał się do świadomości odbiorców. Film mówiący o kolejnych trudnych doświadczeniach narodu polskiego i o tym że w dorzeczu mowy polskiej w szelescie słów w narzeczu prawdy w niepojętym języku godności jesteśmy niedopowiedziani jesteśmy bezradni w tym tygłu na tej scenie obchodzi nas wszystko ale my nie obchodzimy nikogo. Film Kalendarz wojny woła przetrzymać to na język którego nie ma na wszystkie oniemiałe języki świata (L. Szaruga)

Wystawa zorganizowana pod ogólnym tytułem Nawet gdybyś pozostał sam. Twoje veto ma tym większe znaczenie należy zaliczyć do wydarzeń kulturalnego i politycznego w Ottawie

GRUDZIEŃ W TORONTO

13 grudnia w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce pod pomnikiem Katynskim w Toronto złożono wieniec w imieniu polskiej społeczności. Wieniec ufundowała Polish Canadian Action Group

Włodzimirz Smolarek jest drugim piłkarzem po Okonskim jeżeli chodzi o notowania w RFN. Gra w każdym meczu bardzo równo i tradycyjnie należy do najlepszych w drużynie Eintrachtu Frankfurt. Miał zdecydowanie najlepszy start w Bundeslidze z wszystkich Polaków. W pierwszym meczu sezonu w którym Eintracht pokonał Fortunę Disseldorf 5:0 Smolarek strzelił dwie bramki, a dwie następne padły po jego akcjach.

Kicker pisał po tym meczu w artykule pt. Marzenie debiutu Lwa z Łodzi o wielkiej waleczności, technice i skuteczności Smolarka. Były reprezentant RFN Grabowski powiedział: To jest wielka klasa. To co on dzisiaj pokazał, można tylko oglądać cmokając z zachwytem.

W 10 kolejce Eintracht zremisował z Bayern Monachium 0:0. Mecz ten oglądało 60 tys. widzów i znowu wielkie słowa pod adresem Smolarka. Cytuje słowa kapitana Eintrachtu Korbela: Musimy być wdzięczni za jego mamy. Reprezentant RFN Augenthaler: To jest rzeczywiście wspaniale jak on (Smolarek) walczy o każdy metr na boisku. No i znowu popularny wśród kibiców Kicker wychwalał Smolarka w artykule pt. Smolarek przykładem dla drużyny Eintrachtu.

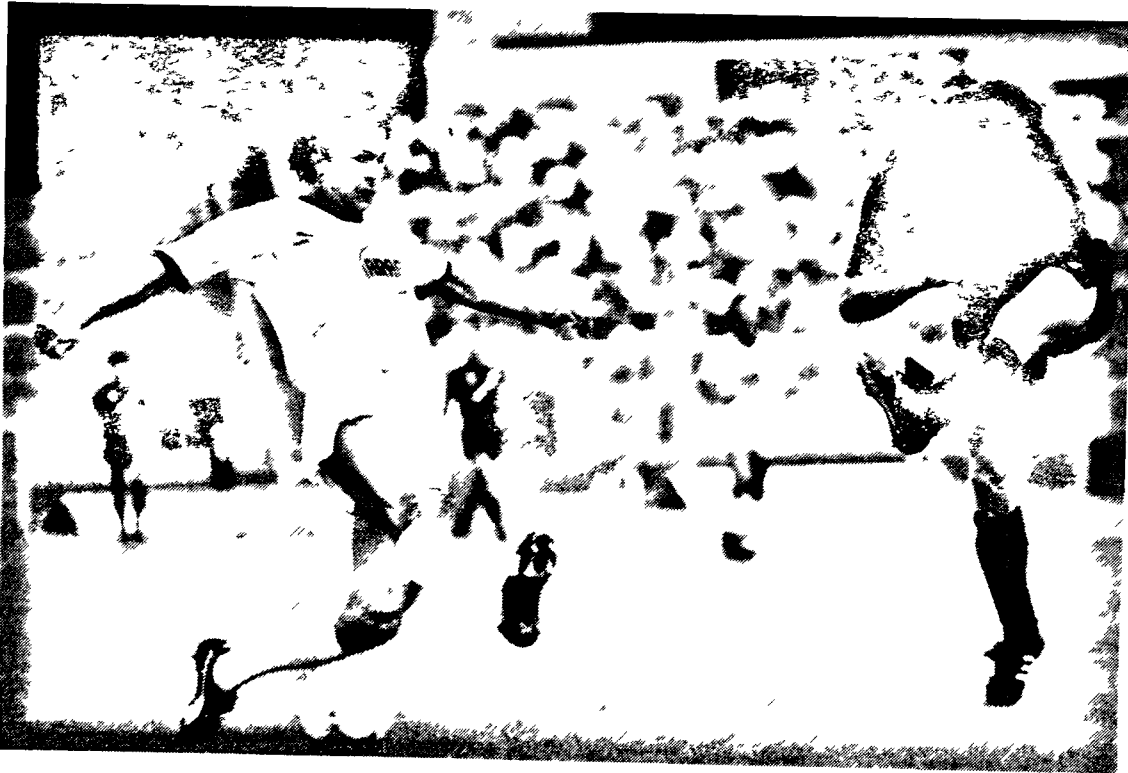
Drużyna części sezonu nie była już tak owocna dla Władka. Eintracht znowu gra bardzo słabo i musi walczyć o utrzymanie się w Bundeslidze. Do tego niezbyt zdrowa atmosfera w drużynie (trener Weisse po konflikcie z kierownictwem klubu odszedł z Eintrachtu) nie polepsza sytuacji. Eintracht powoli staje się polskim klubem, jako że z drużyną tą trenują byli zawodnicy Pogoni Szczecin, Turowski i Biernat, którzy odbywają rok karencji po ucieczce do RFN. We Frankfurcie trenuje także były obrońca stali Mielec Kwiecien, któremu kontrakt z Eintrachtem już się skończył, a ze spisywał się bardzo słabo, bo ma obecnie problemy ze znalezieniem nowej drużyny.

Roman Wojcicki i Andrzej Buncol zasilił w letnie białym Bundeslidze. FC Homburg ma klub z południa RFN, który niespodziewanie uzyskał awans do Bundesligi. Po przybyciu polskich reprezentantów do Homburga zapanował optymizm w tym klubie, tym bardziej że Polacy wyróżniali się w meczach sparingowych. Potem jednak przyszły rozgrywki Bundesligi i rzeczywistość okazała się smutna dla drużyny i Homburga. Polacy wprawdzie byli wybijającymi się postaciami tej drużyny, a Wojcicki już po pierwszym meczu podobnie jak Smolarek znalazł się w jedenastce kolejki, ale drużyna grała słabo. Później był także Buncol w tej jedenastce, który z meczu na mecz grał coraz lepiej. Mały wzrost, wielki serce, jak o Buncolu mówili, robił grę i sam niekiedy strzelał bramki, ale jego wysiłki szły często na marne, bo większość piłkarzy tego zespołu nie dorosła jeszcze do Bundesligi, stąd i wyniki tej drużyny nie są nie spodzianką. Najlepszy mecz Buncol rozegrał w Pucharze RFN przeciwko Bayern Monachium. Wprawdzie Homburg przegrał 1:3, ale Buncol był najlepszym piłkarzem tego meczu, a bramka jaką strzelił kandydowała do bramki miesiąca. Buncol uderzył piłką z 18 metrów bardzo mocno i sprytnie, tak że ta wylądowała idealnie w samym okienku bramki i na nic się zdała rozpacziwa interwencja Pfaffa. Dla mnie bezsprzecznie najlepszym obecnie bramkarza Europy (jego najgroźniejszy rywal Schumacher przeżywa kryzys formy). Po tym meczu Kicker w artykule pt. Najmniejszy był największym pisał o supermie Buncola. Manager Homburga Schwikert powiedział: Gdyby Buncol grał w Bayern, to na pewno byłoby o nim głośno w Europie i jest mi przykro, bo u nas nie mając wsparcia od drużyny nie może za dużo zrobić. Wojcicki podobnie jak Buncol może ten sezon uznać za udany, tym bardziej iż wrócił do reprezentacji Polski. O dobrej grze tej dwójki niech świadczy fakt, że z 13 strzelonych bramek przez drużynę Homburga 8 uzyskał Polacy (4 Buncol i 4 Wojcicki w tym 3 z karnych).

Trzecim piłkarzem polskim grającym w tym klubie jest Geschlecht, który kiedyś grał w Zagłębiu Sosno-

ADAM POLANSKI

POLACY NA BOISKACH RFN

R. Wojtowicz (Fortuna Disseldorf) (z lewej) próbuje zablokować strzał W Smolarka (Eintracht Frankfurt)

wiec. Piłkarz ten przed przybyciem do Homburga grał wcześniej w Schalke 04, Bayern Leverkusen i Hannover 96, ale w każdym z tych klubów grał bardzo przeciętnie. Homburg siał go za 300 tys. marek, licząc iż będzie dobrym partnerem w obronie dla Wojcickiego. Trudno powiedzieć, czy był to dobry pomysł kierownictwa.

Powołanie tego piłkarza przez Piechniczka na MS w Meksyku wywołało zdziwienie w RFN, jako że Majewski większość tamtego sezonu przesiedział na ławce rezerwowych.

Kolejnym zawodnikiem jest były reprezentant Polski Rudolf Wojtowicz, któremu zmiana klubu z Leverkusen na Fortunę Disseldorf wyszła na dobre, bo

17-letni Marcel Witeczek grający w Bayer Uerdingen (drużyna ta dwa miesiące temu wyeliminowała Łódzką Widzew z Pucharu UEFA). Jest to od krytyce tegorocznej Bundesligi Marcel mając 12 lat pozostał z rodzicami w RFN i tam rozwijał swój talent. Wroży się temu piłkarzowi wielką karierę.

W drugiej lidze także można

R. Wojcicki (drugi z prawej) strzela głową gola bramkarzowi Schalke. Obok z Nr 10 A Buncol

drużyny Homburga Geschlecht wprawdzie jest standardowym zawodnikiem zespołu, ale dużo ustępuje klasą Buncolowi i Wojcickiemu.

Następnym polskim piłkarzem grającym w Bundeslidze jest były zawodnik warszawskiej Legii Stefan Majewski, który z różnym szczęściem gra w Kaiserslautern.

zdobył nareszcie stałe miejsce w drużynie Fortuna, to obecnie bardzo od młodziona drużyna, która płaci frycowe za brak doświadczenia, czego wynikiem ostatnie miejsce w tabeli. Sądę, że druga część sezonu przyniesie drużynie Wojtowicza lepsze dni, bo że grać w piłkę potrafią, to dali przykład w Pucharze RFN pokonując niespodziewanie wielkiego faworyta Bayern 3:0.

Ostatnim piłkarzem Bundesligi, który także związany jest z Polską, jest

spotkanie nazwiska znane wcześniej z polskich boisk. Bezsprzecznie najlepszym z polskiej grupy jest bramkarz Jacek Jarecki. Wprawdzie wcześniej Jarecki próbował szczęścia w Fortunie Disseldorf i Wiener SK, ale w końcu wylądował w Fortunie Kolonia i tutaj odnosi największe sukcesy. Ubiegły sezon był najbardziej udany dla Jacka i w dużym stopniu dzięki jego wspaniałej grze Fortuna zajęła niespodziewanie 3 miejsce w II lidze. Zgodnie z tamtej

A Buncol wspaniałym szczupakiem zdobywa gola dla FC Homburg

17-letni Marcel Witeczek, najmłodszy piłkarz Bundesligi

szym regulaminem grała z 16 drużyną Bundesligi Borussia Dortmund o prawo awansu do I ligi. Dwa mecze nie dały rozstrzygnięcia i dopiero w dodatkowym trzecim meczu przegrała swoją wielką szansę. Później Jarecki miał kontuzję, która wykluczyła go z gry na parę miesięcy. Jednak nic nie stracił ze swojej klasy i znowu gra i jest najlepszym graczem, a niektórzy nawet twierdzą, że Jarecki to 50% drużyny. W ostatniej 19 kolejce II ligi Fortuna grała na wyjeździe z Alemanni Achen, drużyną, która była zdecydowanym faworytem. Na nic się jednak zdały ataki drużyny Alemanni, jako że wszystkie akcje kończyły się na Jareckim. Bronił fenomenalnie i za ten mecz po raz trzeci znalazł się w jedenastce kolejki Kickera, który pisał po tym meczu o nim: Jarecki swoimi wspaniałymi poradami wzmacnia moralnie zespół i wprowadza spokój do drużyny. Jest on prawdziwą fortuną dla Fortuny.

Trzeba przyznać, iż polscy bramkarze dominują wśród goalkeeperów II ligi. W Karlsruher SC od dłuższego czasu bardzo dobrze broni Famula.

Waldemar Cimander, za to jest podporą Stuttgarter Kickers. W tym klubie gra także Kazimierz Kmiecik, który przyjechał tutaj z greckiej Larissy. Na pewno najlepsze swoje lata Kmiecik ma już za sobą, ale technika i boiskowego sprytu mogą się od niego wciąż uczyć dużo młodszy koledzy z drużyny.

W Saarbrücken nadal podstawowym graczem jest były zawodnik Lechu Gdansk Kruszynski. Na tych piłkach rzecz nie kończą się polskie nazwiska na boiskach RFN. W amatorskich drużynach można także znaleźć dużo znanych polskich piłkarzy, nawet byłych reprezentantów. W drużynie Augsburga grają dwaj wrocławscy Wrobel i Jalocha. Drużyna ta niespodziewanie znalazła się w II rundzie Pucharu RFN i przegrała u siebie 1:2 z Hamburgerem SU. Wrobel strzelił nawet bramkę dla drużyny Augsburga, a najlepszymi piłkarzami tego meczu byli Jalocha, Okonski i Jakobs.

W Wormatia Worms gra Adamiec, ale przeważnie wchodzi na ostatnie 15 minut.

W FC Gutersloh bardzo dobrze broni Cebrat z Eintrachtu Haiger. Gra Płonka w SC Birkenfeld. Marcinkowski w DSU, Wanne Eickel, Zenon Wieczorek, brat bardziej znanego w światku piłkarskim Henryka.

Na pewno jeszcze by się znalazło parę nazwisk, ale na dzisiaj wystarczy.

Tak dla zabawy zobaczmy, jakby wyglądała drużyna składająca się z polskich piłkarzy grających w RFN.

Jarecki
Majewski, Wojcicki, Wojtowicz, Jalocha, Biernat, Buncol, Kmiecik, Smolarek, Okonski, Wrobel (Turowski).

I tak oto mamy całkiem ciekawą drużynę, która w Meksyku na pewno nie spisała by się gorzej od drużyny Piechniczka. A tak na marginesie, to czytając pochwały niemieckiej prasy pod adresem polskich reprezentantów grających w RFN, dziwnie smutno mi się robi, bo od razu stają mi przed oczami mecze polskiej drużyny w Meksyku. Szkoda, że po spotkaniach z Marokiem, Portugalią i Anglią nie mieliśmy okazji pisać o Polakach, tego samego co piszą teraz o nich dziennikarze niemieccy.

Samolot myśliwski od momentu swych narodzin był wielokrotnie modyfikowany i doskonalony. Jego rola jednakże pozostała zasadniczo bez zmian. To co uległo zmianie, to sposób w jaki obecnie funkcjonuje.

Samolot ostatecznie uznano za potężny i skuteczny środek walki w II wojnie światowej i na tym okresie rozpoczynam jego historię.

Jak w każdej wielkiej wojnie i podczas tej wojny zostały dokonane przełomowe zmiany w zakresie technologii i taktyki walki. II wojna światowa przyniosła wiele nowych udoskoaleń myśliwców. Między innymi, po raz pierwszy zastosowano radar wspomagający myśliwcę RAF w walce powie rznej o Wielką Brytanię III Rzeszy, a później Wielka Brytania rozwinęły silnik odrzutowy. Pod koniec wojny samoloty odrzutowe pojawiły się na niebie na dobre.

Wielkie zmiany zaszły w udoskonaleniu systemu broni samolotu, w jego kształcie i w zakresie bezpieczeństwa pilota. Pod koniec II wojny światowej samolot myśliwski nie był już tylko jedną z wielu broni. Stał się jednym z najważniejszych rodzajów broni we współczesnym systemie miliarnym. Zmiany, które zaszły były tak daleko idące, że większość samolotów skonstruowanych na początku II wojny światowej była już przestarzała.

Z końcem wojny ustąpiła gorączka pracy konstruktorów samolotów. W porównaniu z liczbą nowych modeli, powstałych w krótkim okresie II wojny światowej, te co pojawiły się potem były mniej liczne.

PO KOREI DALEKO-SZYBKO-DROGO

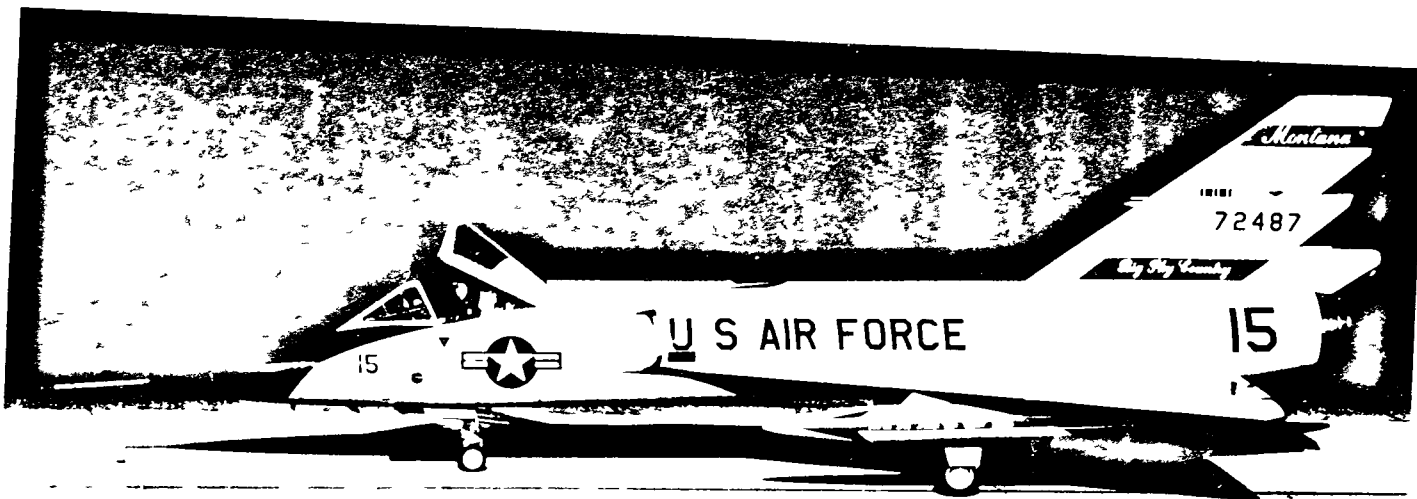
Większość samolotów biorących udział w wojnie koreańskiej były to roczniki z czasów II wojny światowej. Wojna w Korei przyniosła jednak pewne zmiany kształtu samolotu. Mam tutaj na myśli myśliwiec amerykański F-86 Sabre, sowiecki MiG-15 oraz pośrednio myśliwiec szwedzki, oparty o F-86 Sabre - J 29 Tunan ("Beczka"). Samoloty te miały odchylenie do tyłu skrzydła, co było rozwiązaniem rewolucyjnym, wloty poboru powietrza ulokowane w nosie samolotu i wyposażone były w karabin maszynowy jako podstawowe uzbrojenie. Gdy wojna koreańska dobiegła końca okazało się, że wynikają z niej jeszcze inne wartościowe lekcje dla konstruktorów i planistów. Piloci domagali się ponaddwukrotnej szybkości, radaru oraz samonaprowadzającego się pocisku rakietowego. Takie oto były początki nowej generacji samolotów myśliwskich "century fighters". Były to myśliwce oznaczone symbolem od F-100 do F-106. Samoloty te reprezentowały najlepiej ówczesną amerykańską koncepcję walki powietrznej. Koncepcja ta przyjmowała, że atak na samolot nieprzyjacielski powinien być prowadzony z dalekiej odległości, a myśliwiec atakujący powinien być zdolny do wysokich lotów i poruszać się bardzo szybko. Uważano że najlepiej zniszczyć nieprzyjaciela przez wystrzelony z samolotu myśliwca samonaprowadzający się pocisk rakietowy (jedną z przyczyn dużej odległości ataku było rozpowszechnione użycie rakiet nuklearnych).

Wiele spraw, które są ważne obecnie nie były tak ważne podczas konstrukcji samolotów z serii "century". Nie zwracano uwagi tak jak dzisiaj na koszty konstrukcji oraz nie stawiano takich wymagań co do startu i lądowania samolotu. Podobnie było także z wymogiem technicznej łatwości obsługi samolotu. Być może, najważniejszą różnicą pomiędzy okresem "century fighters" a współczesnością było to, że samoloty te konstruowano bez założenia, że mogą pełnić inną dodatkową funkcję (myśliwiec F-106 nie był w stanie przenosić bomb, a myśliwiec F-105 był lepiej przystosowany do przenoszenia bomb niż do walki powietrznej).

Amerykańskie siły powietrzne potrzebowały wielu doskonałych "interceptors"

METAMORFOZY MYŚLIWCA

87 rok Wyciąg zbrojen trwa. Wielu sądzi, że termin ten dotyczy broni nuklearnych. Niezupełnie. Prześledźmy jego przebieg na przykładzie tak konwencjonalnej broni jak myśliwiec.

F 106 z dwoma zbiornikami paliwa i otwartą kabiną. Siedzący w kabine pilot pozwala nam wyobrazić sobie rozmiary samolotu.

i samolotów "ground-attack" i w tym celu były gotowe do poświęcenia wielu rzeczy. Ale wkrótce pojawiły się poważne trudności i opóźnienia związane z wysoce zaawansowaną technologią oraz z dużym przekroczeniem zaplanowanych kosztów. W efekcie zrodziło się w administracji wątpliwość, które doprowadziło do redukcji budżetu, przeznaczonego na konstrukcję zaawansowanych myśliwców. Redukcja dotknęła ostatni myśliwiec z serii "century" F-106 (wypuszczono go jedynie w 340 egzemplarzach) oraz samolot YF-108, w przypadku którego zaniechano dalszych prac konstrukcyjnych. Miał on być pierwotnie następcą F-106.

DYLETANT DECYDUJE

I tak nadeszły lata 60-te z McNamara i jego koncepcją powszechniej użyteczności. Mając przede wszystkim na względzie wysokie koszty związane z myśliwcami z serii "century" McNamara chciał mieć samolot, który służyłby dobrze w roli i bombowca i myśliwca, zarówno siłom powietrznym jak i marynarce wojennej. Miał nim być samolot F-111. Każdy trochę obeznany ze sprawami wojskowego lotnictwa wie, że taka koncepcja jest nierealna. Potrzeby sił powietrznych i marynarki wojennej bowiem w zakresie właściwości samolotów wykluczają się. Nie mogłyby się obejść bez kompromisów, na czym ucierpiałby sam samolot i w efekcie potęga militarna Stanów Zjednoczonych. Ówczesny minister obrony McNamara był cywilem i myślał inaczej. Atrakcyjna również wydawała mu się idea zaoszczędzenia 1 miliarda dolarów. W ocenie F-111 istotna jest rola jaką miał on pełnić. Siły powietrzne chciały myśliwca taktycznego ataku (bombowca) a marynarka wojenna była zainteresowana myśliwcem obrony floty. Natychmiast pojawił się problem, który dostrzegłby nawet cywil, że bombowca nie może być dobrym myśliwcem, a myśliwiec dobrym bombowcem.

Kłopoty pojawiły się już od pierwszego prototypowego lotu. Samolot był za ciężki i miał problemy z silnikami. Sytuację pogarszał fakt, że prasa otrzymała informację, że F-111 jest myśliwcem typu "air to air", w związku z czym podjęła ostrą krytykę jego niemyśliwskich właściwości. Wreszcie w 1968 roku Kongres przerwał prace nad konstruowaniem F-111 w wersji przeznaczonej dla marynarki wojennej. Do decyzji Kongresu wydano na F-111 miliony dolarów. Następnie marynarka wojenna skonstruowała, używając do dzisiaj myśliwiec F-14 Tomcat, w którym wykorzystano system broni i układ elektroniczny z F-111 w wersji dla

marynarki wojennej. Siły powietrzne kontynuowały program F-111, ale przy nie-sprzyjającym klimacie opinii publicznej, ukształtowanym głównie przez nieprzychylną programowi amerykańską prasę.

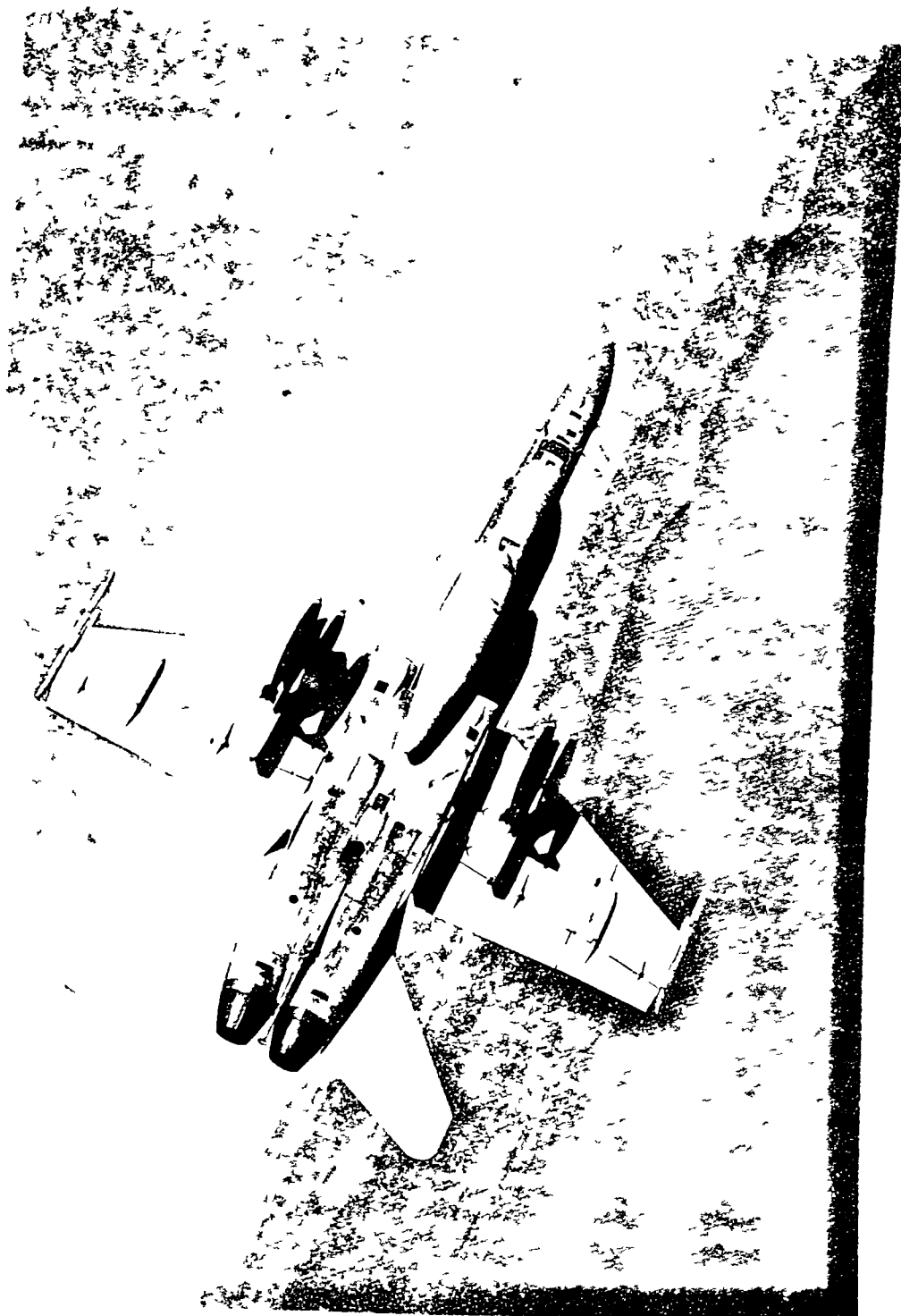
Dopiero ostatnio F-111 zajął w opinii amerykańskiego społeczeństwa należną mu pozycję świetnego samolotu. Jego parametry zdecydowały, że myśliwiec F-111 mają odegrać kluczową rolę w wojnie konwencjonalnej w Europie, gdyż ich zadaniem będzie zniszczenie sił powietrznych przeciwnika przed wystartowaniem

w powietrze (atak na lotniska, pasy startowe i znajdujące się na ziemi samoloty). Przypomnijmy przy okazji, że w kwietniu 1986 roku myśliwiec F-111 odegrały kluczową rolę w nalocie na Libię.

DOSWIADCZENIE WIETNAMSKIE

Wojna wietnamska przyniosła całkowitą zmianę koncepcji jak powinien funkcjonować i walczyć myśliwiec. Ameryka-

Należący do lotnictwa amerykańskiej marynarki wojennej F/A 18 z czterema MK 82 slicks i odrzucanym zbiornikiem paliwa.

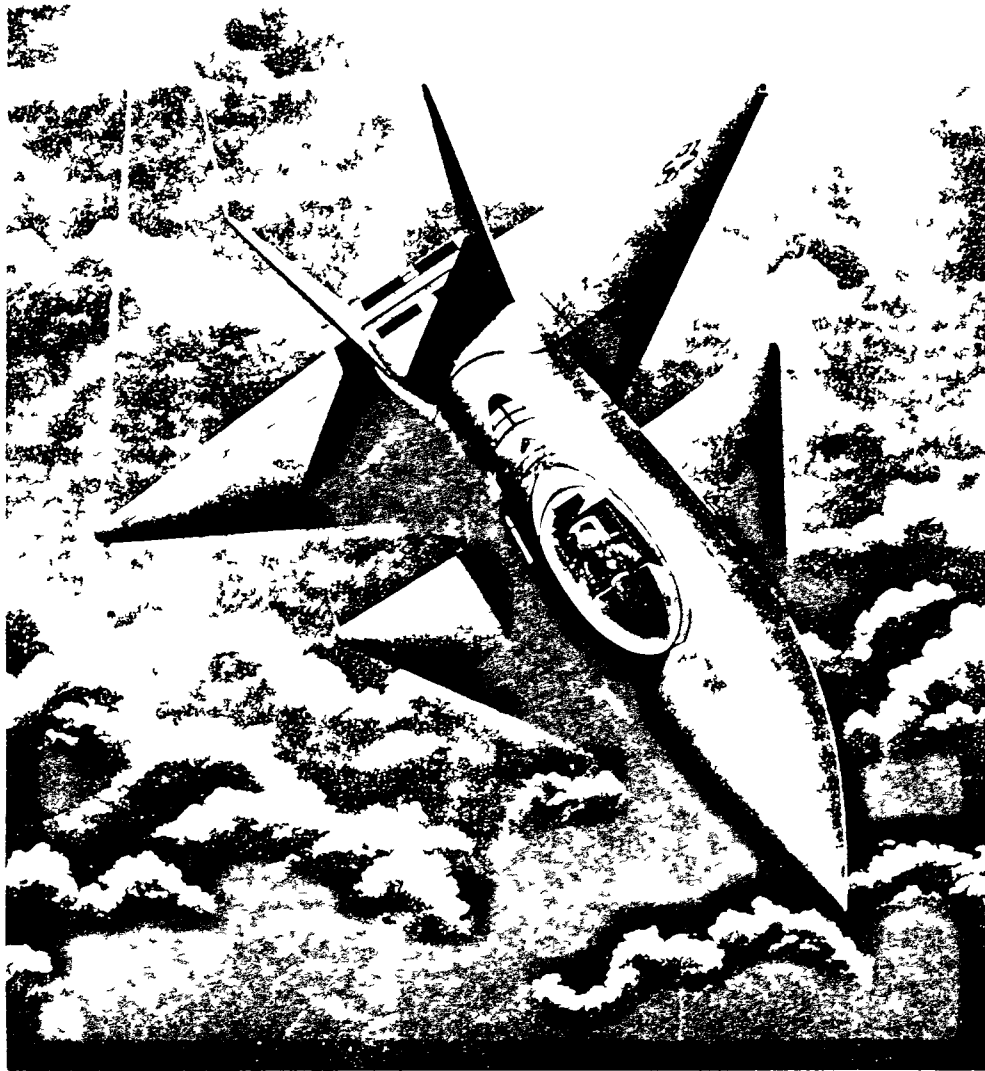

nie przystąpili do walk, posługując się myśliwcami z serii "century" oraz myśliwcem F-4 Phantom II. Myśliwce te były skonstruowane z myślą o bardzo zaawansowanej walce powietrznej i były stosunkowo delikatne. Ale Wietnamczycy podjęli inny rodzaj powietrznej konfrontacji. Używali oni proste, zwrotne samoloty, uzbrojone w karabin maszynowy, wiele z nich pamiętało czasy wojny koreańskiej. Amerykanie szybko otrzymali bolesną lekcję przekonując się, że bron taka jak karabin maszynowy, dawno już przez nich odrzucona okazała się użyteczna, a dla zwycięstwa trzeba powrócić do prostych rozwiązań. Samoloty F-4 Phantom II i niektóre myśliwce z serii "century" uzbrojono w karabiny maszynowe, myśliwiec Phantom został tak zmodyfikowany by mógł brać z powodzeniem udział w bezpośrednich walkach powietrznych. Wojna wietnamska była dla Amerykanów wielkim szokiem także w aspekcie wiedzy lotniczej. Jej doświadczenia pozwoliły później skonstruować jeden z najlepszych samolotów wojennych na świecie. Wojna wietnamska dowiodła, że zestrzeliwanie na odległość nie jest tak efektywne, dostarcza natomiast wiele poważnych trudności (np. z identyfikacją samolotu na odległość). Obaliła ona także przekonanie, że kluczową sprawą dla oceny sprawności bojowej myśliwców jest wielka szybkość i wysoki pułap lotu.

NAJLEPSZY NA ŚWIECIE

W latach 70-tych amerykańskie siły powietrzne, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia, postawiły na myśliwce, niszczące na odległość, ale posiadające zarazem zdolność prowadzenia bezpośredniej walki powietrznej. W ten sposób narodziły się samoloty F-15 i jemu podobne. F-15 jest uważany przez wielu za najlepszy myśliwiec na świecie. Jest on także samolotem, który doskonale reprezentuje amerykańską myśl wojskową lat 70-tych. W samolocie tym przywrócono karabin maszynowy, który od dawna stał się standardowym wyposażeniem wszystkich współczesnych myśliwców. Warto podkreślić, że karabin M-61 - standardowe wyposażenie prawie wszystkich myśliwców amerykańskich nie jest zwyczajnym karabinem maszynowym. Pod wieloma względami ma on zdumiewające właściwości. W ten sześciolufowy 20 mm karabin wystrzeliwuje 100 pocisków w ciągu 1 sekundy.

W końcu, w postaci F-15 amerykańskie siły powietrzne otrzymały to, co pragnęły. Poniesione koszty były olbrzymie, ale w związku z rozwinięciem przez Związek Sowiecki samolotu MiG-25 całkowicie usprawiedliwione.

Tak wyobraża sobie artysta nowy myśliwiec konstruowany przez firmę Lockheed (pierwszy lot przewidywany na rok 1989). Dają się zauważyć dobra widoczność z kabiny pilota oraz canards.

Warto zwrócić uwagę na jeszcze jedną ważną sprawę. Amerykańskie siły powietrzne ogłosiły w 1972 roku konkurs, którego jednym z celów było ustalenie możliwości skonstruowania myśliwca tanszego od F-15, ale nie gorszej klasy. Samoloty takiego potrzebowały również europejskie kraje NATO. Firma "General Dynamics" przedstawiła projekt samolotu, który obecnie nosi nazwę F-16 i określaną bywa jako tansza alternatywa F-15. Projekt ten uznano za tak dobry, że został on nabyty przez siły powietrzne USA oraz wiele innych państw na świecie. Obecnie F-16 wespół z F-15 stanowią w amerykańskich siłach powietrznych parę myśliwców nie znajdujących sobie równych.

NOWOCZESNE WIELOFUNKCYJNE

Na obecny stosunek do samolotów myśliwców wpływ mają zwiększające się koszty produkcji oraz niechęć społeczeństw do ponoszenia tych kosztów. Dzisiejsze samoloty nie są dłuższe po

prostu myśliwcami lub taktycznymi bombowcami. W pewnym stopniu są jednym i drugim. Taka koncepcja stała się wprawdzie już jasna w Wietnamie, ale dopiero współcześnie znalazła powszechne zastosowanie.

F-15 np. był skonstruowany jako czysty myśliwiec, ale obecnie specjalna wersja F-15E ma być zarówno bombowcem taktycznym jak i myśliwcem. Innymi słowami w celu zmniejszenia kosztów myśliwce są obecnie konstruowane tak by miały możliwość wykonania innych zadań. Najlepszym tego przykładem są samoloty amerykańskiej marynarki wojennej F/A-18 w Kanadzie znany jako CF /A-18/ oraz samolot Tornado powstały z kooperacji Włoch, Wielkiej Brytanii i Niemiec Zachodnich. Warto dodać, że z powodu wysokich kosztów współczesnych samolotów przewiduje się, że będą one dłużej w użyciu. Siły powietrzne bowiem nie mogą sobie już pozwolić na to by mogły zastępować stare samoloty nowymi tak jak to było możliwe 30 lat temu.

Niektóre z obecnych nowoczesnych samolotów mogą się laikiem wydawać starszymi. F-15 ma 14 lat, F-14 - 16 lat, F-16 - 10 lat, F-18 - 8 lat. Dzisiaj siły powietrzne USA pracują nad przygotowaniem nowego prototypu myśliwca na najbliższe lata. Nowy myśliwiec powinien być gotowy na początku lat 90-tych.

Będzie on łączył w sobie pożądane rozwiązania kadłuba jak nowy typ skrzydeł oraz tzw. "canards" (przeniesienie części pełniących funkcję ogona do przodu w postaci dodatkowych skrzydełek). Wszystko to po to, by zwiększyć manewrowość samolotu.

Zdolności bojowe tego myśliwca nie dadzą się porównać z żadnym innym. Konstruktorzy chcą także zwiększyć prostotę obsługi mimo iż będzie to myśliwiec dużo bardziej elektronicznie skomplikowany. Pilot będzie w nim miał dużo mniej do roboty.

Skroci się również czas obsługi, zwiększy się natomiast liczba myśliwców zdolnych do natychmiastowego lotu. Niesłychanie ważne będzie, iż skroci się droga startu i lądowania.

PILOT TEŻ CZŁOWIEK

Warto wspomnieć parę słów o roli pilota samolotu myśliwskiego, jako że krąży wokół niej wiele mitów.

Rola pilota nie zmieniła się tak bardzo przez lata. Wbrew powszechnemu przekonaniu współczesne myśliwce nie są automatami, nie wystrzeliwiają pocisków samoistnie, i nie walczą jak roboty. Pilot współcześnie liczy się tak samo jak przed 40 laty.

Dysponuje on natomiast szeregiem udogodnień ułatwiających mu wykonanie zadania.

SOWIECI W TYLE

Wielu interesuje zagadnienie rozwoju sowieckiego lotnictwa. Nie jest to przedmiotem mego artykułu. Pragnę tylko stwierdzić, że Sowieci nie udało się wyprodukować dobrego samolotu bojowego do walki na bliskich dystansach. Dlatego też zapewne wolą oni prowadzić walkę na średnim dystansie. Jeśli jednak zostaną zmuszeni do walki "w ręcz" na ogół wykazują słabsze możliwości manewru.

Sowieci dorobili się obecnie dwóch nowych myśliwców SU-27 i MiG-29, które mają posiadać większe możliwości w walkach na bliskiej odległości. Początkowe informacje na ten temat wcale nie są takie jasne, ale warto odnotować, że wraz z pojawieniem się nowego sowieckiego samolotu informacje o nim są zwykle lekko przesadzone. Ale o tym kiedy indziej.

MIŁOSZ FARMUS

TYLKO DLA NOWYCH PRENUMERATORÓW

ROCZNA PRENUMERATA ECHA TYGODNIA! SPECJALNA OFERTA PRZEDŚWIĄTECZNA

Tylko \$ 39,50 za 52 numery

(normalnie \$ 50)

76 centów za numer (normalnie \$ 1)

Oferta ważna tylko do 31 stycznia 1987

Zamowienia wraz z czekiem prosimy przysyłać na adres Redakcji

862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2

Groźba deportacji Polaka

Znany w środowisku polonijnym Tadeusz Jan Grudzien zagrożony jest deportacją. Przez 5 lat i 4 miesiące pan Grudzien nie może uzyskać Landed Immigrant mimo przyznania azylu politycznego w Kanadzie dnia 25 marca 1985 r. za działalność polityczną w Polsce. W dniu 28 stycznia o godz. 9:30 rano odbędzie się rozprawa przeciwko decyzji deportowania w Imigracyjnym Sądzie, Apelacyjnym w Toronto, przy 1235 Bay Street, 2 piętro.

Wszystkich zainteresowanych tą bolesną sprawą, którzy chcieliby pomóc Rodakowi w jego trudnej sytuacji prosi się uprzejmie o przybycie do Sądu i uczestnictwo w rozprawie. Od ponad 5 lat Urząd Imigracyjny nie pozwala znanemu ze swych antykomunistycznych poglądów Polakowi na życiową stabilizację, odwołując się w nieskonieczności moment przyznania mu prawa pobytu. Przerwijmy ten łańcuch biurokratycznych utrudnień! Swym licznym udziałem w rozprawie przed Sądem Apelacyjnym pomożemy Rodakowi. Jest to naszym moralnym obowiązkiem, także wówczas, gdy nie w pełni zgadzamy się z formą manifestowania przez niego jego poglądów i przekonania. Jak dotąd - pomagają mu przedstawiciele innych grup etnicznych, pytając: gdzie w tej sprawie znajdują się Polacy?

WŁODZIMIERZ MARCINIAK

Tel 251-3903

Dariusz L. BARECKI

„Betlejem Polskie”

czyli walki z niemocą runda druga

Powstały przed około rokiem Teatr Weteranów Drugiego Korpusu po raz kolejny daje znak o swoim istnieniu przygotowując dla torontonskiej publiczności sztukę Lucjana Rydla pt. „Betlejem Polskie”. Napisany u zarania XX w. utwór będący jednocześnie dramatem jasełkowym i widowiskiem patriotycznym łączy w sobie te cechy, które aczkolwiek charakterystyczne dla naszej kultury i uznane jako narodowe nieczęsto bywają zestawiane w tak bezpretensjonalnej kompilacji. Patos patriotyzmu i gorńolotność myśli nie stają w parze z prostolinijnym poczuciem piękna i zachwytem nad oczywistością rzeczy. Głębia rozumienia wiary nie znajduje wyrazu w jarmarcznej naiwności jasełek. Ale ta właśnie tania z pozoru jarmarczność, tkwiąca gdzieś na dnie każdej słowiańskiej duszy, okazała się doskonałym w rękę pisarza narzędziem do wydobycia tej najważniejszej jego zdaniem, warstwy sztuki jaką jest jej uczciwość. Prostota moralnej uczciwości, o której sam Rydel pisze: „Zrozumiałem wreszcie, że jest piękność moralna wyższa nad piękność sztuki, że sam artysta bez głębokiego podkładu człowieczeństwa jest zimny, pusty”. Dlatego to co widzimy na scenie jest zachwytem naszym prostaczym, najprostszą, nagą formą oddawania hołdu temu co wielkie i dla nas maluczkich niepojęte. Bez przybierania pozy, bez oddzielania tych co bardziej przez rozum od tych co bardziej przez serce. Najbardziej ludowe i szczerze przenikające swą formą w atmosferę pogańskiego obrządku mieszającego bezwiednie to co niebiańskie z tym co ziemskie. Święte obrazy, święci anieli, święta ojców ziemi i siły nieczyste i większa od ciała dusza synów tej ziemi. I wszystko jest tam wedle starego porządku, wszystko tam ma swoje miejsce tak samo jak za dziada-pradziada.

Jest okrutny Herod i jego spowiednik Szatan, są oddający hołd Dzieciątku pastuszkowie i owi anieli niosący ogniste miecze i na koniec Śmierć z kosą wymierzającą sprawiedliwość i życie tryumfujące nad śmiercią i pienia chorów podniebnych. I jest jeszcze coś. Coś czego w Pismie prozno by szukać. To owe dusze synów tej ziemi w ślad za Kroli pokłonem przyklękające u złołka o wstawiennictwo za swą Matką proszące. Żołnierz, powstaniec, konfederat, łączniczka. A wszystko to odegrane przez aktorów w należytym skupieniu i z niematym przejęciem. Bo przecież wszystko byc musi tak jak w najprawdziwszej szopce i basta. I miałby Rydel kolejne wcielenie swej idei ludowego teatru gdyby dożył dzisiejszych dni Teatru stworzonego przez ludzi pojmujących swą pracę w sposób oczywisty i bezinteresowny, żyjących jego niepowszednością. Żyjących dla teatru, a nie dzięki niemu.

Teatr Weteranów Drugiego Korpusu został stworzony z inicjatywy kilku byłych żołnierzy wyżej wymienionego, którzy oprócz własnej pomocy zaoferowali także siedzibę Stowarzyszenia jako miejsce prob i spotkań nowej grupy teatralnej.

Nawiasem mówiąc nieczęsto się zdarza w torontonskim świątku polonijnym aby jakakolwiek inicjatywa tych co chcą spotkać się z odzewem tych co mają. Szczęśliwie się tym razem złożyło, że pomysł wyrosł wśród tych co choć niedużo mieli, nie pozalowali. I od tego właśnie momentu teatr zaczął stawiać swe pierwsze, z początku nieporadne kroki. Dokładnie rok temu zainaugurował swoją działalność wystawieniem nie czego innego jak właśnie „Betlejem Polskiego”. Powstał wówczas pomysł, aby prezentację tej sztuki potraktować jako wydarzenie doroczne, które z czasem przyjąłoby formę bożonarodzeniowej tradycji. Z rokrocznie zmieniającą bądź uzupełnianą szatą scenograficzną oraz obsadą aktorską, a nawet roz budowywanym tekstem.

Dodatkowym bodźcem do podjęcia takiej decyzji stała się dość duża frekwencja i pozytywne opinie widzów na temat debiutanckiego przedstawienia. W tym roku zespół wzbogacony o nowe siły ruszył do pracy pełną parą by moc już pod koniec tego miesiąca zaprosić jak najszersze rzesze widzów na drugi ze swych „jasełkowych” spektakli. Wbrew opiniiom czarnowidzów przetrwał nie tylko sam pomysł teatru, ale także tworzący go

ludzie. I co więcej wyszedł on poza ciasne ramy swej pierwotnej formy skupiając wokół siebie ludzi mających różne poglądy na temat jego działalności i charakteru, ludzi w różnym wieku i z różnych środowisk, których założeniem na dzień dzisiejszy stało się zorganizowanie silnej grupy mogącej sprostać wymaganiom naszego środowiska zarówno pod względem repertuarowym jak i odtworczym. Jedną z pokazanych w międzyczasie propozycji była „Nieobjęta Ziemia” Czesława Miłosza, rzecz przygotowana przez wchodzącą w skład Teatru „scenę STUDIO”.

Powstający w chwili obecnej spektakl „Betlejem Polskiego” angażuje na scenie blisko dwudziestoosobowy zespół aktorski wspomagany dodatkowo przez chór oraz grupę taneczny. Całością od strony reżyserskiej kieruje niezmordowany Witold Czerwinski. Nota bene pan Witold jest jednym z założycieli zespołu, jego osi organizacyjną i jednocześnie aktywnym członkiem teatru (niestety nie polskiego) w Brampton, z którym współpracuje od paru lat. Część pozostałych funkcji związanych z przygotowaniem całego zaplecza w postaci kostiumów, elementów scenografii czy

rekwizytów należy także do członków zespołu występujących na scenie. No coż w chwili obecnej taki podział obowiązków jest niezbędny. Ale być może już w niedalekiej przyszłości doczekamy momentu, w którym znajdzie się miejsce dla scenografa, rekwizytora, oświetleniowca, charakteryzatorki, akusyka itd. Teatr ten działa jako „instytucja” otwarta. Znaczy to, że każdy kto chce spróbować swych sił jako aktor, technik, krawiec czy reżyser powinien po prostu zaoferować swoją współpracę. Do dzieła więc kochani nasi! Dłóżmy staran, aby tak niezbędny w naszym środowisku przybytek kulturalny mógł się naleźycie rozwinąć i wypełnić istniejące wciąż luki. Obcowanie z kulturą i sztuką nie polega li tylko na jej podziwianiu, ale także na jej tworzeniu, kreowaniu wydarzeń artystycznych za pomocą dostępnych środków i na miarę własnych możliwości. Jeżeli więc potrzebujemy teatru, zrobmy go! A poki co to zapraszam Państwa do udziału w naszym dorocznym misterium. Do zobaczenia zatem „jasełkowo-patriotycznym”.

TEATR WETERANÓW DRUGIEGO KORPUSU prezentuje po raz kolejny **BETLEJEM POLSKIE**

wg Lucjana Rydla
Dramat jasełkowy
i widowisko patriotyczne
w trzech aktach
z dwudziestoosobową obsadą aktorską
oraz chórem Kościoła
M B Czesłochowskiej
w reżyserii
pana Witolda CZERWINSKIEGO

Dwa zaplanowane spektakle odbędą się w piątek 23 stycznia, o godz. 19 30 oraz w sobotę 24 stycznia o godz. 15 00, w Auditorium Bloor Collegiate Institute przy 1141 Bloor St W (na zach od Dufferin)

Dodatkowe informacje
793 - 7811

JACEK KACZMARSKI

- TRUBADUR „SOLIDARNOŚCI”
- AUTOR, KOMPOZYTOR
I WYKONAWCA ZNANYCH UTWORÓW
„MUR”, „OBŁAWA”, „NASZA KLASA”
O R A Z

STANISŁAW ZAŁUSKI

- SATYRYK - „REFLEKSJE
NIEBIESKIEGO MUNDURKA - CZYLI
MILICJANTA O POLSCE STANU
WOJENNEGO” (SATYRA PODZIEMNA)
WYSTĄPIĄ W TORONTO

W AUDYTORIUM SZKOŁY WEST TORONTO
SECONDARY SCHOOL - 330 LANSDOWNE AVE
W DNIACH

- 24 STYCZNIA (SOBOTA)
O GODZ 7 30 p m
- 25 STYCZNIA (NIEDZIELA)
O GODZ 2.00 p m.

BILETY DO NABYCIA

SOLARSKI PHARMACY - 149 Roncesvalles Ave
REDAKCJA „GŁOS POLSKI” - 390 Roncesvalles Ave

INFORMACJE I REZERWACJE POD TEL
925 - 8128

POLISH CANADIAN ACTION GROUP

„No i przebiłeś głową mur
Co będziesz robił w sąsiedniej
celi?”
Jerzy Lec

KACZMARSKI I GAZETY UŻYWANIE

Kiedy był w Kanadzie? Grzebię w zakurzonych gazetach. Waleśa dostawał wtedy Nobla. Była głódówka pod konsulatem w Toronto. Echo wyglądało jakby inaczej. Ledwie ochłonęliśmy ze stanu wojennego. Tytuły grube i czarne. Dojeżdżali właśnie nowi ludzie z europejskich obozów, szumiał im jeszcze w głowach najgorętszy rok. Jacka Kaczmareckiego mogli widzieć na wiecach. To co wymyślał musieli znać dobrze. W końcu spiewali to po „internatach”. Nostalgia szła do jego słów i muzyki.

Wyjechałam z Polski zanim ruszyły w tłum szerokim podziemnym nurtem jego spiewane poezje. Nie zdążył się Kaczmarecki zagnieździć w przekaziorach (jak wtedy mawiano). Nie miał albumów płytowych ani splendoru tych, co po nadziemnej sławie spod znaku ogarka, ze świeczką pospieszyli w stosownym momencie. Kaczmarecki jakies nazwisko nie doczepione jeszcze do piosenek z demonstracji w Toronto. PCAG sprowadziło go wtedy do miasta dla „nowych” bardziej niż nawet dla siebie.

Na scenę wyszedł chłopak we flanelowej koszuli. Siedział z gitarą, w gru-

Ryszard BUGAJSKI

F I L M

PEGGY SUE GOT MARRIED

Przepraszam, ale tym razem rzecz o dziele sztuki, a bardziej o handlu sztuką, konkretnie - reklamie

Wyznaje szczerze, że początkowo podchodziłem do pisania tej recenzji z drzeniem i bożnią - film ten bowiem reklamowano w prasie i telewizji jako, zdaniem większości krytyków, niewątpliwie najlepszy obraz roku 1986, a mnie, o zgrozo, bardzo się on nie podobał. Dlaczego jestem aż tak niewrażliwy na uroki tego arcydzieła? Zadawałem sobie pytanie gryząc palce

Może mój ciasny emigrancki świat uniemożliwia mi zrozumienie świata rodowitych Amerykanów przedstawionego w *Peggy Sue*? A może to budzący się we mnie rasizm, gdyż ostatnie produkcje reżyserów włoskiego pochodzenia (Coppola, Scorsese, Cimino) w ogóle nie trafiają mi do przekonania? Rozwazałem już nawet pojscie do psychoanalitka, ale na szczęście przypomniała mi się reklama Forda. Tak, reklama samochodów marki Ford

Otoż jak wszyscy państwo doskonale wiecie, każdy reklamowany produkt ma swoje hasło reklamowe. Z reguły wybija ono na plan pierwszy najlepszą cechę produktu, wady pozostawiając w ukryciu. Ale nie w wypadku Forda. Reklamuje się go jako "najlepiej budowany samochód w Ameryce", podczas gdy każdy mechanik w warsztacie może powiedzieć, że Fordy przychodzą wprost z fabryki z niedokreślonymi srubami, brakującymi elementami, że ich główną cechą jest partactwo wykonania. Tak, to nawet sprytny chwyt reklamowy, gdyby chwalić piękną, nowoczesną linię Fordów, ich supernowoczesne rozwiązania konstrukcyjne, komfort jazdy, można by powiedzieć: "co z tego, kiedy to i tak wszystko szmelc". Bezcelnie chwalić to, co Ford ma najslabsze, wytrąca się od razu krytykom argument z ręki. Może nie wszyscy dadzą się na to nabrac, to fakt, ale zgodnie z goe-

belsowską zasadą powtarzania kłamstwa tak długo, aż stanie się prawdą, wielu się da nabrac, i to jest najważniejsze, bo sprzedaż rośnie, a wydatki poniesione na reklamę i tak są mniejsze, niż gdyby je włożyć w podniesienie jakości

W wypadku *Peggy Sue Got Married* zasada ta pasuje jak ulał. Nawet najinteligentniejsi, najbardziej niezależni krytycy trzy razy się zastanowią, zanim powiedzą coś niepopularnego, a reklamy, suto opłacane przez dystrybutorów, stwarzają wrażenie, że popularnie jest kochać *Peggy Sue*. Zanim znajdzie się jakiś krytyk-dziecko, który po trzykrotnym namyśle wrzasnie: *Peggy Sue* jest naga!, omamiona publika wykupi już bilety. Omamiona publika trwa krótko, ale kasa nie zwraca pieniędzy rozczarowanym Wysztańczy, żeby przebiegli dystrybutorzy zarobili swoje. Autorzy filmu, rzecz jasna, nie zarobili, bo nie starczyło już widzom rozpedu, ale to już inna sprawa. Przestrzegaj jednak przed reklamą, to tak jak przestrzegaj przed pułapkami seksu. Najwyżej można się w ogóle wstrzymać od stosunków, ale czy ktoś pojedzie na taki układ?

O co chodzi w tej całej *Peggy Sue*? A więc, po latach wychowankowie szkoły średniej, gdzieś na środkowym zachodzie Stanów, zbierają się na balu w lokalu. Większość się pozeniła, ma spore dzieci, niektórzy się nawet już rozwiedli. Szkolne oferty zostały szacownymi obywatelami, idole zeszyły na psy (Widziałem już chyba co najmniej kilkanaście filmów opartych na bardzo podobnej zasadzie). Tytułowa bohaterka, grana przez Kathleen Turner (znana m.in. z *Prizzi's Honour*, *Body Heat*), była niegdyś w szkole królową piękności, która wyszła za najprzystojniejszego, a na domiar spiewającego w zespole rockowym, faceta w klasie. Zgodnie ze schematem facet się rozpił, więc byli nieszczęśliwi i się rozeszli. Na balu *Peggy Sue* wychodzi na scenę i

dostaje ataku serca, co umożliwia jej "dostanie" retrospekcji. Przenosi się w okres swego szczęśliwego narzeczeństwa. Znowu ma dziewiętnaście lat (co ci biedni charakteryzatorzy musieli się natrudzić nad tą ciągle ładną, ale już mocno postarzałą Turner! szkoda że bez widocznych rezultatów) lecz świadomość i wiedzę ma osoby dorosłej. Wie, że jej małżeństwo skończy się fiaskiem, więc stara się nie dopuścić do zawarcia związku i w ten sposób odmienić swój nieszczęśliwy los w przyszłości

Wielki pomysł, godny Oscara! Ale zaraz, skąd my to już znamy? Czy to nie przypadkiem *Back To The Future*, tyle że już wtórne, bardziej slamazarne, bez zaskoczeń i cienia humoru? Bohaterowie snują się po ekranie niczym w greckiej tragedii i narzekają, że Coca Cola ciepła. Trudno im współczuć, wzięwszy pod uwagę, że są kraje (tak, tak!), gdzie nawet ciepła jest trudno dostępna. Wszystko się nurza w modnym sosie lat pięćdziesiątych, ale ma smak znoszonej podszewki i żaden sos nic nie pomoże. Godny zastanowienia jest fakt, że Coppola inscenizuje kilka scen przed nieistniejącym lustrem, kładąc stojącym tyłem dublerom powtarzać ruchy aktorów, jakby chcąc przez to nam powiedzieć, że to wszystko nie jest wierną kopią rzeczywistości, lecz raczej jej parabola, cieniem na ścianie jaskini. Widz, który przyszedł do kina po prostu się zabawić, zdezorientowany tymi tropami, zaczyna się doszukiwać w niespełnionej miłości młodej pary aluzji do trudności z zapłonem w nowym modelu Forda lub do wzrastającego bezrobocia wśród Murzynów. Ponieważ i tak nic mu się nie układa w logiczną całość, uznaje swą niższość wobec reżysera Coppola i kiedy go pyta, co sądzi o "najlepszym zdaniem krytyków filmu roku 1986", zaczyna wydawać z siebie jakies niejednoznaczne pomruki

xxx

I zabrał mi, cholera, tę ulubioną tasmę Zgubiono, znaleziono. W tomiku piosenek prawie zebranych Janka Kelusa znalazłam "Przypowieści o Jezach", kawaleczek Jacka na pocieszenie

"Mój przyjaciel Jacek
Co bym nie wymyślił
mowi, że się muszę
ustrzec nienawisci

Siedzi w ludzi, patrzy
Spod przymkniętych powiek
mowi "nawet ubek
też jest brat i człowiek"
Święty człowiek Jacek
Albo nawiedzony
bo mu przecież tyle
dokuczał czerwony ()

Pierwszą stronę gazet
Oglądę pod brzozą
a w gazetach zdjęcia
z albumu Lombrozo
Wejrzę w siebie - sprawdzę
- nie ma nienawisci
użyję gazety
kiedy mnie przeczysci

Tym mało subtelnym akcentem konczę moje powitanie Jacka w Toronto. Akcent jest dla tych co nie lubią patosu. I dla tych co za nic mają to, co trafiło nam się najlepsze, użyję gazety

GRAZYNA FARMUS

od radiowej przeciętnej. W nowym zawodzie widziałam go w Lundzie, w Szwecji, na ostatnim spotkaniu grup proslidarnościowych. Pojawił się na konferencji prasowej z dobrym magnetofonem. Całował znajomych w policzki i podsuwał mikrofon. Materiał musiał iść, i to już. Po takiej rozmowie z mikrofonem miałam wrażenie, że wykonując reporter-skie obowiązki, Jacek gorączkuje nadal

Wieczorem w miejskiej bibliotece potwierdziło się to, gdy dał koncert "dla przyjaciół". Powiedział wtedy - trochę z zalem - że nie miał w ręku gitary od długiego czasu. Nowe utwory Jacka nie były gorsze od krajowych. Nie wiem czy mogłyby być lepsze. Dobrze wiemy natomiast z emigracyjnego doświadczenia, że i poezję i filozofię można robić na akord. Tropiłam tym razem ślady pospiechu, zagonienia i łatwizny. Nie było. Tylko w kularach ktoś sprzedawał poetyckie horoskopy Kaczmarekowskiego "Wodnik" jak na 15 stronie "Echa". To się dobrze sprzedaje. Dobry temat do konwersacji. Niedobry znak dla sztuki

xxx

Pewien artysta z Polski od lat uznany, na dolarowej wizycie, w przypływie szczerości miał jedną prośbę. Chciał tylko posłuchać nagrania Jacka "Gdybym mógł spiewać te piosenki, westchnął. Wyniosł tasmę jak skarb

O potędze reklamy pisano już wiele. Z samochodami jest jednak o tyle prosto, że kto nie wierzy reklamie, może sobie go kupić lub wypożyczyć i sprawdzić namacalnie, jak to jest naprawdę z jego niezawodnością, szybkością, komfortem, itp. Film, nawet wśród innych dziedzin sztuki, cieszy się opinią najmniej przewidywalnego, najbardziej ryzykownego i najtrudniej ocenialnego zjawiska. Były filmy miazdzone przez krytykę, na które publiczność waliła drzwiami i oknami. Były filmy chwalone przez krytykę, nagradzane na festiwalach, na które nie chciał pojsc pies z kulawą nogą. Były też filmy chwalone przez krytykę i na które chodziła publiczność, były też takie, które nie podobały się nikomu i na które nikt nie chodził. Rzecz w tym, że wszystkie te zjawiska da się stwierdzić dopiero po fakcie. Przewidzenie z góry, przed wypuszczeniem filmu na ekrany, czy będzie miał on powodzenie u krytyki i publiczności, jest tak samo możliwe jak odgadnięcie numerów w Lotto. Zaden producent zatrudniając scenarzystę, aktora, reżysera, wydając miliony dolarów, nie ma najmniejszego pojęcia, jaki będzie rezultat artystyczny, a także finansowy, całego przedsięwzięcia. Scenariusz *Raiders of the Lost Arc* był odrzucony przez wszystkie wytwornie w Hollywood. Wszystkie oprócz Paramount, która film wyprodukowała i zarobiła na nim setki milionów. Scenariusz *Star Wars* był odrzucony przez Universal. Columbia odrzuciła *E.T.* (Tak!) *E.T.* zostało w koncu wyprodukowane przez Universal, który odbit sobie blisko miliardowe straty poniesione przez odrzucenie *Star Wars*. Z drugiej strony United Artists z pełnym przekonaniem wyprodukowała *Heaven's Gate* Michaela Cimino i kosztowało ją to około 40 milionów dolarów strat. Podobne straty poniosł *Dino de Laurentis* produkując *Pirates* Polanskiego. Można w takim razie zapytać, dlaczego poważne przedsiębiorstwa i banki ryzykują inwestowanie w tak niepewny jak film interes? Odpowiedź jest prosta: a jaka jest inna, legalna dziedzina gospodarki, która pozwala w ciągu roku zwielokrotnić wkład - przy dużym szczęściu, naturalnie - nawet 30 i 40-krotnie? Naturalną rzeczą jest, że producent inwestując kilka, a nawet kilkadziesiąt milionów dolarów, nie mając żadnej, ale to żadnej pewności, mimo udziału gwiazd i doświadczonych reżyserów, że nie straci wszystkiego, stara się jakos zabezpieczyć. Skoro dzięki reklamie można sprzedawać bezwartościowy medycznie płyn do ust Listerine, skoro mierne hamburgery przynoszą miliardy, dlaczego nie można dzięki niej sprzedać nieudanego filmu? O tyle nawet łatwiej, że przy filmie nikt nie dokona analizy chemicznej, nikt nie podniesie maski i nie powie: karburator cały do powietrza! Bo film, oprócz tego, że jest towarem, jest także sztuką. A że sztuka, proszę państwa, proszę ostrożnie! Tu wszystko jest możliwe, każdy sąd ma tu swoją antytezę, każdy gust ma swój antygust. Knot w ocenie jednych może być arcydziełem, arcydzieło - bzdetem. I trudno udowodnić, kto ma obiektywnie rację. Tu nic po prostu nie wiadomo na pewno. Jezeli jest się finansistą, producentem, można wręcz zwarować. Nie zwarujemy tylko my, odbiorcy kina. Nie dajmy się namówić, aby po wypukaniu ust Listerine, wsiąść do Forda i pojechać obejrzeć film *Peggy Sue Got Married*. To może być w tym stężeniu wręcz niebezpieczne dla zdrowia!

(A swoją drogą, co z tym Francisem Ford (sic!) Coppolą się dzieje, na miłość boską? Facet zrobił zupełnie przyzwoicie. Ojca Chrzestnego, dostał nawet za to parę Oscarów, a potem co raz to niewypał, jakieś kulawe arcydzieło *Apocalypse Now*, *Conversation*, *Rumble Fish*, *Cotton Club*. Co jeden to większa kłapa finansowa, a mimo to nie wydaje się, żeby miał problemy ze zdobyciem funduszy na swe kolejne szalenstwa. Jak on to robi? Skoro jest taki dobry w wyciąganiu forsy od banków, mimo że nie daje im żadnych gwarancji, może by mógł udzielić w tym

- wroldzie jakichs porad Janusz...

bych zimowych butach. Tekst po tekście, z krętych, pijackich wędrowek Wysockiego z wiezionej złości Kelusa wychodził ktoś wyższy o głowę i nie mogłam w to uwierzyć. Był odkrywczy w widzeniu naszej historii i losu, zadziwiająco sprawny w pakowaniu swej myśli w proste poetyckie pakiety

Po ogromnym przeżyciu pojawił się w Echu pełen patosu tekst Skierowany do wory i tych co już zdążyli o nim zapomnieć. Bałam się wtedy, że rzecz cenna i zadka, talent, niszczy samozapalny pęd wrozenia i obojętność emigracyjnej publiczności

"Kilkuset zastygłych, porażonych tyrazistoscia i mnogoscia obrazow, ogluzonych twoim rozpaczliwym krzykiem, wystarczy Ci Jacku bys tworzył nadal. Z raju do kraju, z niedobrą wrozbą, z rzeklenstwem naszej bezsily będą osic wiarę ze wrocisz tu znowu. Wiarę odszyta strachem o Twą dojrzałą ogromie młodosc. Tłucz się gdzieś w pamięci o wiedzienie o wybrancach bogow i o ślepiącym działaniu jasności"

I co dalej? No teraz sprowadziliśmy Kaczmarekowskiego znowu, rzykując uczyć 'a nielicznym. Jacek napisał sporo mocnych piosenek. Znaję je dobrze w Polsce z 'olnej, bo poeta w Wolnej pracuje łucz do fizycznego przetrwania. Pisze m i wygłasza publicystykę, lepszą nawet

STR 12

Mecenas
JanuaryPRAWO
I TY

ODCINEK 23

Z całego serca dziękuję wszystkim moim Klientom
za poparcie w roku 1986
Niechaj Dzieciątko Jezus ma w opiece Wasze domy
i rodziny i błogosławi Wam przez cały nadchodzący rok

SZCZĘSLIWEGO
NOWEGO 1987 ROKU ZYCZY

JOHN WOLWOWICZ

BIURO - 236 - 2666
DOM - 251 - 8161

JAN WOLWOWICZ - 15 LAT DOSWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

KIEDY KANDYDAT
NA IMIGRANTA NIE MA
RODZINY W KANADZIE

Niezależni kandydaci na imigrantów to tacy, którzy nie mają tu rodziny gotowej ich sponsorować. Dla przejrzystości dobrze podzielić niezależnych kandydatów na imigrantów na następujące cztery grupy:

- 1 Przedsiębiorcy (Entrepreneurs)
- 2 Pracujący na własny rachunek (self-employed)
- 3 Emeryci (Retired)
- 4 Inni

Niezależni kandydaci na imigrantów muszą zwracać się z podaniem o imigrację do kanadyjskiej ambasady, kanadyjskiego konsulatu, lub urzędu imigracyjnego w kraju ojczystym, w kraju zamieszkania lub w innym kraju - z wyjątkiem Kanady - gdzie mogą przebywać przez czas załatwiania sprawy imigracyjnej.

Dla przykładu, Australijczyk posiadający zezwolenie na pracę w Stanach Zjednoczonych, który chce wyemigrować do Kanady jako niezależny kandydat, powinien mieć możliwość pozostania w USA przez czas załatwiania swej sprawy imigracyjnej.

Podkreślamy raz jeszcze - podanie o imigrację do Kanady musi się składać spoza terytorium Kanady. Przypominamy też, że od zasady tej mogą zaistnieć wyjątki w przypadku niektórych sponsorowanych członków rodziny i uchodźców.

Aby się zakwalifikować na imigranta do Kanady, niezależny kandydat - mężczyzna lub kobieta - musi mieć ukończonych 18 lat życia i uzyskać co najmniej 70 na 100 możliwych punktów przyznawanych według systemu punktowego, który już omawialiśmy na łamach *Echa Tygodnia*.

Do kategorii niezależnych kandydatów na imigrantów należy się niezależnie od zawodu, niezależnie od tego, czy się jest robotnikiem fizycznym czy dyrektorem wielkiego przedsiębiorstwa, rzeźnikiem czy lekarzem, inżynierem czy ekspedientką. Kanada nie ustanawia kwot imigracyjnych w zależności od zawodu. Kto nie ma w Kanadzie rodziny, gotowej go sponsorować, jest traktowany jako niezależny kandydat na imigranta.

Rząd federalny Kanady, w porozumieniu z prowincjami, ustala roczne kontyngenty (*quotas* po angielsku, niektórzy tłumaczą to jako kwoty, chyba niepoprawnie) imigrantów, wynoszące obecnie od 85 do 90 tys. osób. Są to tylko dość ogólne wytyczne, bywa że imigrantów jest w danym roku mniej, bywa że wpuszcza się ich nieco więcej. Na przykład, *quotas* na rok 1986 zostały podniesione do rzędu 105-115 tysięcy.

Ciąg dalszy nastąpi

ANDRZEJ
z Warszawy
ZAPRASZAdo swojego nowo otwartego Salonu Piękności
"Paris Studio"oferując swoje usługi fryzjerskie i kosmetyczne
przy dobrej muzyce i dobrej atmosferze

2007 Bloor St W, Toronto (Subway Station Runnymede)

2 minuty w stronę High Park
TEL 766-0660

214-226

INSTITUTE OF TECHNICAL
ZAWOD SPAWACZA (WELDER)

możesz zdobyć w ciągu 1 tygodnia do 6 miesięcy w zależności od twoich wstępnych wiadomości

KWALIFIKOWANY SPAWACZ ZARABIA W KANADZIE
DZIĘ 8-20 \$ na godzinę I NIE MA PROBLEMU ZE
ZNALEZIENIEM PRACYZdobycie potrzebnych uprawnień spawalniczych zapewni ci udział w KURSACH organizowanych przez naszą SZKOLĘ
TECHNICZNA Adres 734 KIPLING AVE TORONTO
TELEFON 255-2369

Prowadzimy kursy w zakresie nauki czytania rysunku technicznego w j. angielskim (BLUEPRINT READING) i praktyczną naukę technik spawalniczych MIG TIG ARC. Uczymy spawac Stal aluminium stale specjalne i nierdzewne (Stainless Steel) rury (pipe) i konstrukcje (structural welding) CWB MCCR pressure tickets (CI 69) etc. Przy ograniczonych środkach można na cel nauki zawodu łatwo uzyskać pomoc Rządu poprzez Urząd Imigracji i Zatrudnienia.

11

KINGSWAY MEAT PRODUCTS
AND DELICATESSEN Ltd

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC

2342 Bloor St West Toronto

TEL 762-5365

ZAWIADAMIJA

całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego na życzenie klienta

Posiadamy również wysokiej jakości wyroby garnieryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

214-226

NEW YORK LIFE INSURANCE
COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA

Life Insurance - na życie • Disability - chorobowe

• Mortgage - hipoteczne • Business - handlowe

• RRSP, Annuity - emerytury

SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Andrzej Krysiak

TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

180

ADWOKACI
I KONSULTANCI

DIVORCE AID

ROZWÓD

BEZ ADWOKATÓW

290 dol. dla małżeństwa bezdzietnego

390 dol. z dziećmi

Informacje 226-0335

KAROL BELDOWSKI

LECH
W. PRUSIŃSKI
Immigration Consultant

Porady w sprawach

emigracyjnych

Bezplatnie tylko we wtorki -

godz 12 - 7

Prosimy o telefoniczne

uzgadnianie wizyt

Biuro. 192 Garden Ave

TEL.: 588 - 1659

BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ

30 Marmaduke Str

(budynek szkoły HOWARD PARK)

TEL 533-9471

Czynne poniedziałki, wtorki

czwartki i piątki, godz 10 00-4 00

POMOC I PORADY WE

WSZYSTKICH SPRAWACH

Legalizacja dokumentów

i uwierzytelnianie podpisów

Adwokat

Specjalista

w sprawach kryminalnych

KRZYSZTOF

PREOBRAZEŃSKI

99 Charles St East

TORONTO, Ont M4Y 1V2

TEL 964-1717

Res 537-8842

MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS

Jan Weinsberg

TŁUMACZ

PRZYSIĘGLY

309 Crichton Street,

OTTAWA, K1M 1W3

Tel (613) 741-8680

172 183

LESŁAW SOSNOWSKI

Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)

Bachelor Of Law (University of Ottawa)

ADWOKAT - NOTARIUSZ

Firma adwokacka pod nazwą

SOSNOWSKI, McNUTT

1445 Woodroffe Ave NEPEAN

(Ottawa)

TEL (613) 727-5662

Porady prawne i korespondencja

po polsku i po angielsku

CINEMATIC

Produkcja filmów

VIDEO

Najwyższej jakości,

po najniższej cenie -

to najlepszy sposób na ocalenie

niepowtarzalnych chwil

743-8142

HALINA
BARANOWSKA

M A / A I C

Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju

Biuro 622-1115, dom 746-5270

BADOWSKI TOMASZ P O S Z U -
K U J E brata JOZEFA BADOW
SKIEGO, który mieszkał w 1974 r
1415 Don Mills Rd., St Louis De
France Toronto, Ont Proszę o kon-
takt tel 631-0312

AUGUSTOW!

SPRZEDAM dom w stanie niezakończonym w centrum miasta z drzewem na stolarce i telefonem Oferty proszę przysyłać na adres Redakcji wraz z telefonem 174 Maria St Toronto Ont M6P 1W4

SPRZEDAM szybko prywatnie, wolnostojący 3-sypialniowy murowany bungalow z mieszkaniem w piwnicy z osobnym wejściem z dużą działką w połnocnej Mississaudze Cena 148 500 tel 672 0360

220 222

ALBATROS

DARREL KENT REAL ESTATE

• Bloor St W / przy High Park 4 apartamenty 2 biura sklep 2 tys sq feet dochod 66 tys rocznie cena \$ 649 tys

• 218 Jane St / przy Bloor elegancka rezydencja rowniez na gabinet lekarski lub biuro prawnika \$ 229 000

• 65 Boustead Ave / przy Bloor and Indian Road wolno stojący na dużej działce 9 pokoi mogą być dwa apartamenty \$ 239 000

• 351 Jane St przy Baby Point sklep i apartament z garażem \$ 269 000

• Delikatesy z kawiarenką Mississauga przy Erindale Station \$ 69 000 50% pożyczka

Rowniez

Do sprzedania znakomite funkcjonujące delikatesy roczny dochod net 120 tys. cena 350 tys

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ

Biuro 766-4088 Dom 769-9494

JULIA
DZIWIŃSKA LL MAdwokat z Polski z długoletnią
praktyką

TEL (416) 864-1182

od 4 do 7 po południu

Udziała porad i pomocy we wszelkich

sprawach na terenie Polski m.in.

małżeństwa przez pełnomocnika rozwody w Polsce

wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski no-

tarialne kupna i sprzedaż domów gruntów i miesz-

kań dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w

Polsce pisanie pism do polskich sądów i urzędów

sprawdzanie krewnych i odwołania od odmowy wy-

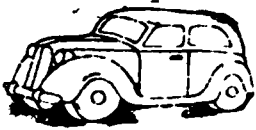
dania paszportów tłumaczenia dokumentów

Biuro Polish Consulting Bureau

618A Queen Street West,

Toronto, Ont M6J 1E4

Jerzy KOLANKO

POGADUSZKI O AUTUSZKACH

amerykański czy importowany?

ODCINEK 2

Kupujący samochód przypomina bohatera wierszyka Aleksandra Fredry "Osiołkowi w złobie dano, w jednym owies w drugim siano i to kusy to nęci". Na jaki samochód zdecydować się? Amerykański, zachodnioeuropejski, japoński, koreański czy wschodnioeuropejski? Czytelnik może szybko ustalić następujące cechy wozów zależnie od ich pochodzenia

Wschodnioeuropejskie wehikuły jak Lada, Skoda i Dacia jako nowe są najtansze, ceny używanych lecą z roku na rok na łeb na szyję w dół. Na ulicach dymią i hałasują, brak im przyspieszenia, rdzewieją szybko, innymi słowy typowa LIPA!

Zachodnioeuropejskie oferują od najtanszego Renault 5 Le Car do luksusowego kosztownego Mercedesa. Nie można ich sprowadzić do wspólnego mianownika, więc rozpatrzmy niektóre oddzielnie

AUDI - ceny używanych z roku na rok spadają bardzo szybko, najszybciej z grupy wozów zachodnioeuropejskich, co więc w nich jest nie tak

IGRASZKI Z POLSZCZYZNĄ

na marginesie Wielkiego
Plebiscytu Pigulek na temat
ich nazwy

DWUGŁOS O PIGUŁKACH PCAG

Pesymista zarzuca nazwie PIGUŁKI nieadekwatność formalną i merytoryczną obawiając się, że nazwa ta będzie mieć wpływ antykonceptyjny na psychikę czytelnika

Optymista akceptuje tę nazwę ciesząc się z tego, że ma PIGUŁKI, a nie CZOPKI

Aleksander Piekarski

Registered Retirement Saving Plans (RRSP) są jednym z najlepszych sposobów zapewnienia sobie godziwej emerytury. Do dodatkowych zalet tego rodzaju inwestycji należą

- odpis podatkowy w roku założenia planu i przesunięcie w czasie momentu opodatkowania odprowadzonej kwoty do chwili likwidacji planu (odsetki, dywidendy, "capital gains")

- dochód powstały w wyniku inwestycji, (odsetki, dywidendy, "capital gains") podlega opodatkowaniu w momencie likwidacji planu, a nie w trakcie jego trwania

Nie będę zagłębiał się w szczegóły obliczania kwoty kwalifikującej się do odpisu (ogólnie - w roku 1986 i 1987 można odpisać do \$ 7,500 lub maksymalnie 20%

BMW - ceny z roku na rok pełzają w dół powoli jak żółw, "beemwuzki" dożywają sędziwego wieku, woz z roku 1972 na chodzie w cenie nowego Pontiacu Aca-diana to normalka

MERCEDES - pod pewnym względem bliski krewny BMW, bo też bestia długowieczna, też kosztowna

RENAULT - samochody tej marki dostępne na naszym kontynencie są wyrobem amerykańskim na francuskiej licencji, producentem jest znana firma AMC. Godny uwagi może być jedyny model Le Car - niska cena, łatwa obsługa

VOLKSWAGEN - ogólnie godny polecenia gdy nowy, używany może nabywcy przysporzyć sporo kłopotów, ale nie musi

VOLVO - ma lepszą opinię niż na nią zasługuje

Japońskie ogólnie przez Polaków niedoceniane. Ceny używanych spadają bardzo powoli, bywają zawyżane bo japońscy producenci samochodowa jest modna wśród Kanadyjczyków. Długowiecznością nie dorównują Mercedesowi czy BMW. Z używanych nie polecamy Hondy ulegają szybko korozji

Koreańskie nęcą i kuszą niską ceną, ładną sylwetką, niedawno weszły na rynek kanadyjski i amerykański, więc nie mamy doświadczenia w dziedzinie ich trwałości i odporności na korozję, na zużycie mechaniczne

Amerykańskie jak zachod-

niokształconego się dochodu), gdyż chciałbym skoncentrować się na omówieniu różnych kategorii planów dostępnych na rynku

RRSP są obecnie oferowane przez niemalże każdą instytucję finansową w Kanadzie. Różnią się one między sobą takimi parametrami jak czasowa możliwość likwidacji, wysokością dochodu inwestycyjnego, kosztami administracyjnymi, wysokością kosztów zakupu i likwidacji, ryzykiem. Aby znaleźć właściwy plan, należy przede wszystkim zdefiniować zadawalające parametry i wtedy przystąpić do analizy istniejących planów. Raz ustalone parametry pozwalają na porównanie i ocenę poszczególnych inwestycji.

Plany dostępne obecnie na rynku można sklasyfikować w 4 główne kategorie

- konta oszczędnościowe
- gwarantowane plany oferujące ustalony zwrot na inwestycji
- "fixed income funds", które inwestują w konserwatywne inwestycje typu "bonds" i "T-bills", etc
- "equity mutual funds", które inwestują w akcje

W każdej z powyższych kategorii występuje niemalże nieskończona różnorodność. Z podatkowego punktu widzenia nie ma znaczenia jakie i ile planów nabędziemy. Jedynym istotnym parametrem jest łączna kwota inwestycyjna, która nie powinna przekroczyć dozwolonego limitu.

W dalszej części omówię niektóre charakterystyki wyżej wymienionych kategorii

Konta oszczędnościowe

- Można założyć w bankach, trustach, firmach ubezpieczeniowych oraz w "credit unions"

- Wypłacają regularne odsetki od kwoty oszczędności

- Zwykle można łatwo zlikwidować bez kosztów administracyjnych

- Dobry wybór dla inwestorów, którzy są przekonani o tym, że wysokość

nieeuropejskie nie sposób ocenić jednoznacznie. Wybor ogromny, a co za tym idzie szeroki wachlarz jakości, cen, trwałości. Trzeba jakos usystematyzować to trudne zagadnienie

Zacznijmy od wyrywkowej charakterystyki konkretnych modeli żeby zrozumieć jak bardzo szeroki zakres oferują samochody amerykańskie

Chevrolet Sprint i jego bliźniaczy brat japoński Suzuki w cenie od 7200 czy 7800 dol. kan. za nowy, to najmniejsze 3-cylindrowe autka dostępne w Kanadzie. Pali takie malenstwo tylko 5 l na 100 km, więc jest idealne by dowozić dziecko do przedszkola. Na dalszy dystans dokuczy nam głośnym wyciem silnika i trzęsionką podskakując nawet na rozsypanych na szosie zapalkach. Gdzie są zalety, muszą być i wady, idealnych wozów nie ma

Dodge Colt od lat ma opinię jednego z najlepszych amerykańskich samochodów pod względem trwałości, cena jego spada powoli. Budowany jest w Japonii przez firmę Mitsubishi będącą kooperantem amerykańskiego Chryslera mającego nadszarpniętą opinię nieudanyymi małymi samochodami, jak ponizszy

Dodge Omni/Plymouth Horizon Nazwany został w piśmiennictwie fachowym w roku 1982 jako "Lipa roku". Najgorszy samochód jaki kiedykolwiek wyprodukowano. Nie znaczy to wcale, że każdy Dodge Omni/Plymouth Horizon jest wozem nie do użytku, o nie! Oznacza to fakt, że ten model jest najczęstszym obiektem reklamacji gdy nowy, najczęściej przysparza kłopotów i ciągłych wymaga reperacji gdy używany. Nie kupować go!

W następnym odcinku kontynuować będziemy charakterystyki dodatnie i ujemne licznych modeli samochodów amerykańskich, na podstawie piśmiennictwa fachowego

stopy oprocentowania wkrótce wzrosnie

- Pozwalają na wykonanie wielu małych depozytów

- Z uwagi na niską stopę oprocentowania nie powinny stanowić długotrwałej inwestycji

Plany G I C

- Plany oparte na tzw "Guaranteed Investment Certificates (G I C)"

- Stopa oprocentowania jest zwykle od 2% do 4% wyższa w porównaniu do kont oszczędnościowych

- Korzystny dla ludzi młodych oraz emerytów szukających inwestycji bez ryzyka

- Pieniądze są zablokowane na dłuższy czas i zwykle wymagana jest minimalna kwota inwestycji

Fixed Income Fund

- Dostępne poprzez trusty, brokerów oraz agentów ("fund dealers")

- Polega na kupnie akcji funduszu inwestycyjnego inwestującego w hipoteki, tzw "T-bills", akcje preferowane oraz bondy korporacji

- Nie zapewnia stałego lub gwarantowanego zwrotu na inwestycji

Equity Mutual Funds

- Dostępne poprzez banki, trusty, firmy ubezpieczeniowe, brokerów oraz agentów

- Polega na kupnie akcji funduszu inwestycyjnego, inwestującego w udziały ("common stock")

- Wartość rynkowa inwestycji zależy od tego jak zachowują się akcje zakupione przez zarządzającego funduszem

Reasumując, prawdopodobnie najwłaściwsze jest posiadanie dobrej mieszanki różnych kategorii RRSP czyli tzw "portfolio". Ponadto, w związku z możliwością uzyskania odpisu podatkowego z tytułu tzw "capital gain exemption" zalecane jest lokowanie inwestycji zarabiających odsetki, w ramach RRSP, natomiast inwestycje, które mogą przynieść "capital gain", poza RRSP

PORÓWNAJ NASZĄ OFERTĘ Z TYM CO OFERUJĄ INNI!

FUNDUSZ EMERYTALNY (RRSP)

1 Rok	- 8 25%
2 Lata	- 8 50%
3 Lata	- 8 75%
4 Lata	- 9 50%
5 Lat	- 9 75%

POZYCZKI

Personalne	- 12 25%
Ciągły Kredyt	- 12 25%
Hipoteki	
Otwarte	- 10 5%
Zamknięte 1 rok	- 9 75%
O zmiennym oprocentowaniu	- 9 75%

DYWIDENDA

8 00% za każdy z ubiegłych trzech kwartałów 1986 roku

Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza

TWOJ NIEZAWODNY PARTNER

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

Mozna zakupić gotowe plany RRSP lub stworzyć swój własny plan tzw "self-directed", który pozwala na całkowitą kontrolę nad inwestycjami nabywanymi w ramach planu

Na koniec warto wspomnieć o kosztach związanych z całym przedsięwzięciem. Ogólnie rzecz biorąc mamy 5 możliwych sytuacji

1 Plan nie wymaga żadnych kosztów administracyjnych (większość planów w kategorii "konta oszczędnościowe")

2 "Front-load" czyli opłata przy założeniu planu. Może sięgać do 9% wartości inwestycji. Dla przykładu kupując inwestycję typu "equity mutual funds" za \$ 1,000 de facto posiadamy w ręku akcje o wartości rynkowej \$ 910, gdyż \$ 90 zostało przeznaczone na prowizję dla sprzedającego

3 "End-load" czyli spłata przy likwidacji planu

4 "Front-end load" - czyli opłaty przy otwarciu i likwidacji planu

5 Opłata roczna za zarządzanie planem ("annual fee"), zwykle około 2% wartości inwestycji (niezależnie od innych kosztów)

Istotne jest, aby przy podejmowaniu decyzji w wyborze planu, znać wszystkie związane z nim koszty. Często bowiem gorliwi sprzedawcy, nie chcąc straci klienta, zatrzymują tego typu informacje dla siebie, koncentrując uwagę na wspaniałych przyrostach wartości planu

PIOTR CHWALISZ-

MURRAY KEESO & CO.
Chartered Accountants
(416) 598-2512, 530-0305

Krzyżówka własna Nr 214

POZIOMO

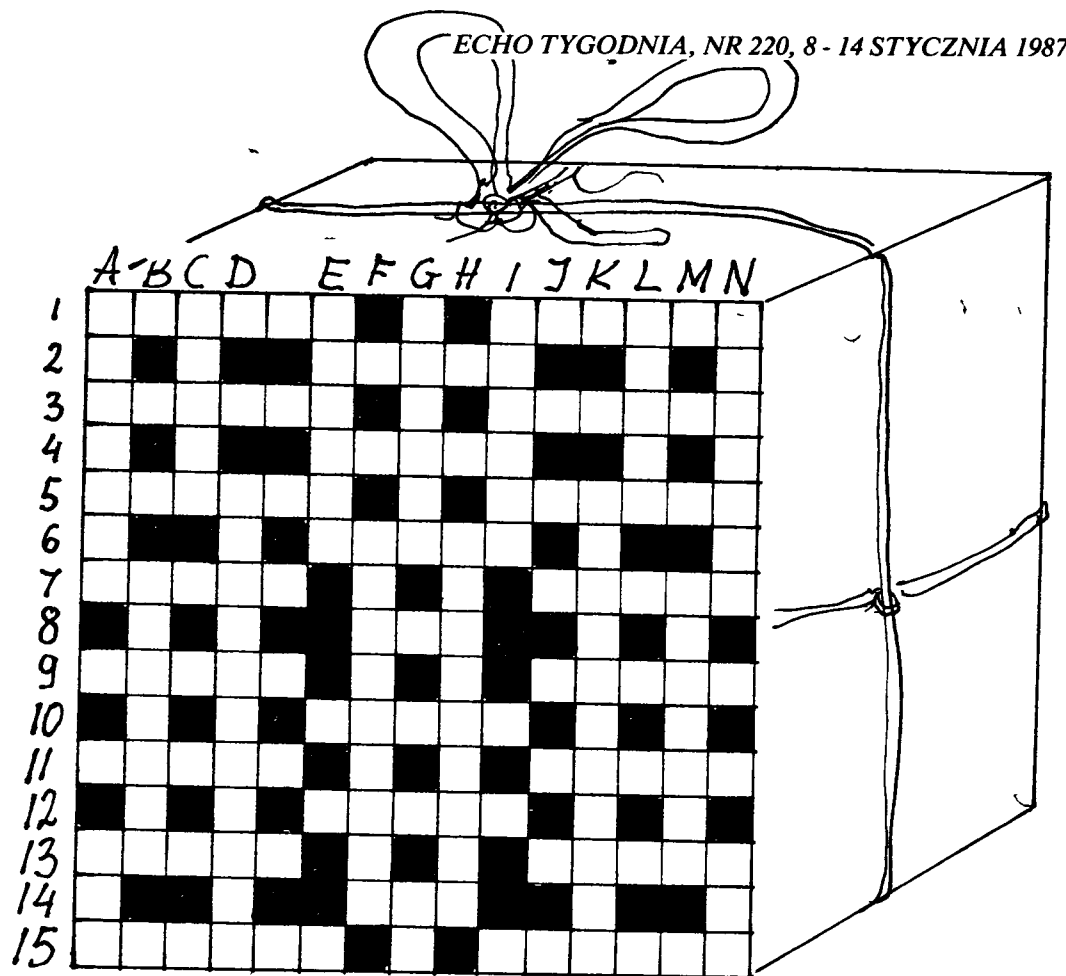
- 1-A pantoflowa
1-I budzi zachwyty
2-E rodzaj twórczości literackiej
3-A opinia
3-I tkanie
4-E wiersze żalobne
5-A zasuw
5-I odwiedziny
6-E skręcona z papieru przewidywalna torebka
7-A poty wodę nosi poki się ucho nie urwie
7-J drzemą w kopertach
9-A wymarłe zwierzę polskich puszczy
9-A ujście Nilu lub Missisipi
9-J wzajemny układ szczęki górnej i zuchwy
10-E nadrzewne torbacze Ameryki Płn
11-A miłose Petrarki
11-J kojarzenie małżeństw
12-E gros zarobionych przez

sklep pieniędzy

- 13-A tkanka wewnątrz kości
13-J drzące drzewo
15-A stanowisko
15-I stok
14-F imię z elementarza

PIONOWO

- 1-A zabobon
1-C śmierdzi siarką i smołą
1-E dopisuje po przechadzce
1-G podwyższenie
1-I długi i zobowiązania przedsiębiorstwa
1-L zawierają ziarna zboż
1-N pozostałości po posiłku
5-D kłótnia i agresywna niewiasta
5-K tłum gapiów
7-B medyk ludowy
7-M trojskrzydłowy ołtarz
13-A ptak drapieżny
13-N gatunek piwa
14-G jedna z nut gamy

ANTYBIOTYKI
NATURALNE

apteka natury

Redaguje lek med
JADWIGA GORNICKA,
specjalista chorób wewnętrznych
Toronto, Tel 246-9371

Prezentowane przez nas
kreteje są wymarzone do tańca
Fruwające spodnie górą bądź
wydekoltowana lub eksponująca
ramiona
Całoc jest wyrazem nostalgicz-
nych tęsknot

Dla zmęczonych umysł
omocnij te bardzo kobiece
stroje. Pierwszy zainspirowany
litami 20-tych drugi z podkres-
loną i litą jest wręcz powtórką z
11 amerykańskiej prosperity lat
50-tych

Halka Siermięga

ANTYBIOTYKI NATURALNE

II

Przy prawidłowym trawieniu fermentacja pokarmów jest normalna i nie ma warunków dla rozwoju nieprawidłowej flory bakteryjnej w jelitach. Nie ma nadmiernej ilości gazów, zaparcia stolca. Występują prawidłowe warunki dla rozwoju bakterii, które ułatwiają przyswajanie wszystkich niedoborów witamin z grupy B. Nie ma więc powodów do powstawania licznych schorzeń.

Także i wszystkie mikroelementy zawarte w pokarmach są w warunkach prawidłowego trawienia lepiej przyswajane i wykorzystywane w ogólnej przemianie materii i pracy gruczołów wewnętrznego wydzielania, a także w odbudowie zużytych tkanek jak np. krew, limfa i inne.

Przypraw trawiennych mamy ponad 50. Wymienimy kilka najbardziej znanych i stosowanych: czosnek, cebula, kminek, majeranek, chrzan, pieprz turecki, pieprz zieleny, cząber, estragon, imbir, gałka muszkatołowa, papryka, bazylija, rozmaryn. Te wszystkie przyprawy można uznać za antybiotyki, utrzymujące i poprawiające nasze zdrowie.

Zdrowe śluzówki i zdrowa skóra nie są dobrą pożywką, ani odpowiednim podłożem do rozwoju bakterii chorobotwórczych i wirusów. Natomiast w stanie złego trawienia, złe jest również przyswajanie, a chore śluzówki nosa, gardła, oskrzeli, jelit i skóra z dużym niedoborem mikroelementów i witamin są podłożem korzystnym dla bakterii chorobotwórczych, wirusów i wszelkich infekcji.

Mozna tu przypomnieć historyczny oświeceniowy zbrodnia złodziej. Otoż w 1628 roku wybuchła we Francji w Tuluzie epidemia cholery, która pochłonęła 50 000 ofiar w ludziach. W grzebaniu zmarłych brało udział 4 złodziei, którym władze miejskie obiecały za to wolność. Macerat, który oni popijali w czasie grzebania zmarłych, uchronił ich od zarażenia cholera. Zawierał on białe wino, piolun, miętę, rozmaryn, lawendę, czosnek, cynamon i szałwię. Taki sam macerat był stosowany w 1720 roku podczas epidemii w Marsylii przez 7 złodziei, których uchroniło od zakażenia.

Właśnie na tych dwóch przykładach widać, że pobudzenie wydzielania bardziej kwasnego soku żołądkowego i większej ilości żółci uchroniło tych ludzi - grzebaczy zmarłych od zarażenia się bakteriami cholery. Przeciwny efekt epidemii.

Glinka. Wydobywana z dna morskiego ma bardzo dużo mikroelementów. Taką glinką można leczyć ponad 100 chorób. Stosowana jest w wielu krajach. Ma również właściwości antybiotyków. W czasie pierwszej wojny światowej była dodawana do chleba i musztardy w wojsku rosyjskim i francuskim, co uchroniło żołnierzy od infekcji jelitowych i od biegunki.

Mikroelementy zawarte w glince potrzebne są również do budowy ciał odpornościowych. Przemiana materii przebiega sprawniej. Toksyny i odpady przemiany materii są wtedy łatwiej wydalane.

Kit pszczeli - propolis - zawiera także antybiotyki naturalne, chroniące w ulu przed infekcją, przed gniciem i nadmierną niekorzystną fermentacją. Propolis, stosowany przez ludzi, chroni przed infekcjami wirusowymi i bakteryjnymi.

Swoje przeciwzapalne i przeciwbakteryjne oraz regenerujące działanie ujawnia propolis przy leczeniu oparzeń i innych zmian chorobowych skóry, śluzówek, a także

przy głębszych ranach. Nawet wdychanie propolisu przy inhalacjach, poprawia śluzówkę nosa, zatok bocznych nosa, gardła, krtani.

Stosowany w gałkach dopochwowych lub w czopkach działa przeciwbakteryjnie i regenerująco, leczy stany zapalne, nadżerki, hemoroidy nawet krwawiące i ropiejące.

Sól morską zawierającą jod, magnez, i inne mikroelementy, działa także przeciwbakteryjnie i przeciwgnilnie. Płukanie gardła roztworem soli morskiej (1 łyżeczka na szklanekę przegotowanej wody = 10 kropli azukalenu = 1 kropla 10 proc. propolisu) zapobiega wszelkim stanom zapalnym gardła, krtani, a także leczy to stany chorobowe.

Oczywiście te wszystkie antybiotyki naturalne nie są tak silnie działające lub wyjąłkujące cały ustroj człowieka jak antybiotyki syntetyczne. To prawda. Ale stosując prawidłowe zestawy produktów spożywczych, dbając aby w żywieniu dostarczyć wszystko człowiekowi, a więc i przyprawy, utrzymuje się dobre przyswajanie przez sprawnie działający przewód pokarmowy i uodpornianie człowieka na wszelkie infekcje.

Hartowanie organizmu wodą słoną, zawierającą sol ciemną jest terapią pomocniczą przy stosowaniu antybiotyków naturalnych.

Świeże powietrze zawierające tlen o jonizacji ujemnej jest podstawowym warunkiem zapewniającym prawidłowe krążenie krwi.

Ruch, gimnastyka lub marsze na świeżym powietrzu, ułatwiają normalne ukrwienie organizmu i są obok refleksoterapii uzdrawiające cały ustroj.

Olejki eteryczne zawierają terpeny, hamują rozwój drobnoustrojów chorobotwórczych, leczą grzybicę, swierzb (np. czosnek, cebula). We właściwych dawkach wywołują lepsze ukrwienie skóry np. eugenol, kamfora, mentol. Olejki eteryczne wzmacniają mięsień sercowy i regulują krążenie krwi, działają anestetycznie, usmierzają ból.

Olejki rumianku, krwawnika, mięty pieprzowej, piołunu, eukaliptusa, dziurawca działają przeciwzapalnie. Olejki kozłka, melisy działają pobudzająco, uspokajająco i znieczulająco na ośrodkowy układ nerwowy.

Olejki wywierają dodatni wpływ na wątrobę, pęcherzyk żółciowy, żołądek i jelita, wzmacniają apetyt.

Olejki pietruszki, selera, majeranku wywołują przekrwienie, są moczopędne i odkaszają przewody moczowe.

A oto najważniejsze rośliny olejkowe. W nawiasach główny składnik olejku.

Arnika (tymol), rumianek (chamazulen), mięta (mentol), szalwia (tujon), anyż (anetol), kminek (karwon), kolendra (linalol), koper włoski (anetol), piolun (tujol), krwawnik (chamazulen), tymianek (karwakrol), pomarańcza (limonen), oman (alantolaktone), lubczyk (ftalidy), kozłek lekarski (borneol), tatarak (azaron), lawenda (linalol), melisa (cytral), rozmaryn (borneol), ruta (kumaryna), jałowiec (pinen), pietruszka (apiol), sosna (pinen), kopytnik (azarczan), majeranek (terpinen), macierzanka (karwakrol), arcydzięgiel (felandren), gorczyca biała (synalbin), chmiel (miracen), cytryna (limonen), eukaliptus (cynecl), biedrzynek (kumaryny), bylica (dwyhydromatrykaria), gorczyca czarna (izosiarkocyanian alilu).

LESZEK SZUMAN

Koziorożec

21 grudzień - 19 styczeń

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

Koziorożec jest w swych popędach erotycznych opanowany. Dlatego wydaje się chłodny i bez temperamentu. Dopiero po trzydziestce uzewnętrznia on silniej swe uczucia. Jego możliwości seksualne są duże, lecz nigdy nie wykorzystuje ich całkowicie. Na skutek jakby jakiegos wewnętrzznego nakazu oszczędza swe siły. Woli wykorzystać je inaczej, rzucając się w wir pracy zawodowej. Pokusom zazwyczaj schodzi z drogi. Opory, jakie gnębią niektórych Koziorożców, jeszcze od czasów młodości, w wieku starszym mijają. Niejedną starą się wówczas na gwałt odrobic zaległości. Ciekawe, że starsze kobiety z tego znaku są bez porównania spokojniejsze i rozwazniejsze. Ich podejrzliwość oraz brak zaufania do obcych ludzi wspaniale je chronią od chadzania słiskimi ścieżkami.

Nie myślimy, że Koziorożec jest w życiu rodzinnym zimnym, sztywnym uosobieniem obowiązku i dokładności. W domu są Koziorożce miłe, wesole, mają poczucie humoru i potrafią zabawić towarzystwo. Oczywiście, że niektóre szczegóły ich charakteru zawsze będą występowały na wierzch. Na przykład zżona - fletuch zawsze będzie dla Koziorożca cierniem w nodze.

Panowie z tego znaku mają w stosunku do rodziny duże poczucie obowiązku, lubią spokojne, skromne zacisze domowe i są przeciwnikami wystawnego trybu życia. Do zagadnień domowych podchodzą poważnie, systematycznie, często z lekką pesymistycznie. Współżycie małżeńskie opierają na zaufaniu do partnerki.

Pani Koziorożec dość trudno okazać głębię nurtującego ją uczucia. Ma ona pod tym względem jakby jakies opory, przystępy fałszywego wstydu. Rozsądny mąż nie powinien tłumaczyć sobie mylnie tego pozorowego chłodu. W stosunku do rodziny panie te kierują się także poczuciem obowiązku. Lubią oszczędnie i skromnie prowadzić swe gospodarstwo, lecz na miłe przytulne mieszkanie nie kładą szczególnego nacisku. Zresztą nie mają wybitnych talentów w tym kierunku. Wszelkie zagadnienia życiowe traktują poważnie. Wierność, stałość, konserwatyzm to ich główne cechy. Nawet gdy mąż jest wietrznikiem, rzadko kiedy potrafią zdobyć się na stanowczy krok. Wybryki mogą mężowi wybaczyć, lecz zapomnieć ich nie potrafią.

Kto życia seksualnego nie stawia na pierwszym planie, a komu zależy na zżonie solidnej, na domatorce i na wiernej strażniczce domowego ogniska, powinien zdecydować się na pannę z Koziorożca.

Mama Koziorożec jest w rodzinie wspaniałą ostoją stałości, porządku, ładu i regularnego trybu życia. Jej dążeniem będzie zawsze zachowanie stanu posiadania, utrzymania jedności i zgody w rodzinie. Jej myśli będą krążyły zawsze dookoła zabezpieczenia starości swej i męża.

Dzieci z tego znaku są ambitne i obowiązkowe. Nie potrzeba napędzać ich do nauki. Tylko wyjątki odbiegają od tej reguły. Na ogół same garną się do książki. Zdarza się, że dzieci te myślą odrobinę wolniej niż inne. To nie ma większego znaczenia. Ten drobny mankament wyównują dokładnością i pilnością. Z dziećmi tymi należy być cierpliwym, bo łatwo można utracić ich zaufanie.

Nikt nie jest bardziej zacięty, wytrwały i uparty niż Koziorożec. Nikt nie dąży do celu tak konsekwentnie, cierpliwie i nieustępliwie jak on. Dla Koziorożca nie ma zadania zbyt trudnego. Z zaciętą pasją będzie pokonywał przeszkody pięttrzące się na jego drodze. Nie ma dla niego pracy zbyt nudnej, zbyt pospolitej, zbyt brudnej, oczywiście w sensie materialnym, a nie moralnym. Dla Koziorożca bywa obowiązek celem życia.

Jak w bajce La Fontain'a o zającu i o zołwiu Koziorożec dochodzi do celu przed innymi, skupiając uwagę, wysiłek i energię na jednym zagadnieniu. Zależnie od poziomu intelektualnego, może Koziorożec wspiąć się na najwyższe szczyble kariery życiowej. Przy-

kładem mogą być Disraeli, urodzony 21 12 1804 i Lloyd George, urodzony 17 1 1863. Pierwszy miał słońce na granicy Koziorożca i Łuczniaka, a drugi na granicy Koziorożca i Wodnika. Obaj potrafili cierpliwie poczekać na właściwą chwilę, obaj wspinali się powoli, krok za krokiem, po drabinie powodzenia życiowego.

Są to przypadki bardzo ciekawe. Ludzie ze znaku Koziorożca są w życiu trochę sztywni oraz za mało obrotni, ruchliwi, gięcy, aby mogli zrobić większe kariery. Bliskość znaków Łuczniaka względnie Wodnika, nadała wspomnianym dwóm mężom stanu pewną elastyczność, zręczność, rzutność, bez czego kariery ich byłyby nieosiągalne.

Słowa te wydają się pozornie sprzeczne z tym co powiedziano poprzednio, jakoby przed Koziorożcem stały otworem najwyższe kariery. Otoż potencjalnie będzie się Koziorożec w wielu przypadkach nadawał na takie stanowiska, lecz na przeszkodzie swobodnego rozwoju drzemających w nim możliwości będą stały wspomniane ograniczenia charakterologiczne.

Takich przypadków z nad granicy Wodnika lub Łuczniaka mamy w historii więcej. Na przykład Mickiewicz (ur. 24 12), bakteriolog Pasteur (ur. 27 12) oraz wynalazca James Watt, pisarz Alan Poe i malarz Cezanne (urodzeni 19 1). Bliskie sąsiedztwo znaków Wodnika lub Łuczniaka przyczyniło się do złagodzenia ich skostniałej sztywności, jaka cechuje Koziorożca "czystej krwi".

Koziorożec jest intrawertykiem. Życie wewnętrzne gra u niego dużą rolę. Aby w dzisiejszych czasach zrobić karierę, należy w niektórych przypadkach siebie odpowiednio zrekłmować. Trzeba starać się zdobyć popularność wśród ludzi. Niech mówią o mnie dobrze lub źle, byle by tylko mówili - powiedziała jakaś pani, może i nie bez słuszności.

Otoż Koziorożec tego wszystkiego nie potrafi. Rozgłos i afiszowanie się to dla niego coś okropnego, coś czego on nie lubi.

Koziorożec, tak jak i Panna, wspinają się w górę po drabinie życia dzięki swym osobistym kwalifikacjom i zasługom, dzięki uznaniu, jakie zdobyli ciężką, wytrwałą, uczciwą pracą. Inne drogi awansu dla nich nie istnieją.

8 stycznia - 14 stycznia

BARAN

Chęć zdominowania całego otoczenia. Nie dasz nikomu dojść do głosu. Bez przerwy dowodzisz ze masz rację i uważasz, że nigdy się nie mylisz. Najbliższa osoba już nie ma siły walczyć o własne zdanie o własną indywidualność. Szkoda, że nie potrafisz docenić pozytywnych rozstrzygnięć w życiu rodzinnym. W pracy małe przeciwności, ale potrafisz sobie z nimi poradzić, śpiewając. Ważny w tym tygodniu dla Ciebie będzie Byk. Unikaj zatargów z Lwem. Dzień, który będzie miał wpływ na Twoją przyszłość - sobota, liczba ważna 2.

BYK

Interesujące spotkanie towarzyskie, które z reguły łączy sprawy prywatne i służbowe. Niektórzy uważają, że właśnie teraz pragniesz wykozystać sprzyjające prądy, nie licząc się z kosztami. W sercu drobne perturbacje. Chyba najbliższa osoba nie na każdy temat myśli podobnie jak Ty i nie pod wszystkim by się podpisała. W działaniach zawodowych szykuje się duże zmiany. Prawdopodobnie trzeba będzie dostosować się do nowych okoliczności. Bierz pod uwagę wszystkie osoby płci przeciwnej spod znaku Wodnika, unikaj Byka. Dzień miły - piątek, liczba 4.

BLIZNIĘTA

Duże ożywienie i to we wszystkich dziedzinach. A powód? Nadszpedzanie pomysłów, zaangażowanie groznego rodzinnego konfliktu. Cały tydzień miły i sympatyczny. Radosne wiadomości z daleka. Również w pracy wszystko rozwija się w myśl założen. Potrafisz zrećnie chwycić wiatr w swoje żagle i nie przejmujesz się drobnymi niepowodzeniami.

Najważniejsze, że nie jesteś sam. Zawsze możesz liczyć na pomoc przełożonych i najbliższych kolegów. Serdeczny znak Waga. Unikaj Strzelca. Dzień miły - poniedziałek, liczba 8.

RAK

Spory i jałowe dyskusje. Po wielu godzinach powrot do punktu wyjścia. Chciałbyś się pokazać w jak najlepszym świetle, ale rzecz całą gmatwa brak logicznej argumentacji. Marnotrawiony czas ucieka. Nikt go nie zwróci. W pracy interesujące perspektywy. Dlaczego nie chcesz lub nie potrafisz tego wykorzystać? Wołisz tworzyć konflikty, wolisz umacniać legendę o swej dawnej doskonałości. Zawsze możesz liczyć na wyrozumiałość Strzelca, ale nie licz na wsparcie ze strony Wodnika w tym tygodniu. Dzień szczęśliwy - piątek, liczba 5.

LEW

Pole do popisu przed Lwami, obdarzonymi talentami, dyplomaty i negocjatora. Wielki przypływ inwencji w ła godzeniu sporu powasniowanych stron. Niecodzienne wydarzenia w pracy. Nowe frapujące obowiązki. Nie popełniasz błędów! Jesteś precyzyjnie zaprogramowany prawie jak komputer. Uznanie przełożonych. We wszystkich przedsięwzięciach zyczliwie sekunduje Ci Byk. Natomiast nie licz na zyczliwość i zrozumienie ze strony Raków. Uważaj na wszystkie swoje dobra materialne w poniedziałek. Liczba, na którą możesz stawiać, licząc na wygraną - 6.

PANNA

Przedziwne pomysły. Zale i pretensje. A wszystko z powodu drobnych przykrości, nad którymi powinno się szybko przejść do porządku dziennego. Uwaga: W tym tygodniu

Większość typów z tego znaku to typy oszczędne o wymaganiach skromnych. Szczędrą rękę mają Koziorożce tylko dla najbliższej rodziny. Nie lubią oni ryzyka lub hazardu.

Ludzie, o których się mówi, że mają kozłi upór, zazwyczaj są urodzeni w znaku Koziorożca, która to cecha jest charakterystyczna dla wielu osób mających słońce w tym odcinku zodiaku.

URODZENI W ZNAKU KOZIOROŻCA

Adam Mickiewicz	24 grudzień 1798
Pasteur Ludwik, bakteriolog	27 grudzień 1822
Marlene Dietrich, aktorka	27 grudzień 1901
Rudyard Kipling, powieściopisarz	30 grudzień 1865
Wojciech Kossak, malarz	1 styczeń 1857
Mieczysława Cwiklinska	1 styczeń 1880
Izaak Newton, fizyk	4 styczeń 1643
Jan Kepler, astronom	6 styczeń 1771
Elvis Presley, śpiewak	8 styczeń 1935
Kornel Makuszyński, pisarz	9 styczeń 1882
Caterina Valente, śpiewaczka	14 styczeń 1931

Dalszy ciąg
w następnym numerze

w wyniku przedziwnego splotu okoliczności, rozdzwięk i to dosyć niebezpieczne. W działaniach zawodowych duży wysiłek, ale w zasadzie wykorzystujesz każdy pretekst, który usprawiedliwia odłożenie choćby o kilka dni realizację uciążliwych zobowiązań. Sprzyja Ci Lew, ale Panna będzie miała Ci w tym tygodniu ciągle coś za złe. Dzień miły - czwartek, liczba przynosi szczęście - 8.

WAGA

Sympatyczny i zabawny tydzień. Usmiechasz się do wszystkich, ponieważ nie ma takiego zadania, które stawiałoby opór. W rodzinnym domu niespodzianki. Odswieżony nastrój. Wielkie emocje. Poczucie wspólnej więzi. Również w pracy z niebywałą łatwością wysuwasz się na czoło zespołu. Duża satysfakcja. Na horyzoncie duże wyroznienie. Stawiaj w życiu zawodowym i prywatnym na Raka, a jeśli ktoś będzie Ci się sprzeciwiał, bez żadnego uzasadnienia, to na pewno będzie to ktoś spod znaku Panny. Dzień ważny w tym tygodniu - sobota, liczba 5.

SKORPION

Bardzo wysoka temperatura uczuciowa i całkowita bezradność wobec poją wienia się rywala. Tolerancja w zaniku? A więc komplikacje komplikacje. Przyda się rada osoby doświadczonej i roztropnej, aby podtrzymała Cię na duchu i ustrzegła przed podjęciem nieodpowiedzialnych kroków. W pracy duże zmiany. Na tym terenie poruszasz się dużo pewniej. Najlepszy przyjaciel doradca spod znaku Wagi. Skorpion bez zdania, racji, będzie próbował podważyć Twój autorytet. Środa, na pewno na długo zostanie w Twej pamięci, jako dzień dla Ciebie szczęśliwy, liczba 4.

STRZELEC

Wszystko w porządku. Własnie w tym tygodniu trzeba będzie podjąć ważne dla całej rodziny decyzje. Dobre i pozytywne kontakty z przyjaciółmi starej daty. W pracy innowacje. Przetrasowanie. Nowy podział ról. Teraz prawdopodobnie Ty zagrasz pierwsze skrypcy. Szczególna przepowiednia należy się Koziorożcom, uzdolnionym artystycznie, które

Najważniejszy znak Panna. Skorpion kopie pod Tobą dołki, ale wcale nie zawsze sam w nie wpada. Dzień, który powinienes zaplanować, bo zapowiada się miły piątek, liczba, na którą możesz stawiać - 3.

KOZIOROŻEC

Niemal wszystkie Koziorożce pozostały pod wpływem dwóch prądów. Pierwszy skłania do podjęcia zdecydowanych zmian (nieprzeczając, że kierowania się racjami serca?) drugi wskazuje na stabilizację i swego rodzaju duchowy komfort. A co wybierzesz, co przewartościujesz, w znacznej mierze zależy niestety od przypadku. Natomiast w pracy duża aktywność, nieschematyczne inicjatywy. Śmiało decyduj i planuj. Poparcie wysokich autorytetów. Niezawodny znak w tym tygodniu - Waga. Uciekaj przed Strzelcem, ten nie życzy Ci dobrze. Dzień miły - poniedziałek, liczba 4.

WODNIK

Klimat łagodzenia konfliktów. Własnie w tym tygodniu nie jeden Wodnik odegra może istotną rolę w skomplikowanej misji, w charakterze mediatora. Partnerowi nie zawsze to w samą uważę, że wiele czasu i energii poświęcasz bliźnim, ale i tak możesz liczyć na jego wyrozumiałość. W pracy wszystko w porządku. Nic nie można zarzucić, ale Ty wiesz, że stając się do działania, bardziej tworzący. Znak, który pobudza Twoją wyobraźnię - Skorpion. Koziorożec jest w tym tygodniu znakiem, którego powinienes uniknąć. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 5.

RYBY

Niejedną Ryba po częściowo poczuje się, jak w pułapce. Za gubieniem. Niedowartościowanie. Przekonanie, że przesyła Ci Cię pech. Na szczęście, szykuje się zasadniczy zwrot w "krzywej" powodzenia. Nareszcie potrafiś sam zdecydować o swej przyszłości (przy akompaniamencie wielkiego zakochania). W domu atrakcyjne plany, w kacyjne związane z podróżą. W pracy zdwojona aktywność, popisowa forma błyskotliwej dyskusji. Najważniejszą rolę odegra Rak, unikaj osób płci przeciwnej spod znaku Panny. Dzień sympatyczny i miły - środa, liczba

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

PREZENTUJE
**WIELKĄ
WYPRZEDAŻ
SAMOCHODÓW**

przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktos może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonic 964 - 3211 lub do domu o kazdej porze 731 - 0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL. bus (416) 279-3031
Res 625 - 1961

ZNIZKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
na wybrane modele Olbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANOW"
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
● Nowe samochody mają gwarancję na 5 lat lub
80 tys km

UREK PHOTOGRAPHY
proponuje

PIĘKNE KARTY ŚWIĄTECZNE
IMIENINOWE I URODZINOWE
DO NABYCIA

- Cepelia - 139 Roncesvalles Ave
- Pharmakon Pharmacy
313 Roncesvalles Ave ,
- Solarski Pharmacy -
149 Roncesvalles Ave
- Winnipeg Cracovia Trading Co ,
- Montreal "Polka",
tel (514) 489-0396
- U Producenta J Pawlaka
(416) 244 - 8903

T & R

HOUSE RENOVATION

40 High Park Ave # 2001
TEL (416) 769 - 3896

Renowacje malowanie tapetowanie
reperacje i modernizacja piwnic
i strychow oraz inne prace renowacyjne

Prosim

**TOM KOWALSKI
& ROMAN MIRSKI**

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL 762-9523

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł. i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Konta depozytowe	5 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe	5 %	rocznie
<small>(minimalny depozyt \$5,000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)</small>		
3-miesięczne certyfikaty	7 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 %	rocznie
1-roczne certyfikaty	8 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	8 %	rocznie
3-letnie certyfikaty (non-redeemable)	9 %	rocznie
RRSP	7 %	rocznie
Pożyczki personalne	13 %	rocznie
Pożyczki hipoteczne	11 %	rocznie
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	13 1/2 %	rocznie
Line of credit	13 1/2 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej
nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EUREKA

Szafki kuchenne, importowane z
Polski, drzwi i szuflady z litego
drewna sosnowego 11 roznych
szafek ok 30 stop, cena \$ 1147
Toronto, 5178 Dundas W,
TEL 233 - 9211

213-224

COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
INCOME TAX SERVICES

ANDRZEJ SZCZERBA
TEL. 762 - 5891

Fachowo i solidnie
księgowosc i rachunkowosc dla malych
przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy do Income Tax

217 239

POLAK, wdowiec lat 52, bez nałogow,
kulturalny pozna samotną, sympatyczną
panią mieszkankę Kanady
F S P O Box 258, Queenston, L0S 1L0
Ontario

220-230

**ECHO OJCZYZNY
TV**

wyswietlany kazdej soboty o 11 rano na City TV
(kanał 57, kabel 7)

Producent **KAROLA KESIK**

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO, Ont M6R 2K9
Bus tel 537 - 6450

**BIURO
MIĘDZYNARODOWE
SAMOTNYCH**

Samotnosc jest przykra Pozwolicie Panie i Panowie abysmy mogli byc waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

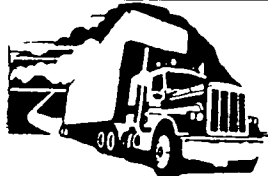
207 219

SUNSHINE

Samotnosc, potrzeba kogos
bliskiego, brak czasu!
Wiele pan i panow jest w podobnej sytuacji Pozwól sobie pomoc w znalezieniu szczęścia, składając ofertę w naszym biurze Piszcie po najnowszy fotokatalog (ponad 200 ofert głównie z Polski, również z Kanady i Angli) oraz informator załączający dolarów 3

Adres Box 339 Station D,
Scarborough, Ont M1R 5B8

**Wojtek
Grabowski**

ekskluzywny zakład blacharsko lakierniczy

"TEN AUTO BODY"

oferuje naprawy pokolizyjne,
lakierowanie i spawanie
oraz

specjalizuje się w naprawie "traków".

ZAPRASZAMY!

Tel.: (416) 259 - 2391

144-16th Street, Toronto, Ont. M8V 3K1

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1 00 do 2 00 pp ze stacji CHWO
1250 w Oakville
Program muzyki i piosenki z uwzględnieniem Kobiet
w ognisku domowym Teleton 691 8789

Program telewizyjny **TELE-POLONICA** w Montrealu i okolicy
kanał 24

CF CABLE TV niedziela 18:00, sroda 11:00 sobota 21.30
VIDEOTRON niedziela 17.30 wtorek 10:30 i 24:00 sroda 18.30

Korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que
H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR fala FM 98.7 Kitchener
Koncert zyczen polskie piosenki i prelekcja ks Kornehana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FALA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St West
mount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziele od godz 5 30 6 30 wiecz Na fali 620 AM CFCL
Timmins Pawel Rycaj 340 Ross E Tel (705) 264 8765

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD FM fala 94 Polski program radiowy
w Thunder Bay

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz 1-2 po poł Fala
1270 Buffalo Tel 892-4267

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomosci tygodniowe kronika
religijna pogadanka medyczna zgadula muzyczna z nagrodami
w niedziele od godz 17 30 do 19
Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2 30 do 3 30 CJVB fala 1470 Wiadomosci
z Polski Kanady i swiata komentarze wywiady ogłoszenia i
komunikaty polonijne koncerty zyczen oraz ogłoszenia handlowe
we Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan L' Vancouver
B C V2P 6E3 Tel (604) 327-6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Srody - 8 30 pm, czwartki - 9 30 pm, soboty - 2 00 pm
W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz piątki 9 30 i soboty 3 30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomosci
z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych dotyczących
Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100
w godz od 10 30 do 11 30 rano
Program prowadzi **KAROLINA KESIK**
W programie koncert zyczen, wiadomosci polonijne i z Polski
interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

SPORT

WIADOMOŚCI

* Zupelnie nieoczekiwanie zakonczyly sie hokejowe mistrzostwa swiata juniorow ktore odbyly sie w Czechoslowacji. W ostatnim dniu turnieju podczas meczu druzyzny Kanady i ZSRR doszlo pod koniec drugiej trzeciej spotkania do incydentu w ktorym na lod wyjechali wszyscy zawodnicy obu druzyzn i rozpoczely walke wręcz. Władze Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie ukaraly obie druzyzny wykluczeniem z turnieju. Do chwili przerwy meczu Kanadyjczycy prowadzili 4:2. Zwyciestwo roznicą pięciu bramek dawalo im złoty medal. Drużyna ZSRR nie miała szans na miejsce w pierwszej trojce. Jak oswiadczył trener Kanadyjczykow Bert Templeton wydarzenie spowodowal trener druzyzny ZSRR Wladimir Wasiljew który otwierając wejście umozliwil swoim zawodnikom wjazd na lodowisko i udział w bojuce. Dopiero na to zareagowali Kanadyjczycy i wyjechali z boksu.

W ostatnim dniu turnieju udanie za prezentowala sie drużyna z Polski ktora pokonala Szwajcarię 8:3. Bylo to jedyné zwyciestwo Polakow ktorzy na mistrzostwach ponosili wysokie porazki.

FINALOWA TABELA MISTRZOSTW

	pkt	bramki
1 Finlandia	11	45:23
2 Czechoslowacja	10	36:23
3 Szwecja	9	45:11
4 USA	8	42:30
5 Polska	2	21:80
6 Szwajcaria	0	15:62

Kanada i ZSRR zdyskwalifikowane

* Dorota i Malgorzata Tialka Morgore zawodniczki polskiego pochodzenia jezdzące aktualnie w barwach Francji występują w narciarskim Pucharze Swiata. Siostry przede wszystkim startują w slalomie specjalnym ktora to konkurencja jest ich najmocniejszą stroną. 4 stycznia w Mariborze (Jugoslawia) w slalomie specjalnym Malgorzata byla osma z czasem 1:25:57, a Dorota dziewiata z czasem 1:25:65. Wygrala malo znana

Camilla Nilsson ze Szwecji wynikiem 1:23:59. W klasyfikacji slalomu specjalnego Pucharu Swiata Malgorzata Morgore znajduje się na 10 pozycji z 30 punktami. Dorota jest w drugiej dziesiątce zawodniczek. Jej slabsza forma tłumaczona jest przewlekłą chorobą układu pokarmowego.

* W lidze włoskiej zespól Zbigniewa Bonka AS Roma zremisowal na wyjeździe z Sampdorią 0:0 i zajmuje w tabeli I ligi piątą pozycję ze stratą 4 punktów do prowadzącego Interu (20 pkt). W lidze portugalskiej doszlo w Lizbonie do spotkania na szczycie gdzie miejscowa Benfica pokonala klub Josefa Mlynarczyka FC Porto 3:1.

* W rozgrywkach piłkarskich w kraju trwa przerwa zimowa urozmaicana zmianami trenerow w klubach I ligowych. Lecha Poznan opuscil Włodzimierz Jakubowski udając się do Stali Mielec. Jego miejsce zajął Bronisław Waligora dotychczas pracujący w Widzewie. Waligore zastapil Orest Lenczyk z Gornika Zabrze do II ligowego Hutnika Krakow odszedl Leslaw Cmiakiewicz.

* Wszelkie zmiany przynależności klubowej wzbudzają w Polsce duże zainteresowanie. Niemal zawsze chcących zmienić klub zawodników nazywa się amatorami łatwych zarobków. 10 grudnia przewodniczący GKKFiT (jak podaje Przegląd Sportowy) oglosil decyzję nr 19 ktora mowi iż od 15 grudnia 1986 roku do 10 października 1988 roku wstrzymuje się do konywania zmian przynależności klubowej zawodników w dyscyplinach olimpijskich.

I w ten oto prosty sposób rozwiązano problem transferow na okres półtora roku. Ciekawe co na to sportowcy.

* W USA przebywala kadra koszykarzy polskich ktorzy rozegrali dziesięć spotkań. Oto komplet wyników:

z Hartwick College 92:73 z Albright College 86:70 z Central Connecticut State 90:69 z University of Wisconsin 74:85 z University of Colorado 84:90 z College of Southern Idaho 97:99 z University of South California 83:73 z Texas Tech University 75:80 z College Trinity Valley 88:85.

Od druzyzny odlaczyl się w USA Waldemar Sender zawodnik wroclawskiego Slaska ktory poprosil o azyl polityczny.

* Grzegorz Filipowski jedyny polski łyżwiarz figurowy cierpi na poważną kontuzję naderwanie mięśnia krawieckiego przy kości biodrowej co dalsze starty w tym sezonie stawia pod znakiem zapytania. Filipowski przebywa wraz ze swoją trenerką Barbarą Kossowską praktycznie non stop w USA rzadko jezdzi do Polski. Mieszkają w mieście Richmond gdzie Barbara Kossowska pracuje jako trenerka łyżwiarstwa. Jej rodzice są stałymi mieszkańcami USA.

* Reprezentacja olimpijska Kanady w lutym tego roku rozegra w Polsce trzy spotkania z I reprezentacją. Będzie to pierwsza wizyta hokeistów kanadyjskich od 1931 roku kiedy rozegrano w Krynicy hokejowe mistrzostwo swiata.

* Zamach na Maradone 4 grudnia Diego Maradona wraz ze znajdującą

się w zaawansowanej ciąży narzeczoną Claudią Villafanaes wracali samochodem z kolacji do swej posiadłości pod Neapolem. W pewnym momencie zrownało się z nimi auto z ktorego padly strzaly. Na szczescie kule trafily w tylne siedzenie i argentyńska para nie odniosla obrazen. Claudię natychmiast odtransportowano do szpitala, a Diego zapowiedzial rychlo zerwanie kontraktu z SSC Napoli. Mowi się ze w związku z tym szybciej zostanie sfinalizowane przejście Maradony do Bayernu Monachium.

Wobec zaistniałego incydentu najlepszy w roku 1986 sportowiec swiata ujawnil ze nie byl to pierwszy zamach

na jego osobę. Podobna historia zdarzyła się już przed dwoma miesiącami, jednak dla dobra sprawy by nie wywoływać paniki, trzymano to wówczas w tajemnicy. Sledztwo w toku.

* Eliminacje mistrzostw Europy: Cypr - Grecja 2:4, Cypr - Holandia 0:2.

TABELA

	pkt	bramki
1 Holandia	5:1	3:0
2 Grecja	4:2	7:5
3 Polska	3:1	2:1
4 Węgry	0:4	1:3
5 Cypr	0:6	2:6

Zespól Polski nigdy nie przebrnął przez rundę eliminacyjną mistrzostw Europy

I mistrzostwa

Polska Hiszpania 2:4
Hiszpania Polska 3:0

II mistrzostwa
Polska Irlandia Półn 0:2
Irlandia Półn Polska 2:0

III mistrzostwa
Polska Luksemburg 4:0
Francja Polska 2:1
Luksemburg Polska 0:0
Polska Belgia 3:1
Polska Francja 1:4
Belgia Polska 2:4

IV mistrzostwa
Polska Albania 3:0
Polska Turcja 5:1
Polska RFN 1:3
RFN Polska 0:0
Turcja Polska 1:0

V mistrzostwa
Finlandia Polska 1:2
Polska Finlandia 3:0
Włochy Polska 0:0
Polska Holandia 4:1
Holandia Polska 3:0
Polska Włochy 0:0

VI mistrzostwa
Islandia Polska 0:2
Polska Szwajcaria 2:0
NRD Polska 2:1
Polska Holandia 2:0
Szwajcaria Polska 0:2
Polska NRD 1:1
Polska Islandia 2:0
Holandia Polska 1:1

VII mistrzostwa
Finlandia Polska 2:3
Portugalia Polska 2:1
Polska Finlandia 1:1
Polska ZSRR 1:1
ZSRR Polska 2:0
Polska Portugalia 0:1

DOTYCHCZASOWE WYNIKI POLSKI W RAMACH MISTRZOSTW EUROPY

ARTEX INTERNATIONAL
prezentuje program pt
W CO SIĘ BAWIĆ
w którym
25 LAT
pracy artystycznej obchodzi
WOJCIECH MŁYNARSKI

PONAJTO WYSTĄPIĄ
ADRIANNA GODLEWSKA

JERZY DERFEL — piosenkarka — fortepian

TORONTO — Sobota, 17 stycznia — godz. 8 wiecz.
Niedziela, 18 stycznia — godz. 3 po poł i 7 wiecz.
AUDYTORIUM WEST TORONTO SECONDARY SCHOOL

330 Lansdowne Ave (na płu od College)
Przedsiębiorca

SOLARSKI PHARMACY, 149 Roncesvalles Ave.

Informacje i zamówienia 833-0640

OTTAWA — Poniedziałek, 19 stycznia — godz. 8 wiecz.

OTTAWA TECHNICAL HIGH SCHOOL

440 Albert St

Przedsiębiorca i informacje

NELSON TRAVEL — 235-5228

MONTREAL — Wtorek 20 stycznia — godz. 8 wiecz

WESTMOUNT HIGH SCHOOL

4350 — St. Catherine St West

Przedsiębiorca

TATRA TRAVEL, 3628 St. Laurent Blvd. — 849-3451

METRO TRAVEL, 5921 LaSalle St. — 761-5878

POLKA DELI, 3561 Belair — 727-2311

Inf i zamówienia Z. ZUROWSKA — 766-9747

Sroda 21 stycznia 1987 REGINA

Czwartek 22 stycznia 1987 WINNIPEG

Piątek 23 stycznia 1987 CALGARY

Sobota 24 stycznia 1987 EDMONTON

Niedziela 25 stycznia 1987 VANCOUVER

“CZYM SKORUPKA ZA MŁODU”

Przekaz dziecku dobry nawyk oszczędzania

Pytaj o Konta Dziecięce we wszystkich Oddziałach Credit Union sw Stanisława i sw. Kazimierza

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

12 Denison Ave
tel 863 0996

2987 Bloor St W
tel 236 1225

4260 Cawthra Rd
tel 848 4303

POLSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE
W TORONTO
uprzejmie zaprasza na koncert kolęd w wykonaniu
choru ARS ANTIQUA
i Zespołu Instrumentalnego TOWARZYSTWA
oraz choru Katedry Prawosławnej
Chrystusa Zbawiciela

Koncert odbędzie się w PIĄTEK, 9 STYCZNIA
1987 roku, w sali Stowarzyszenia Polskich Kombatan-
tów, 206 Beverley Str Toronto
Początek o godz. 8 wieczorem
Wstęp 5 dolarów

POLISH CANADIAN
ACTION GROUP
prezentuje
Wystawę

TORONTO
12, 13 i 14 stycznia '87
Credit Union
Roncesvalles Ave

W godzinach od 4 do 10 wieczorem

NIEPOKORNYCH

Obrazy zostały wypożyczone od prywatnego kolekcjonera

Na Święta Bożego Narodzenia
OWOCE CYTRUSOWE
najlepiej wyslij przez

 POLIMEX

PACZKI DO POLSKI
2053 Dundas St W, Toronto, Ont
M6R 1W8 Tel 537-7914
1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont
Tel 624-1965

 Oficjalny przedstawiciel

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE
• OWOCE CYTRUSOWE • SAMOCHODY
• GOTOWKA DO RĄK • LEKI • BONY
• KONTA

POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma wysyłkowa z Toronto Skorzystaj z jej usług

ADVANCE REAL ESTATE LTD PO BLIŻSZE INFORMACJE DZWOŃC
Biuro 534-9246 Dom 769-5394

 DANUTA KOTAPKI
Transakcji kupna i sprzedaży nieruchomości dokonasz łatwo i w miłej atmosferze korzystając z fachowej obsługi

DO SPRZEDANIA
Jane Sheppard duży 3 poziomowy skrajny townhouse Cały murowany w idealnym stanie 4 sypialnie prywatny zajazd i garaż Bardzo dobra lokalizacja. Możliwość wynajmowania w całości lub na pokoje Świetna inwestycja
Albion / Weston murowany townhouse bardzo dobrze utrzymany 3 sypialnie prywatny zajazd i garaż
Mississauga Cawthra Rathburn murowany wolnostojący piętrowy dom Prawie nowy 3 sypialnie 2 łazienki garaż prywatny zajazd spokojna ładna ulica

Mississauga Dundas / Hurontario murowany bungalow bardzo ładnie utrzymany 3 sypialnie 2 łazienki wykończony basen z oddzielnym wejściem Centralna klimatyzacja Garaż i prywatny zajazd Dom ten można oglądać w sobotę 10 stycznia i w niedzielę 11 stycznia w godzinach od 1 00 do 4 00 po południu z okazji Open house na który serdecznie zaprasza Danuta Kotapka do której proszę dzwonić po bliższe informacje w sprawie lokalizacji

**ZAPROSZENIA I UBEZPIECZENIA
DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
ZAŁATWICIE PAŃSTWO NAJKORZYSTNIEJ**

 SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES

Po bliższe informacje proszę dzwonić **532-3042**

331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8
Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa, paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe — tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

 PACZKI do POLSKI

Enterprises Ltd
121 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont M6R-2K9 TEL 531-8786

UWAGA!

Paczki lotnicze (4 - 14 dni) już od 4 90 za kg
Nie pobieramy dodatkowych dopłat do naszych cen na wysyłkę paczek LOTNICZYCH i MORSKICH.
Na życzenie odbieramy paczki z domu i pakujemy

Na życzenie wysyłamy nasz nowy 1986-1987 katalog zawierający "Paczki do wyboru"

Firma będzie zamknięta od 23 grudnia do 4 stycznia 87

Wszystko można załatwić listownie lub telefonicznie (416) 531-8786
Pomoczą grono zadowolonych klientów - skorzystaj z naszego skomputeryzowanego serwisu

PRZEZ WIŚLĘ DO KRAJU

 PARCEL SERVICE

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
Tel 534-9864

PACZKI DO POLSKI
LOTNICZE dostawa do 3 tygodni
MORSKIE dostawa do 3 miesięcy

OWOCE CYTRUSOWE,
ZYWNOŚĆ, ARTYKUŁY GOSPODARCZE,
KWIATY, LEKARSTWA

Przedstawiciele w Burlington, Ont
BIG WIN CENTRE, 760 Brant Str.
BOGDAN I STANISŁAWA ADAMCZYK
TEL. 639-7547

WIŚLA PARCEL SERVICE SKŁADA
WSZYSTKIM SWOIM KLIENTOM
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
NOWOROCZNE

210-220

UNISEX HAIRSTYLING
POLECAM

- DOBRE STRYZENIA
- Trwałą ondulację (Foam perm prod niemieckiej)
- Farbowanie włosów (farba prod niemieckiej) ORAZ
- Farbowanie brwi i rzęs

"THE FAMILY SHOP"
Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave, Toronto Ont M6R 2M6
TEL Bus 535-1677, Res 252-9069

MAX CARPET CLEANING
Czyszczenie dywanów i mebli tapicerskich
«JNIZSZE CENY!»
PEŁNE GWARANCJE!

TEL. 255-0350
(dzwonie najlepiej po 8 pm)

192-203

FIRMA PRZEWOZOWA JANOSIK

Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na Stefana Batorego
Telefon Toronto - 247-0817
UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN

DOUBLE R TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIEZAROWYCH
KATEGORIA A i D

- Ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
- Nauka od podstaw wraz z możliwością wygodnych spłat

Registered & Approved as a Private Vocational School
2095 WESTON RD (S of 401) **244-2725**

 BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach
Prosimy dzwonić
Alec Murray Real Estate Co. Ltd
(416) 639-8004 - czynny całą dobę
TEL. domowy (416) 332-8119

 Alana's Flowers

290 The West Mall Etobicoke M9C 1C6
tel 626-6366

Artystycznie ułożone bukiety z kwiatów na wszystkie okoliczności
Kwiaty świeże na okazje weselne lub pogrzebowe, sztuczne wieniec cmentarne
Bezpośrednia dostawa na terenie miasta Toronto
Kwiaciarnia otwarta 7 dni w tygodniu
Karty kredytowe mile widziane

PHOTO GLINSKI

Wszelkiego rodzaju usługi fotograficzne

252-9934

PRZYJDŹ
Z TYM OGŁOSZENIEM
DOSTANIESZ 30%
ZNIŻKI

Parcel Service HAMILTON
151 Queen St N, Suite 2501
L8R 2V7, Tel 522-2777

- Tanie ubezpieczenia dla wizytujących (od \$95 za 3 miesiące)
- Paczki morskie
- Paczki lotnicze
- Owoce cytrusowe i paczki świąteczne

Campanale
REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO i SPRZEDAŻ wszelkiego rodzaju nieruchomości na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostatni termin wtorek godz 3 00

OPIEKUNKA do 3-letniego chłopca potrzebna Etobicoke tel 621-0363

PANI poszukuje pracy najchętniej w okolicy Mississauga tel 625-4989

PILNIE potrzebna pani do opieki nad roczną dziewczynką Islington/Bloor tel 233-6746

POTRZEBNI kierowcy z własnymi samochodami do rozwiezienia przesyłek po Toronto tel 638-7066

MAŁŻENSTWO ped podejmie pracę w zakresie opieki nad dziećmi osobami starszymi gospodarstwa domowego oraz prac ogrodnic z prawem jazdy i innych prac Tel (604) 526-0479

NAUCZĘ Twoje dziecko mówić i pisać poprawnie po polsku gdy Ty nie masz na to czasu nawet bez płatne. Szczegóły do uzgodnienia Tel 272-1899 cały dzien (Mississauga)

SPRZĄTAM mieszkania lub zaopiekuję się dzieckiem okolicie Brampton tel 453-5396

POTRZEBNA osoba do opieki nad dziećmi 3 i 4 latka na 31 grudnia na noc sylwestrową. Warunki do omówienia Tel 620-9960

POTRZEBNA opiekunka do dziecka Toronto okolicie Scarlett Rd i Eglinton tel 246-0117

OPIEKUNKA do dziecka potrzebna od 1 lutego może być na wycieczkę Tel 255-7218

MŁODSZA pani do opieki nad 4-miesięcznym chłopcem na miejscu na 3 popołudnia w tygodniu. Pożądane pewne doświadczenie w opiece nad małymi dziećmi Tel Toronto 651 7665

DOCHODZĄCA (lub nie) opiekunka do rocznego dziecka potrzebna okolicie Roncesvalles tel 534-9821

MAID part Time or Full Hotel Toronto tel 273-9500

28-letnia Polka stała pobyć podejmie pracę w restauracji lub inne propozycje Toronto tel 438-7324 prosic Malgorzate

SAMOTNY poszukuje odpowiedzialnej pani do opieki nad dziećmi 8 i 11 lat od godz 2 po poł do 9 wiecz Toronto tel 249-9791

BABY SITTER wanted for six years old baby \$40 a week tel 665-6412

KORPUSY z matematyki i programowania komputerów w języku polskim i angielskim T.F.L. 635 5768

POTRZEBNA kobieta do lekkich prac domowych okolicie Bathurst i Steeles Tel 665 3615

DOSWIADZONA kobieta przyjmie sprzątanie T.F.L. 534-8361

ELEKTRYK z dużym doświadczeniem w instalacjach i urządzeniach elektrycznych silno i słabo prądowych oraz w naprawie i remontach urządzeń gospodarstwa domowego i ogrzewania elektr. poszukuje pracy tel 749 7728

SZYJĘ firany i zasłony z powierzonego materiału Toronto tel 273 4482

ENERGICZNA pani poszukuje pracy w tygodniu w godzinach popołudniowych i w weekendy (over time) Tel 766 3774

POTRZEBNA pani do opieki nad starszą chorą osobą Toronto tel 633 1727

PANI podejmie każdą pracę najchętniej w okolicy Mississauga Toronto tel 625-4989

POTRZEBNA krawcowa tel 751 9343

MŁODA dyplomowana pielęgniarka zaopiekuje się starszą osobą lub dzieckiem tel 259-8952

ZAPROSZENIA i ubezpieczenia dla osób odwiedzających

AGENCJA kolportująca i reklamująca obrazy szuka pracowników. Natychmiastowy gwarantowany w okresie treningu zarobek. Znajomość angielskiego wymagana Tel 691 3105

KOBIETA poszukuje pracy. Może być sprzątanie lub praca fabryczna Tel 267 9189

ENERGICZNA Polka poszukuje pracy. Posiada doświadczenie w sprzątaniu domów w opiece nad dziećmi i chorymi. Przyjmuje pracę w Toronto. Grimsby lub w okolicy Tel (1) 945-5894

PODEJMA się opieki nad dzieckiem w okolicy Dundas-Hurontario Mississauga Tel 896-1064

PODEJMIĘ każdą pracę na weekendy T.F.L. 588-4416 w g 7 4 po poł

POTRZEBNA opiekunka do 2-letniej dziewczynki dochodząca okolicie Don Mills i Lawrence T.F.L. 443-9048

SZUKAM pracownika budowlanego Tel 881-6208

THORNHILL
SUZUKI 4WD

POSZUKUJE POWAZNYCH NABYWCOW DO KUPNA

1. SUZUKI FORSA
● Najbardziej ekonomiczny samochód na rynku

2. SUZUKI SAMURAI
● Najtanszy 4WD Jeep w Kanadzie

Po dalsze informacje proszę dzwonić
KRIS KRZEMINSKI 733-1717
7756 Yonge Street, Thornhill

UMEBLOWANY pokój wynajmę niepalącej osobie okolicie Bloor/Keele tel 769 5859

POKOJ z uzywalnoscia kuchni i lazienki do wynajęcia Toronto tel 536-3098 po 4 po poł

MŁODE małżeństwo z 3-letnim chłopcem poszukuje 2-sypialniowego mieszkania Tel 267 9189

SZUKAM partnera lub partnerki z niewielkim wkładem finansowym z dobrą znajomością języka angielskiego do założenia wspólnego interesu T.F.L. 625-3539

NIEMAL nowe king size water bed komplet sprzedam tania TEL Toronto 447-0886

DO WYNAJĘCIA townhouse 4-sypialniowy z garażem okolicie Dundas i Hurontario tel 897 0621

SPRZEDAM piękny, jednorodzinny dom w Krakowie Srodmieściu Vancouver (604) 984-7534

10 najpopularniejszych polskich koled na fortepian w łatwym układzie w opracowaniu Anny Pacanowskiej Jana Wyzutego w zbiorze teksty koled i wiersze Boguszewskiego do nabycia w aptece Solarskiego w Toronto

DENTYSTYCZNE PROTEZY

URSZULA L BAUMAN, D T
4 WALL AVE TORONTO (HWY 401 i WESTON RD)
przyjmuje codzienne i w soboty WIZYTY DOMOWE
TEL (416) 245 - 7168

DR WOJCIECH FILIPOWICZ

z długoletnią praktyką w zakresie akupunktury chińskiej u dzieci i dorosłych oraz doświadczeniem zdobytym w **AKADEMII MEDYCYNY TRADYCYJNEJ W PEKINIE** ma przyjemność zawiadomic o otwarciu **ACUPUNCTURE CLINIC MISSISSAUGA,**
3460 Cawthra Rd L5A 2X7
TEL. 270 - 9621

Dr Elzbieta SZULC
FAMILY PHYSICIAN
zawiadama o otwarciu gabinetu lekarskiego
9780 BRAMALEA RD North, Suite 308
BRAMPTON-BRAMALEA
TEL 792 - 2906

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
młoda polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre 2 Jane St suite 203
TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St. Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd.
(naprzeciw kościoła sw. Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452

Własciciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Ziola Zakonnika ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaz biletow

Tower REALTY LTD

METRO TORONTO SPRZEDAŻ-KUPNO, WYNAJEM DOMÓW, INTERESÓW I APARTAMENTÓW.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych.

Dufferin St Rogers Rd 4-sypialniowe bungalow z prywatnym jazdem High Park trzy łazienki trzy kuchnie 4-piętrowy dom z osobnymi wejściami do wynajmowania Tylko \$ 209 900
St Clair Oakwood Bungalow z wykończoną piwnicą Cena \$ 139 900
Christie St 1 sypialniowy apartament \$ 71 900
Duży obszar ziemi w okolicy Peterborough przystępna cena

KAMIL KOWALCZYK
Biuro 536 - 5000 Dom 690 - 4182
24-godzinny serwis

R CHOLKAN & CO LIMITED • REALTOR
REAL ESTATE APPRAISALS MORTGAGES INVESTMENTS
2336 BLOOR STREET WEST TORONTO ONTARIO M6S 1P3 (416) 763 5555

Centralne Etobicoke - 2-sypialniowy apartament, duza kuchnia i balkon, cichy i czysty budynek, \$ 74,900
Centrum High Park - 4-sypialniowy, dochodowy dom, 2 mieszkania, jedno do objęcia od zaraz 4 łazienki, sauna 2 garze, dom odnowiony, w idealnym stanie, \$ 259 000

ELZBIETA KAUPE

RE/MAX
M Sc, Mech Eng Sales representative
Bohdan (Bob) SZEWCZYK
4195 dundas street west toronto ontario M8X 1Y4 bus 231-0600
res.: 247 - 4437

- Wright Ave licencjonowany dom z pokojami do wynajęcia 12 pokoi 9 sypialni 2 łazienki
- Coonstata inn Mississauga Townhouse 4-sypialniowy świezo odnowiony bardzo dobra cena!

HIGH PARK Realtor
Real Estate Ltd
217 RONCESVALLES AVE. TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r. firma 40 agentów poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy i interesy, 3-dniowe, komputerowe wyprzedzenie w informacji gwarantuje najlepsze okazje.
Proszę dzwonić całą dobę 532 - 4441

IRENA STOCKI
Biuro 745 - 2300 Dom: 793 - 5902

przedstawicielka firmy RE/MAX West Realty Inc
ZAPEWNIAM
● sprzedaz kazdej nieruchomości w najkrótszym czasie, za najlepszą cenę,
● kupno odpowiedniej nieruchomości zgodnie z życzeniami klienta
FACHOWO I SOLIDNIE!
POLECA

- Willowdale duży 4-sypialniowy townhouse, piękne parkiety, wykończona piwnica, doskonały kompleks w pobliżu Fairview Mall
- Brampton samodzielny, 3-sypialniowy dom z garażem i duza działka

Jeśli myślisz o sprzedaży lub kupnie domu w przyszłym roku zadzwoń już teraz po potrzebne informacje!

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadama o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828 - 0038

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy 190 FERN AVENUE naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10 - 13
ODBYWA TEZ WIZYTY DOMOWE

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481 - 1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność oglosic otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9
TEL 425 - 4114
(przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital

Dr. Krystyna SALACH-MARKIEWICZ
"Family physician" uprzejmie zawiadama o otwarciu praktyki lekarskiej
Porady ginekologiczne, pediatryczne i ogólne
od poniedz do piątku 10 - 18, soboty 10 - 13
2333 Dundas Str W Suite 410
TEL 588 - 5929

Dr V.T. BLOK GŁOWCZYNSKA, M A O D OPTOMETRYSTKA
2391 A Bloor St W (Jane Subway)
TEL 766 - 5580

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska Protocownia Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave, TORONTO (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

DR WOJCIECH FILIPOWICZ
z długoletnią praktyką w zakresie akupunktury chińskiej u dzieci i dorosłych oraz doświadczeniem zdobytym w **AKADEMII MEDYCYNY TRADYCYJNEJ W PEKINIE** ma przyjemność zawiadomic o otwarciu **ACUPUNCTURE CLINIC MISSISSAUGA,**
3460 Cawthra Rd L5A 2X7
TEL. 270 - 9621

Dr Elzbieta SZULC
FAMILY PHYSICIAN
zawiadama o otwarciu gabinetu lekarskiego
9780 BRAMALEA RD North, Suite 308
BRAMPTON-BRAMALEA
TEL 792 - 2906

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
młoda polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre 2 Jane St suite 203
TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St. Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd.
(naprzeciw kościoła sw. Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452

Własciciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Ziola Zakonnika ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaz biletow

<p>ONTARIO BREAD Co.Ltd. 178 Ossington Ave Toronto TEL 532 - 4929</p> <p>NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEZY CHLEB DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH W TORONTO I W ONTARIO</p> <p>Nowy punkt sprzedazy Eden bridge italian bakery EDEN BRIDGE PLAZA 25 Fontenay Cr</p>	<p>AB VIDEO - LUX Profesjonalne video, ceny amatorskie, wszystkie okazje i systemy Rowniez Insurance Claims, koncowy montaz w studio</p> <p>Efekty Powitana z lotniska \$ 26 Wesela od \$ 200 TEL (416) 278 - 5684 Spoza Toronto do 250 km</p>	<p>U - SAVE MILK 1550 Bloor St West New Dundast and Bloor West otwarty od 8 a m - 11 p m 7 dni w tygodniu SPRZEDAJEMY polskie pieczywo Open-Window, importowane kielbasy, sery, papierosy i inne artykuły CHINCYK MOWI PO POLSKU! 214-226</p>	<p>SAVE-O-WAY BIURO PODROZY I PACZKI DO POLSKI Po rezerwacji i informacji proszę dzwonic (416) 532 - 3042, 532-3794 OVERSEAS SERVICES 331 Roncesvalles Ave , Toronto</p>	
<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIESCIE SWIEZY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL. 368 - 4235</p>	<p>OPIEKA NAD GROBAMI W POLSCE Odzyskasz spokoj, powierzając nam, za niewielką opłatą, opiekę nad grobem swoich blis- kich w Polsce Informacje 762 - 0591</p>	<p>ROWLAND MERCURY FORD POZYCZKA 9 9 % KLIMATYZACJA BEZPŁATNA w niektórych modelach samochodów Dalsze informacje TERESA BEDNAREK Toronto, 1800 O'Connor Dr TEL 759 - 4422</p>	<p>MIRAPOL Air Transit Co TORONTO - MONTREAL - TORONTO Kazdego wtorku i piatku Superluksusowy minibus Rezerwacje odlotow, pomoc w odprawie bagazy Sezonowa obnizka kosztow TELEFONUJ Tadeusz 275-7747 i 239-9411</p>	
<p>HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave. Toronto TEL 531 - 4647</p> <p>Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę</p>	<p>APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawę lodówek pralek su- szarek pieców elektrycznych i automa- tycznych zmywarek do naczyń • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu • Dzwonic całą dobę TEL TORONTO 261 - 7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany</p>	<p>CANADA'S LARGEST FORD CAR DEALER TOTAL FORD • Duży wybór używanych samochodów • Dogodne pożyczki • Samochody dostawcze i mikrobuse • Otwarte w każdą sobotę oraz dwie niedziele w miesiącu • Specjalne ogłoszenia w Toronto Star DALSZE INFORMACJE ROMAN GORSKI TEL (416) 781 - 5531 2401 DUFFERIN STREET (100 m na północ od Eglinton)</p>	<p> dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY • Pielegnacja twarzy rąk i stóp • Usuwanie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakościowa kosmetyka • Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie 2198 Bloor St W TFI 766 - 1867</p>	
<p>TANIO, TANIEJ, NAJTANIEJ! KOMIS - CHANCE TEL 533 - 0751 305 Roncesvalles Ave., Toronto, ONT M6R 2M6</p> <p>Szansa kupna i sprzedazy nowej lub używanej odzieży dla kazdego Wysyłamy paczki do Polski odzieżowe, owocowe i inne Gwarantowane doręczenie DUŻA OSZCZĘDNOŚĆ</p> <p>Towary u nas zakupione i wysłane przez nas do kraju bez podatku prowincjonalnego!</p>	<p>Superior Sausage Co. 1004 DUNDAS ST W TEL 531 - 8422 KONKURENCYJNE CENY!</p> <p>WĘDZONE NA MIEJSCU SYNNE NA CAŁE TORONTO ONTARIO POLSKIE KIELBASY Szyunki kabanosy wędliny mięsa rozne delikatesy</p>	<p>CARCARE Co Gasoline Service Station</p> <p>Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi 560 Evans Ave (rejon 427 i Brown Linn) TEL 255 - 3245</p>	<p>SAFETY AUTO REPAIRS WIESŁAW SOKOŁOWSKI 3005 Bloor St w , Etobicoke TEL 231 - 6996</p> <p>Swiadczy my usługi w zakresie mechaniki samochodowej wszystkich marek oraz wydajemy zaświadczenia potrzebne do rejestracji samochodów SZYBKO I SOLIDNIE</p>	<p>STRANDS HAIR UNISEX BRAMPTON ZAPRASZAMY wszystkich do nowo otwartego Salonu Fryzjerskiego Grazyny KMIĘCIK, która posiada 10-letnią praktykę w Polsce i 5-letnią w Kanadzie W listopadzie oferujemy ZNIŻKĘ 50% na trwałą, oraz 30% na kolor i pasemka Wszystkie ceny bardzo dostępne 78 Queen Str West, Brampton TEL 457 - 3299</p>
<p>COPERNICUS MEAT PRODUCTS 79 Roncesvalles Ave TEL 536 - 4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrojone na zyczenie Szyunki boczek balerony kiel- basy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesow ogorki kiszone kapustę z beczki śledzie pierogi T S PAKULSKI</p>	<p>M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do kazdego sklepu w Toronto Wyrabiamy kwasną smietanę yogourt puszankę sery białe i topione ŻADAJCIE NASZYCH WYROBOW W SWOICH SKLEPACH Godziny otwarcia 7:00 do 4:00 212 Mavety St Tel 766-6711</p>	<p>ROCKWOOD DELICATESSEN 4141 Dixie Rd , TEL 624 - 1244</p> <p>Nowo otwarty sklep delikatesowy w Mississauga na Rockwood Mall pomędzy Beaver Lumber & beer store Posiadamy wysmienite polskie i europejskie wędliny i wyroby delikatesowe oraz polskie gazety</p>	<p>QUALITY SAUSAGE BLOOR ST W 78 SIX POINT RD THE QUEENSWAY ISLINGTON</p> <p>SKLEP OTWARTY czwartki i piatki od 8 rano do 7 00 wiecz w soboty od 8 00 rano do 5 00 po pol</p>	<p>QUALITY SAUSAGE Meat Production Ltd 78 Six Point Rd , Etobicoke Ontario M8Z 2X2 TEL. 239 - 1281</p> <p>Nowo otwarta wytownia wędlin oferuje po najniższych hurtowych cenach wyroby wędliniarskie i świeże mięsa</p>
<p>KARL'S BUTCHER & GROCERY Własciciel Karol Jarzabek Posiadamy na skladzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spozywcze 105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 - 1622</p>	<p>FINE PIANO SERVICE Strojenie pianin i fortepianow, strojenia koncertowe, wszelkie naprawy Zgłoszenia przyjmujemy w językach polskim, angielskim, niemieckim Toronto, TEL 249 - 8628</p>	<p>RENOVATION HOUSE Wykarczanie "basmentow", renowacja kuchni, łazienek, instalacji elektrycznych, malowa- nie, kafelki, scianki działowe TEL 438-394, 284-6719</p>	<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd • KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU- CHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU • UBEZPIECZENIA NA SAMO- CHODY — OD OGNIA — KRA- DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 3506</p>	<p>INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsluge video w s temie amerykanskim i w terenie Polski Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkan i uroczystosci itp od 495 Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 Swiateczne video i filmy zyczenia jedno i dwu tronie oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416 - 769 - 4366, 24 godz OBSLUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA VISA — MASTER CHARGE</p>
<p>jolanta interiors poleca • konsultacje w urządzeniu wnętrza • modne zasłony, pościelone i panele w białej • wyposażenie nowoczesnej kuchni i łazienek • wieszaki bielizna • europejskie oszklazanie wnetrz • pełen asortyment zabawek firm BRIO LITL TINIS i AMBI • szeroki asortyment importowanych prezentow 2368 Bloor St West Toronto Ont M6S1P5 Tel 762 9638 762 9880</p>	<p>KURSY American social dancing AMERYKANSKI TANIEC TOWARZYSKI walce, tango, foxtrotty, rumbly, cha-cha, samby, swing Informacje i rejestracja (416) 782 - 9776 Młodzież i dorośli</p>	<p>PRZEPROWADZKI BLISKIE I DALEKIE oraz wszelkie przewozy towarów Umiarkowane ceny Solidna i szybka obsługa TORONTO, Tel 691-3161 JANUSZ 151 176</p>	<p>JOHN CZECHOWSKI UNIQUE SAUSAGE BOUTIQUE 650 The Queensway, Toronto TEL (416) 252 - 4567</p> <p>Najwyższej jakości wyroby delikatesowe - wędliniarskie własnej produkcji - wyroby mięsne oraz świeże mięso pierwszej klasy, 7 gatunkow pierogow własnej produkcji 208 217</p>	<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielski skut techniczne i inne książki do nauki językow kulinie i młodzieżowe bajki religijne karty swiateczne MONTREAL, P O P Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489 6396</p>
<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD. 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535 - 4648 NAJWYŻSZA JAKOŚĆ! KONKURENCYJNE CENY! Świeże mięso sery pieczywo w bogatym wyborze Europejskie wyroby delikatesowe DOSTARCZAMY DO DOMOW NA SPŁACAJĄCE OKAZJE W EDY UG CEN HURTOWYCH</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na rozne okazje</p>	<p>• zaproszenia dla krewnych POLSKI • oficjalny przedstawiciel PKO • przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajow swiata • formalności paszportowe, wizowe, legalizacje • ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00 • tłumaczenia i akty notarialne Proszę zgłaszać się do naszej fachowej załogi EMDRRESS TRAVEL AGENCY Ltd 185 Roncesvalles Ave , TORONTO, ONT M6R 2L5 (naprzeciw Credit Union) TEL 536 - 3554</p>	<p>RENEWAL Construction and Renovation Instalacje elektryczne renowacje łazienek kuchni wkładziny kafelki wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena TEL 249-5212 lub 742-1302</p>	<p>RENOVATION HOUSE Wykarczanie "basmentow", renowacja kuchni, łazienek, instalacji elektrycznych, malowa- nie, kafelki, scianki działowe TEL 438-394, 284-6719</p>
<p>euro-AMERICAN ELECTRICIAN INC Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial Tel (514) 334-2966</p>	<p>198</p>	<p>194</p>	<p>204-215</p>	<p>211-223</p>